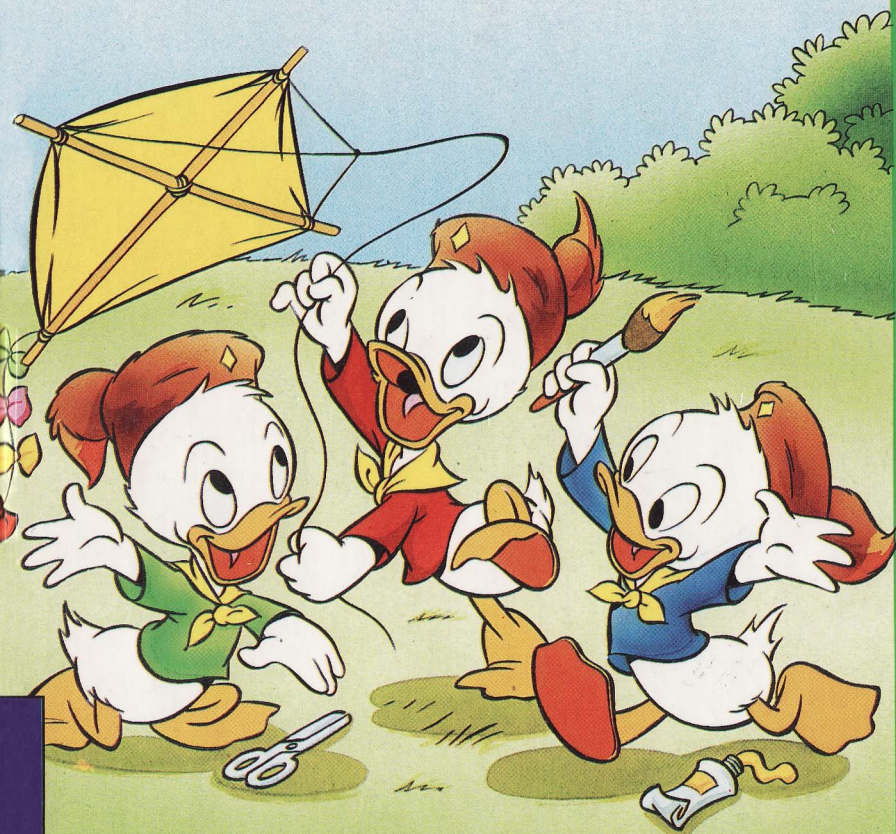
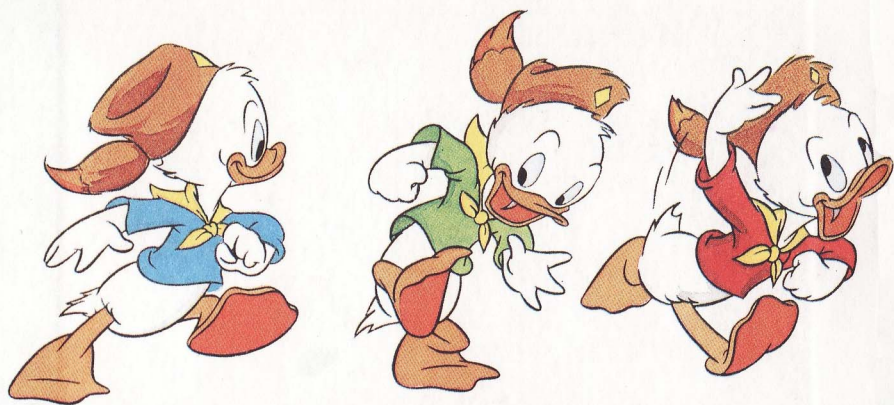


WALT DISNEY

Jaunuųjų švilpikų enciklopedija

3 Namie ir gamtoje

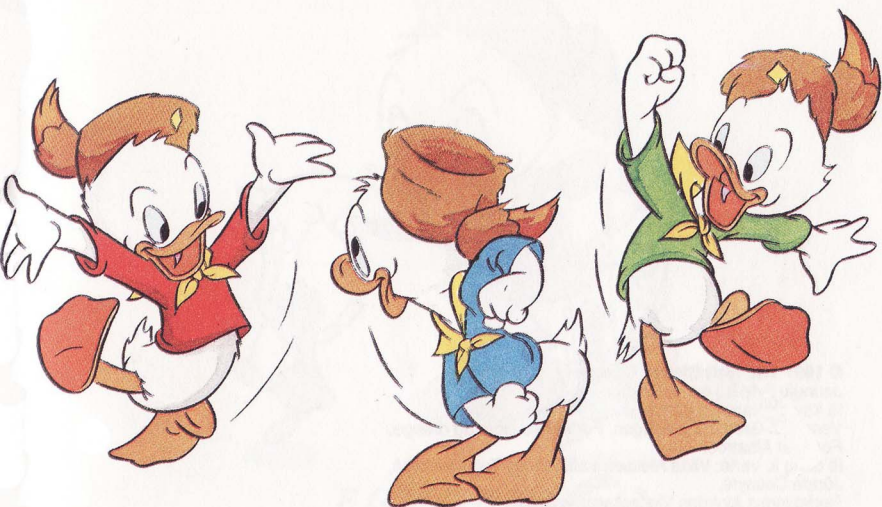




Disney

Laurelyn švilpikų enciklopedija

Namie ir gamtoje



© 1997 The Walt Disney Company.

Jaunųjų švilpikų enciklopedija.

III knyga. Namie ir gamtoje.

Versta iš: Grønspætte-bogen. For kvikke piger og drenge.

Forlaget Albatros.

Iš danų k. vertė: Viktė Alekseičikaitė, Vaida Tupčiauskaitė,
Jūratė Česnytė.

Redaktorius Algirdas Vincentas Kaminskas.

Išleido "Egmont Lietuva", Ukmergės g. 12, 2600 Vilnius.

Spausdinta Čekijoje.

ISBN 9986-22-075-0.

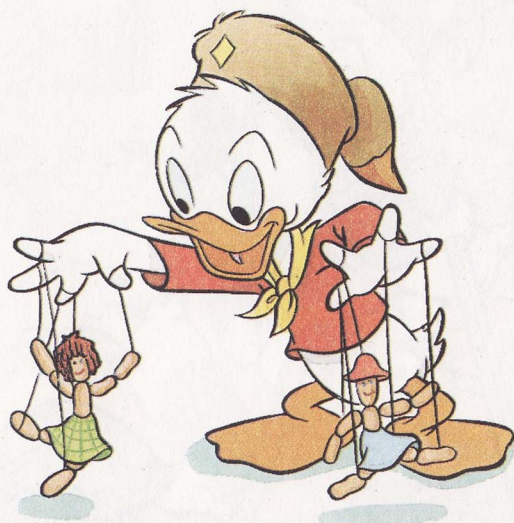
UDK 087.5:551

Ja761

WALT DISNEY

Jaunųjų švilpikų enciklopedija

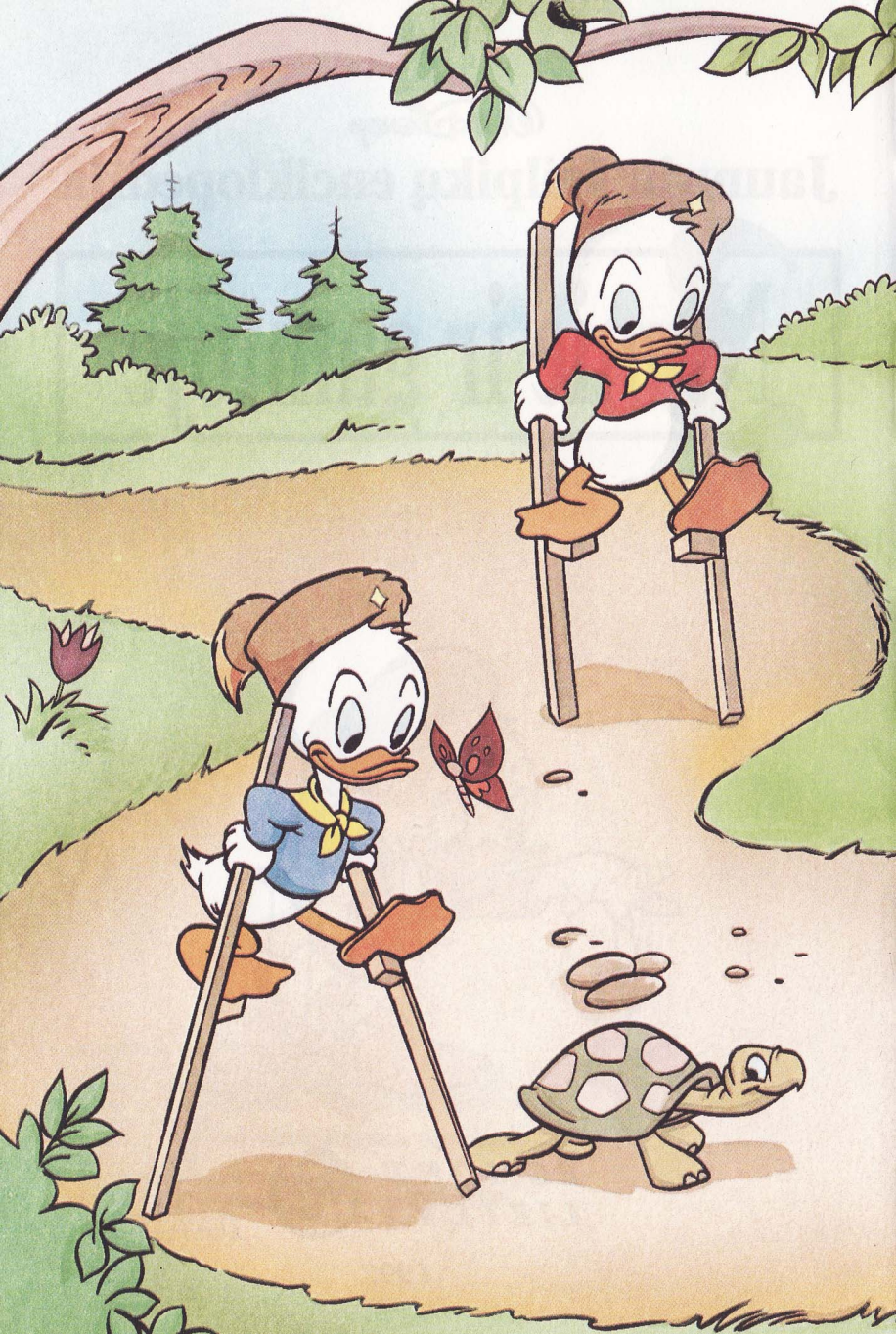
Namie ir gamtoje



EGMONT
LIETUVA



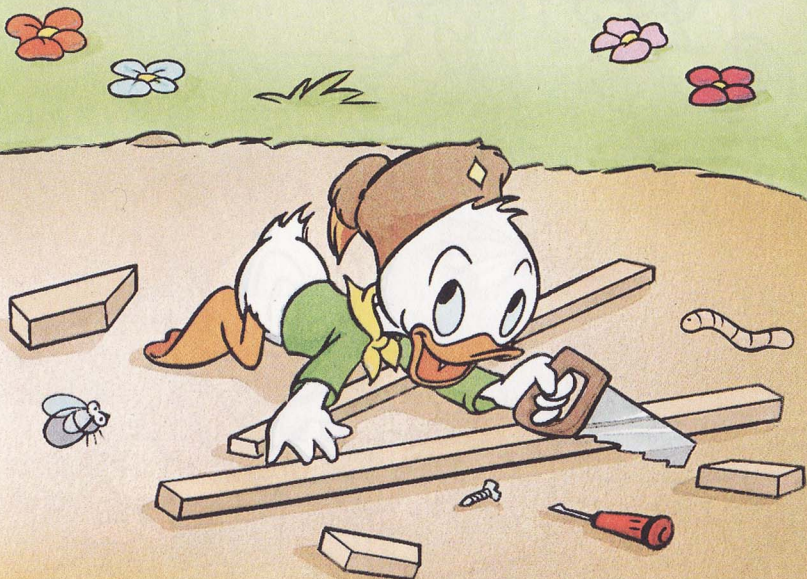
1997





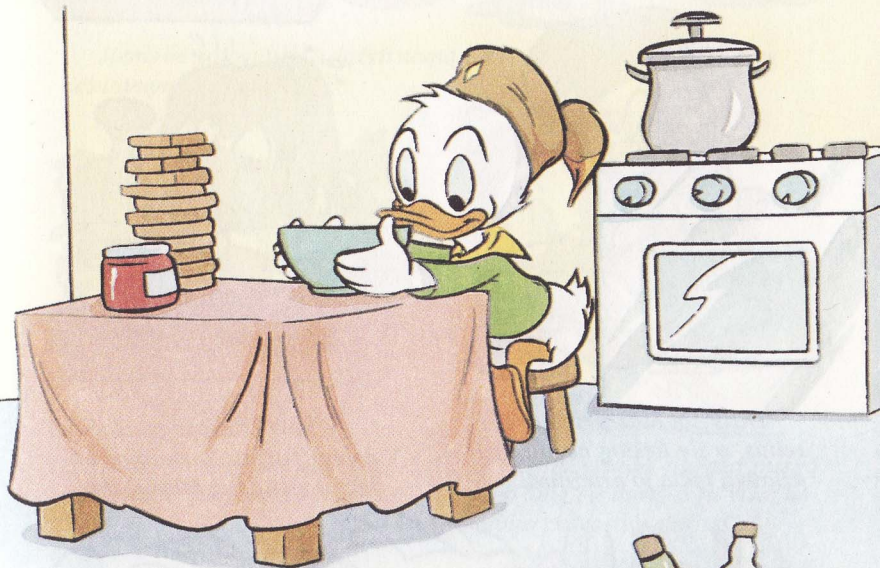
Bilis, Vilis ir Dilis yra jaunieji švilpikai. Jie turi daug idėjų, prisigalvoja įvairiausių žaidimų, pokštų ir tau jie duos daugybę gerų patarimų. Beje, ar tu kada nors pagalvojai, kad mūsų draugai, žvėreliai, yra taip pat labai protingi? Švilpikai papasakos tau nuostabių istorijų, patikėk!

*Jei visa tai tave sudomino, atsi-
versk 149 psl. ir pažiūrėk į turinį!*





LINKSMIEJI JAUNIKLIAI IMASI NAMŲ RUOŠOS



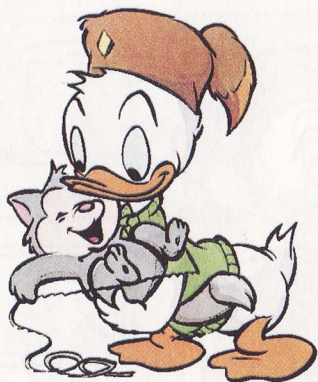
Namuose tu gali tiek daug nuveikti... pavyzdžiui, gaminti valgį, taisyti daiktus, laistyti gėles, prižiūrėti katiną, o gal ir net savo rūšio vorą.

Švilpikai garsėja ne tik savo išdykavimu, bet ir švariai prižiūredami namus. Jie tau parodys, kaip smagu tai daryti!



NAMAI NAMUČIAI

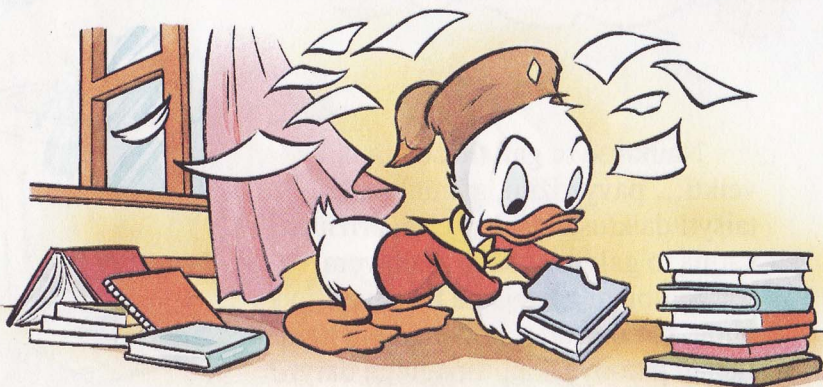
Švilpikai yra sumanūs ir žino, kaip atlikti namų ruošos darbus, tačiau kartais ir jiems nutekina netikėtų dalykų!



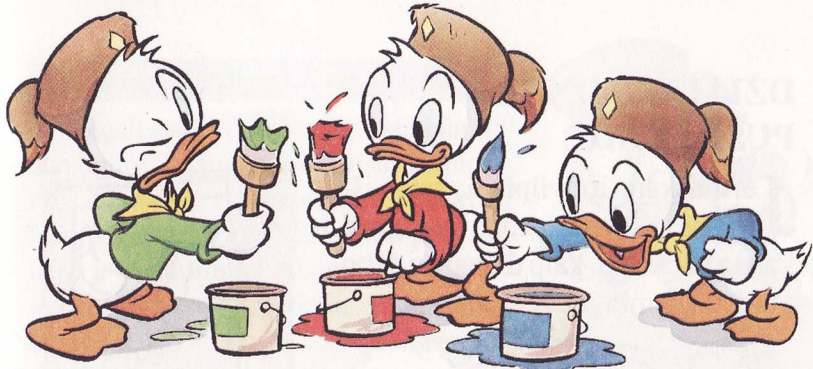
Dilis šauniai prižiūri žvėrelius, o šie tiesiog negali atsi-džiaugti tokia jo priežiūra!



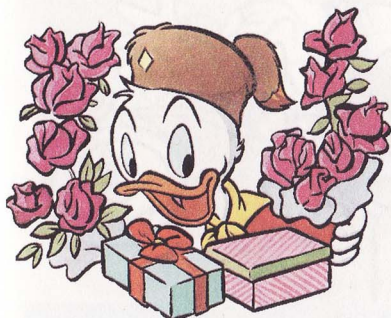
Vilis ir Dilis mėgsta laistyti gėles. Tačiau kartais atrodo, jog jie per daug tai mėgsta.



Bilio kambarys visuomet 'varkingas... na, beveik visuomet!



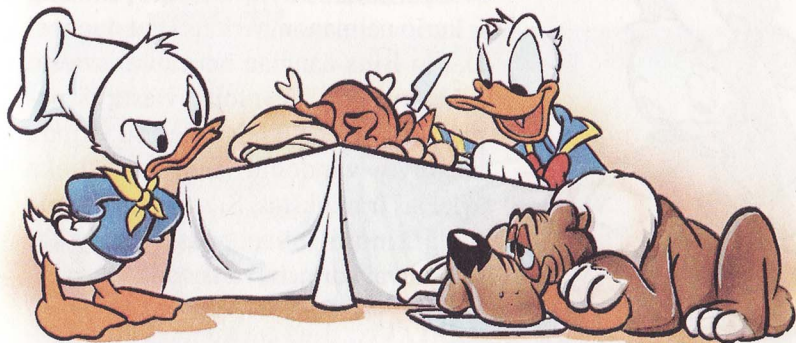
Jiems be galo patinka dažyti namą... bet kartais jų skoniai tiesiog nesutampa!



Bilis yra savo draugų draugas ir todėl jis gauna dovanų!



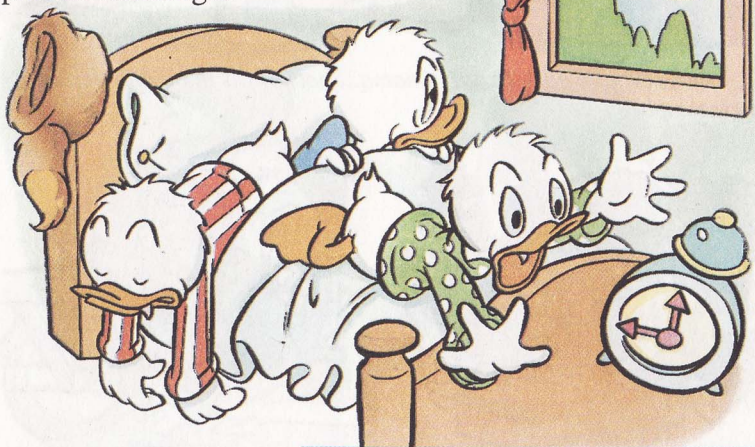
Dilis visada nuvalo purvą nuo langų ir durų, ir jis visai nesibijo nešvaraus darbo!



Vilį visi pažįsta kaip gabų virėją ...

DŽIAUGSMINGI PUSRYČIAI

Jei tu, kaip ir švilpikai, ryte išlipai iš lovos ne ta koja, tai čia rasi keletą patarimų, kaip dieną vis dėlto pradėti sėkmingai.



Kova su sviestu

Kiekvieną rytą prasideda kova su sviestu, kuris šaldytuve sušąla į akmenį, ir kurio neįmanoma užtepti ant duonos! Dėl to Bilis daugiau nebelaiko sviesto šaldytuve. Jis išvynioja sviestą iš popieriaus ir įdeda jį į dubenėlį su virintu, atšaldytu vandeniu. Sviestas išlieka šviežias ir minkštas. Šį sviesto laikymo būdą žinojo mūsų proseneliai, kai šaldytuvai dar nebuvo išrasti.



Erzinantys marmelado stiklainiai

Negali atskukti marmelado stiklainio dangtelio? Tu jau išbandei visus įmanomus būdus, bet dangtelis neatsisuko. Nenusimink dėl to! Pasek Vilio pavyzdžiu ir panardink stiklainio dangtelį į dubenėlį su karštu vandeniu. Dabar gali būti tikras, kad marmelado stiklainį atidarysi lengvai!

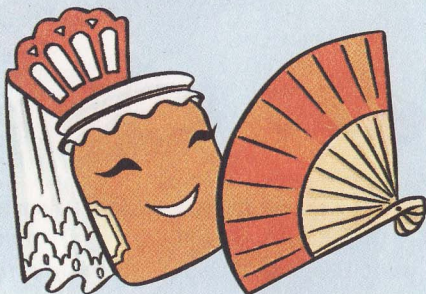


Trapūs lūžtantys sausainiai

Dar vienas rytinis nemalonumas: vis lūžta tavo trapūs sausainiai, vos tau pradėjus tepti ant jų sviestą... Dilis ir čia rado išeitį: sudėk 3 sausainius vieną ant kito ir pradėk tepti sviestą ant viršutinio. Ir nebus jokių sausainių nuolaužų!

Marmeladas

Anglai neišrado apelsinų marmelado, kaip galbūt tu galvoji. Iki 1750 metų jie uogienę virdavo ne iš apelsinų, bet iš svarainių. Ir tik po 1750 metų jie pradėjo gaminti apelsinų džemą, o receptą gavo iš Ispanijos, Sevilijos miesto, kuris buvo laikomas apelsinų sostine.



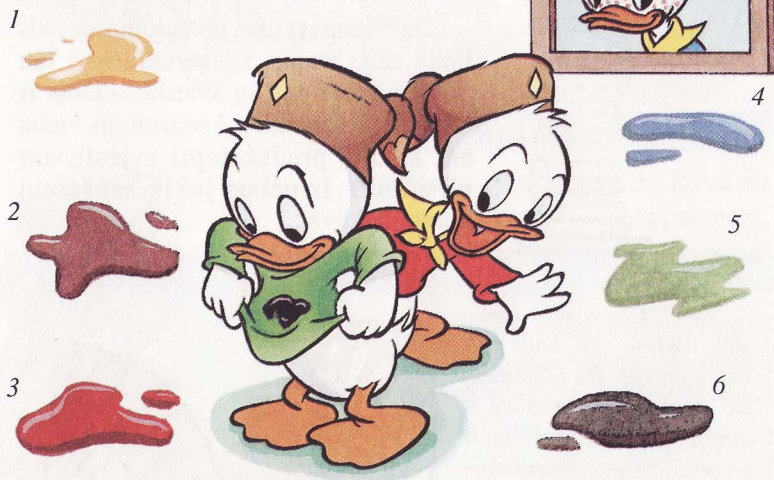
KOVA SU DĖMĖMIS

Dėmės – tai tiesiog nelaimė! Jos paprastai atsiranda taip staiga, kad tu net nespėjai jų išvengti. Bet aukščiau galvą! Bilis, Vilis ir Dilis žino daugybę būdų kaip su jomis susidoroti.



Pažink savo dėmes

Jei tu kiekvieną dieną grįžti namo visas dėmėtas (strazdanos čia neįeina), tai tu taip pat gali pradėti jas skirti ir pažinti!



Apversk knygelę aukštyn kojom ir pamatysi atsakymus.

1. Kiaušinio dėmė. 2. Šokolado dėmė. 3. Pomidorų padažo dėmė. 4. Rašalo dėmė. 5. Riebalai. 6. Purvo dėmė.

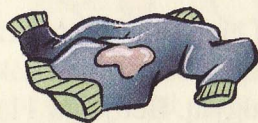
Balta kaip kreida

Ar tu, betaisydamas dviračio grandinę, esi kada nors susitęsęs drabužius alyva? Šią dėmę tu gali panaikinti kreidos gabalėliu. Tereikia tau jį sutrinti į smulkius miltelius ir jais apibarstyti visą dėmę. Tada palaukti 2–3 valandas. Gerai išplauti. Paprastai kreida galima išimti daugybę dėmių.

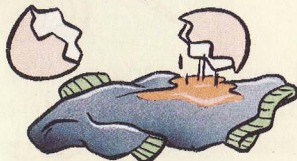


Viena dėmė gali paslėpti kita

Tokia bjauri dėmė atsirado ant tavo naujojo megztinio! Ir blogiausia yra tai, kad ji visiškai sausa, ir tau jos nepavyks išimti, neištraukiant iš megztinio ir keletą siūlų!



1. Perskelk kiaušinį pusiau ir uždenk jo tryniu (trynys turi būti „žalias“, sako Vilis) dėmę.



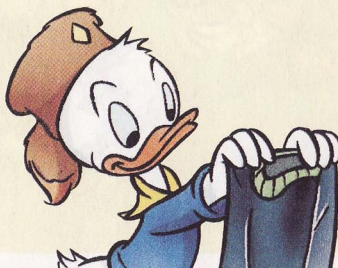
2. Nuplauk po tekančiu vandeniu: purvo dėmė išnyks akimirksniu.



3. O ką daryti su kiaušinio dėme ant megztinio? Ją išimsi švarinančiu benzinu. (Jis labai degus, būk atsargus ir toli nuo ugnies!)



4. „Tavo megztinis bus kaip naujas“, užtikrina Vilis. „Na, beveik“, prideda Dilis.



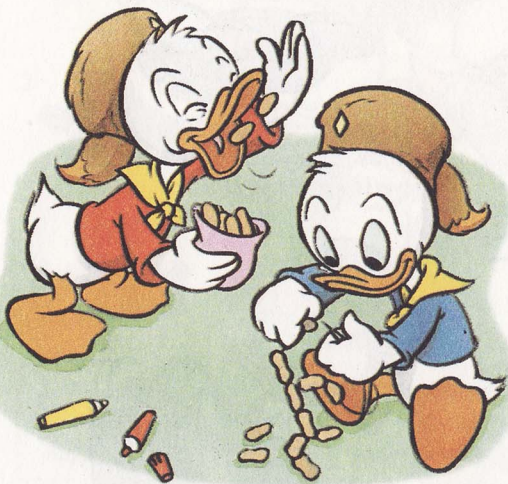
Geriausia pagalbininkė – citrina!

O, ne! Mokykloje ant tavo švarko užtiško rašalo dėmė! Ir dabar tu bijai gauti barti! Tačiau tau pagelbės citrina! Eidamas pro daržovių parduotuvę, užsuk į ją ir nusipirk vieną. Perpjauk ją. Uždėk citrinos dalis ant rašalo dėmės iš abiejų pusių. Ir dėmės kaip nebūta!



RIEŠUTINĖ LĖLĖ

Jeigu Bilis turėtų 11 žemės riešutų, jis, be abejonės, visus juos suvalgytų. Bet jeigu 11 žemės riešutų turėtų Vilis, jis iš jų pasidarytų puikią lėlytę marionetę, su kuria smagiai pažaistų.



Tau prireiks:

► 11 žemės riešutų
(kartu su jų kevalėliais)



► adatos ir siūlo



► popieriaus ir
flomasterių



► truputį storų siūlų ir
skiautelės medžiagos

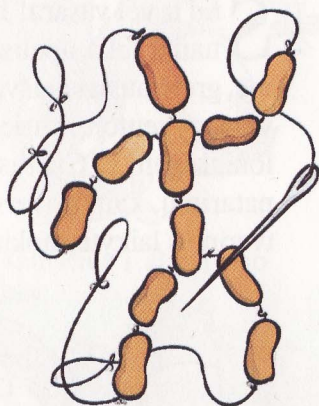


Tikra riešutinė lėlytė

◆ Išdėliok riešutus taip, kad susidarytų lėlės siluetas. Suverk riešutus ant siūlo, atskirdamas juos nedideliu mazgeliu.

◆ Žiūrėk, kad tarp kevalų tarpeliai nebūtų per maži, nes kitaip lėlė negalės judėti.

◆ Išmatuok siūlą, einantį iš lėlės galvos. Jis turi būti 10 cm ilgio. Siūlai, einantys iš rankų, turi būti 20 cm ilgio, o iš kojų – 30 cm ilgio. Kiekvieno siūlo gale užmegzk kilpelę.



◆ Nupiešk lėlei veidelį, o iš storų siūlų ir medžiagos padaryk jai plaukus bei rūbelius.

◆ Kai lėlė bus baigta, įkišk savo penkis pirštus į kilpeles ir pažiūrėk, kaip ji šoka. Galbūt tau kils noras pasidaryti dar vieną riešutinukę ir surengti draugams nedidelį spektaklį.



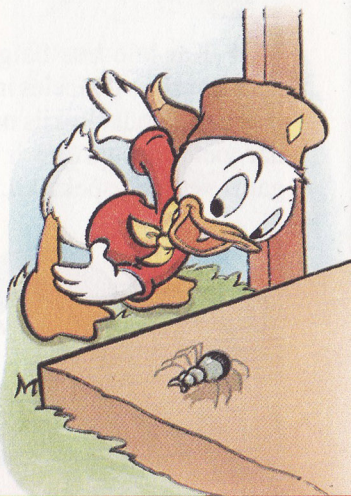
NEKVIESTI SVEČIAI NAMUOSE

Štai ir vėl vasara! Jei netoli nuo tavo namų teka upelis arba tvyro drėgmė, greičiausiai neišvengsi ir drėgnų vietų gyventojų, kurie mėgsta nemaloniai įgelti... Čia rasi naudingų patarimų, kaip priversti šiuos tvarinius laikytis atokiau...



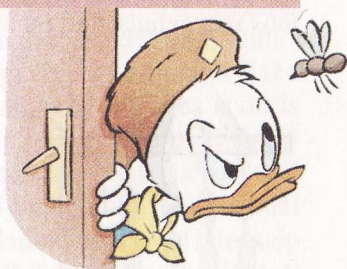
Naudingieji vorai

„Vorai – bjaurūs ir nemieli“, sako Bilis. Daugelis žmonių jų tiesiog bijo! Jų voratinkliai švariuose namuose yra nepageidautini. Tačiau užuot užmušęs, išnešk geriau voriukus į lauką. Ir visuomet prisimink, kad su jais elgtis reikia gražiai, nes štai kuo jie naudingi: kai visi erzinantys uodai ir kiti vabzdžiai pakliūva į jų tinklus, jie nebegali toliau skristi ir mūsų kandžioti.



Užuolaida nuo uodų

Šiltą atostogų dieną visuomet yra malonu atidaryti duris ir pajusti gaivų vėjelį. Tačiau, deja, su vėjeliu neretai į kambarį įskrenda uodų bei musių... Kad apsigintum nuo jų, tu gali priitaikyti nuostabų išradimą...



Tau prireiks:

► poros buteliukų su aliejumi nuo uodų



► daugybės kamščių



► gana ilgos medinės lazdelės



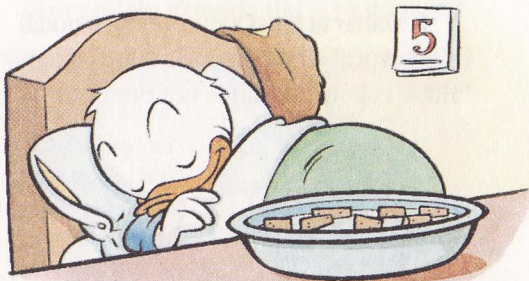
► tvirto siūlo ir adatos



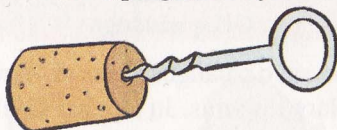
► kamščiatraukio



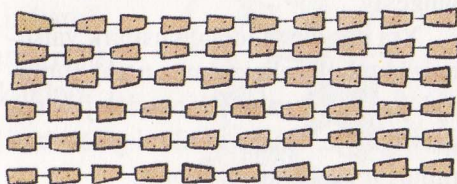
◆ Pamerk kamščius į aliejų nuo uodų 24 valandoms.



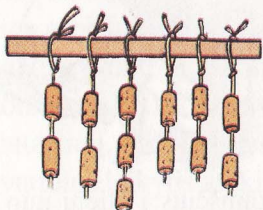
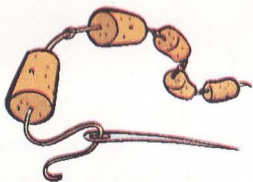
◆ Naudodamasis kamščiatraukiu, išilgai kamščių pragręžk skyles.



◆ Suverk 5–6 kamščių eiles taip, kad kiekviena eilė būtų vieno ar dviejų metrų ilgio.

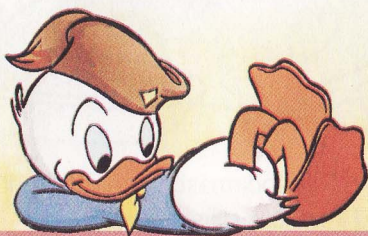


◆ Beverdamas kamščius, atskirk juos mazgeliais, kad jie neslidinėtų.

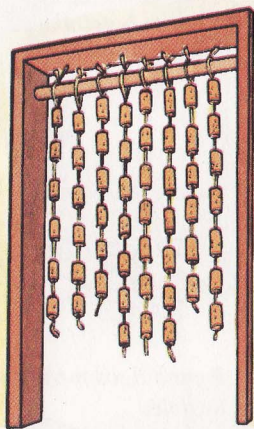


◆ Tada kiekvieną kamščių eilę pritvirtink prie lazdelės. Lazdelė turi būti šiek tiek ilgesnė negu durų plotis, tada ji tvirtai laikysis tarp durų staktų.

◆ Dabar tu jausi gaivų vėjelį, o uodai ir kiti neprašyti svečiai prie tokios užuolaidos iš kamščių bijos net prisiartinti!

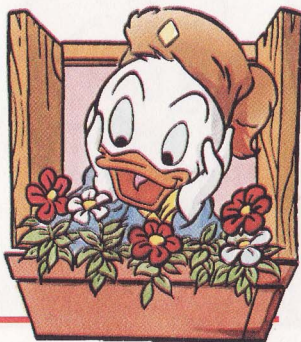


Gėlių uždanga



Ant savo palangės pastatyk vazonėlį su pelargonijomis. Jų lapeliai skleidžia stiprų kvapą, kuris uodams labai nepatinka. Taip jie negalės įveikti šios natūralios kliūties, stovinčios ant tavo palangės.

Yra dar viena idėja: nusipirk vaistinėje buteliuką aliejaus nuo uodų, sumirkyk juo vatos gabalėlį ir padėk jį lovos galvūgalyje. Dabar tu tikrai galėsi būti ramus ir uodai tavęs nepuls.





Mėlyna spalva apsaugo nuo vabzdžių

Kaip tau atrodo, kodėl prie Viduržemio jūros gyvenantys žmonės dažo savo namų langines, palanges ir duris mėlyna spalva? Kodėl Sacharos dykumose keliautojai apsivelka pačiais tamsiausiais mėlynais drabužiais? Kodėl geriausios palapinės visuomet būna taip pat mėlynos? Tai galima paaiškinti labai paprastai: vabzdžiai pašiurpsta iš siaubo, išvydę šią spalvą! Pamatę ją, jie visu greičiu skrenda tik... į kitą pusę!

Lipnios kojtės

Vabzdžiai yra tikri akrobatai! Ar tu kada nors susimąstei, kodėl jie taip lengvai vaikšto lubomis ir sienomis? Jų mažos kojtės išskiria glitų skystį, kuris ir neleidžia jiems nukristi. Tačiau nebandyk sekti jų pavyzdžiu!



UŽSISPYRĖLIAI KAMŠČIAI

Isivaizduok: tu bandai užkimšti butelį, bet kamštis pasidarė per didelis ir nebetelpa. Tau nereikės nupjauti jo dalies, jei kamščiatraukiu padarysi jame skylutę. Tai suteikia kamščiui papildomo lankstumo ir jis lengvai įeina į butelio kaklelį.



MAŽAS GRAŽUS SODAS

Nors tu ir neturi didelio sodo – nedidelį gražų gėlyną gali įsirengti tiesiog bute, ant savo palangės. Nepamiršk, kad gėles reikia prižiūrėti: jas reikia dažnai laistyti vasarą, patręšti ir nuskinti nuvytusius lapelius bei žiedus. Švilpikai, kaip visada, tau išradingai patars, kaip jas reikia auginti.



Augalai mėgsta sriubą!

Tu galbūt neypatingai mėgsti sriubą, tačiau tavo žalieji draugai ją mėgsta! Jei augalėliai pradeda leipti ar vysti, jiems trūksta mineralų. Tada palaistyk juos tiesiog virintu vandeniu! Išviręs daržovės, neskubėk išpilti iš puodo vandens – leisk vandeniui ataušti ir vėliau palaistyk juo savo augalus. Neprabėgs nė dvi dienos, o tavo augalai vėl žaliuos.

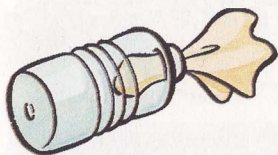


Plastikinis butelis gėlėms

Tu turi išvažiuoti atostogų, bet tik pagalvojus, jog turėsi palikti savo augalėlius, tave apima liūdesys. Išradingas Dilis ir šiam atvejui turi išeitį. Tau neteks nusiminti, jei savo augintinėms iš plastmasinio butelio ir mažo skudurėlio padarysi specialų žinduką.



◆ Pripilk į butelį vandens ir užkimšk jo kaklelį medžiaginiu skudurėliu.



◆ Butelį apversk, o jo kaklelį įkišk į vazonėlio žemę taip, kad jis tvirtai laikytųsi.



Dabar gali būti tikras, kad tavo augalai gaus pakankamai drėgmės, kol tu būsi išvykęs. Vanduo pamažu lašės į žemę per skudurėlį, o tu galėsi ramiai ilsėtis.

Drēgmės matuotojas

Kartais sunku patikrinti, ar gėlėms netrūksta drėgmės. Tai priklauso nuo augalo rūšies ir metų laiko... Geriausias būdas pažiūrėti, ar netrūksta drėgmės – paimti medinį pieštuką ir įkišti jį į žemę. Jei ištrauktas pieštukas bus sausas, – pats laikas laistyti gėles. O jei pieštukas bus drėgnas ar aplipęs žemėmis, drėgmės vazonėlyje dar yra užtektingai.



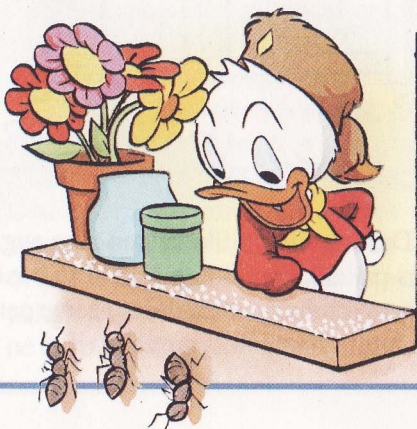
Kavos tirščiai – gėlėms

Tu reguliariai laistai savo augalėlius, jie gauna pakankamai šviesos, tačiau vis tiek neauga! Tuomet pagardink jų vandenį kavos nuosėdomis ir greitai išvysi rezultatus! Dilis „pagardino“ vandenį kavos su grietinėle ir cukrumi nuosėdomis, tačiau gėlėms tai nepatiko!



Užkirsk kelią svetimiems gyventojams!

Gėlių vazonėliuose neretai apsigyvena ir svetimi gyventojai – skruzdėlės! Kad taip neįvyktų, pabarstyk ant palangės truputį talko arba rupios druskos. Tai kliūtis, kurios skruzdėlės neįveikia!



Sliekas suteikia gėlei laimės!



Jei savo gėlės vazonėlyje aptiksi slieką, leisk jam ten pasilikti! Šis plonas kirminėlis yra labai naudingas, nes purena augalo žemę, ir augalo šaknys gali kvėpuoti. Jis maitinasi žeme ir besiraitydamas paviršiuje išrausią mažyčius griovelius. Dilis pataria: jei nori, kad tavo augalas žydėtų ir vešėtų, o sliekas toliau purentų jam dirvą, tai parūpink jiems didesnę vazonėlį, kuriame jie galėtų kartu laimingai gyventi!

MAŽYTIS ŠILTNAMIS

Kad tavo augalėlio žemė gautų pakankamai trąšų, pasėk aplink jį žolės sėklų. Kad žolė augtų greičiau, apvožk jos daigus stiklainiu (tik žiūrėk, kad jis būtų švarus, – pataria Dilis). Saulė sušildys stiklainį ir žolytės daigai gaus daugiau šilumos. Tavo augalas ir žolė aplink jį augs sparčiau, tik nepamiršk palaistyti!



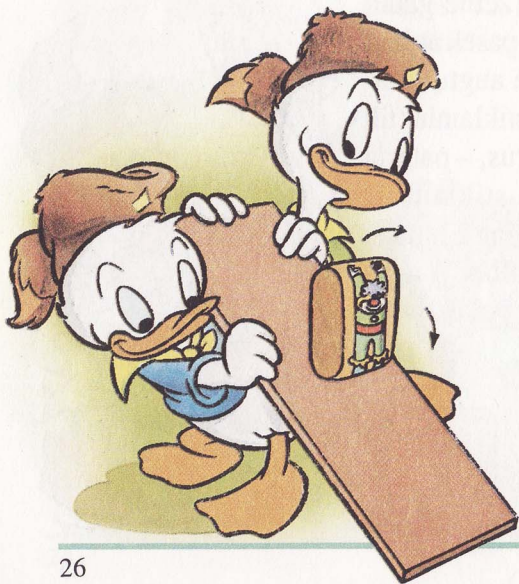


ŠOKINĖJANČIOS PUPELĖS

Tu, kaip ir Dilis, mėgsti paišdykauti prie pietų stalo? Įmerk kelias sudžiūvusias pupelės į stiklinę, kuri iki kraštų pripildyta vandens. Po kiek laiko jos pradės šokinėti tarsi gyvos. Tai tikrai pralinksmins visą tavo šeimą! Kokia šio pokšto paslaptis? Pupelės vandeny išbrinksta ir ima „sproginėti“...

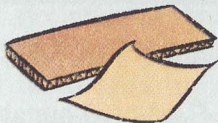
PAŠĖLĖS RIEDUKAS

Opa! Nagingieji švilpikai pasidarė labai šaunų mažą žmogutį. Jis gali slysti nuožulniui paviršiumi ir atlikinėti įvairius akrobatinius numerius.

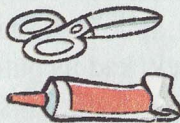


Tau prireiks:

▷ *storo ir plono popieriaus*



▷ *žirklių ir klijų*



▷ *metalinio rutuliuko*

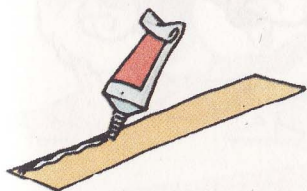
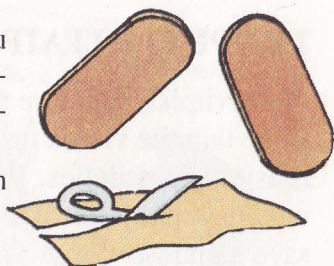


▷ *dažų ir teptuko*



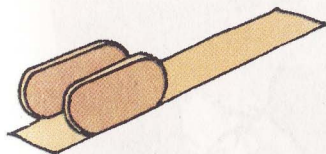
◆ Iš storo popieriaus iškirpk du lygiai tokius pačius stačiakampius, kurių ilgis – 6 cm, o plotis – 2 cm. Užapvalink jų kampus.

◆ Iš plono popieriaus iškirpk 3–4 cm pločio ir 20 cm ilgio juostelę.



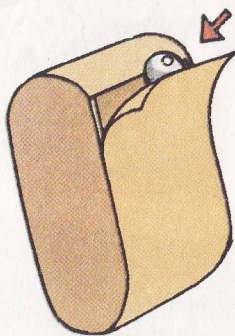
◆ Šią juostelę padėk ant stalo, o jos kraštus patepk klijais. Palauk minutėlę, kol klijai apdžius.

◆ Tada paimk stačiakampius ir užklijuok juos ant juostelės kraštų, tik žiūrėk, kad stačiakampiai būtų vienas su kitu lygiagretūs.



◆ Apklijuok stačiakampius likusia juostelės dalimi ir palauk, kol klijai apdžius.

◆ Prieš visiškai užklijuodamas dėželę, įmesk jos vidun metalinį rutuliuką.

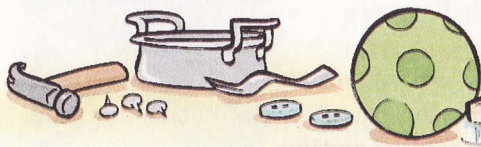


◆ Dabar gali visiškai užklijuoti dėželę. Patikrink ar visi kraštai gerai užsiklijavo.

◆ Kai viskas bus baigta, nupiešk ant dėželės šonų mažas figūrėles.

TRUPUTĮ KITAIP...

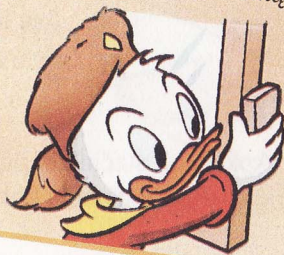
Jei švilpikų namuose yra kas nors ne taip, jie visada ras būdą, kaip išsisukti iš padėties. Pasek jų pavyzdžiu ir pasijausk tikru šeimininku savo namuose.



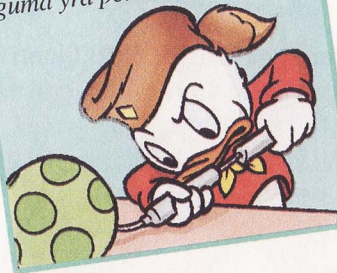
*Tau sunku atidaryti langą?
Tikriausiai dėl drėgmės lango
rėmas kiek pabrinko.*



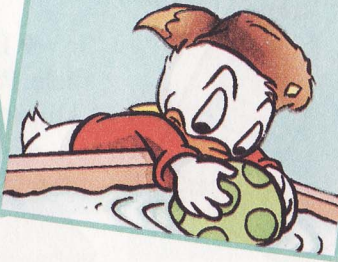
Labai sausu muilo gabalėliu patrink lango rėmą.



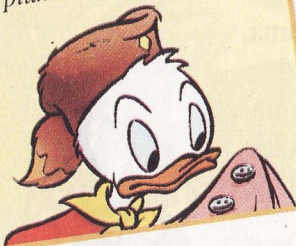
*Ar negali pripūsti savo
guminio kamuolio? Tikriausiai
guma yra per daug įtempta.*



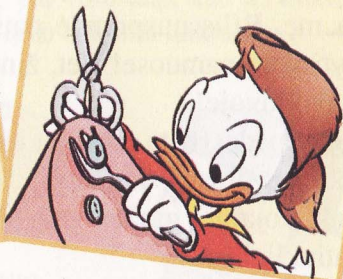
*Panardink kamuolį į šiltą
vandenį ir guma pasidarys
minkštesnė.*



Tu nori iškirpti iš marškinių
sagas, tačiau bijai, kad ne-
iškirptum kartu ir medžiagos?



Tarp sagos ir medžiagos
įstatyk šakutę...



Kas gi čia? Grindų šepetio
šeriai „žvalgosi“ į visas puses?



Palaikyk savo šepetį ga-
ruose virš puodo su verdančiu
vandeniu.



Tu manei, kad geriausia
yra labai smaila vinis? Tu
klysti.



Prieš kaldamas tokią
smailą vinį į sieną, suduok
pirmiau kelis kartus į pačią
vinį.



RŪSIO VORAS

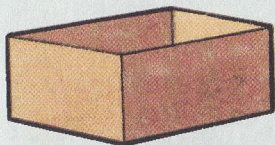
Kad pagaliau nugalėtų savo baimę, Bilis nusprendė pats įsitaisyti vorą namuose! Bet, žinoma, ne savo lovoje!

Tu gali padaryti tą patį, jei esi pakankamai drąsus. Pamatysi, kokie nepakartojamai gražūs gali būti jų voratinkliai.

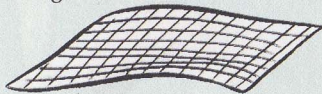


Tau prireiks:

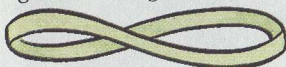
► kartoninės dėžutės nuo batų



► kiek didesnio už dėžutę marlės gabalėlio



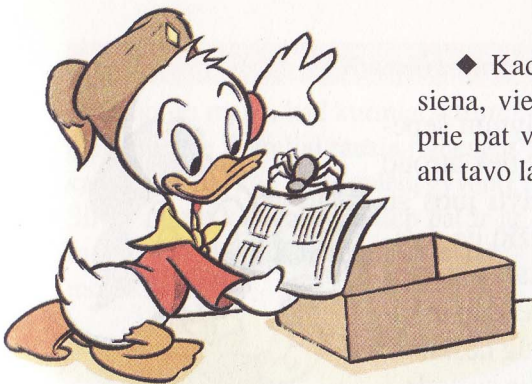
► gan didelės gumelės



► keletu vabzdžių...



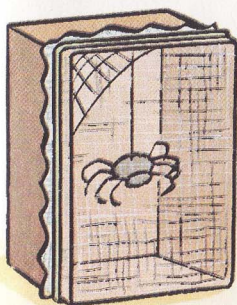
◆ Kad pagautum vorą, lipanti siena, viena ranka pabelsk į sieną prie pat voro taip, kad jis nukristų ant tavo laikomo laikraščio.



◆ Įdėk sugautą vorą į dėžutę nuo batų, o jos viršų uždenk marle.



◆ Marlę prie dėžutės pritvirtink gumele, kad voras nepabėgtų. Pačią dėžutę pastatyk tokioje vietoj, kur neprieina tiesioginė saulės šviesa. Dabar galėsi stebėti vorą kiek norėsi.



◆ Tavo sugautasis voras greitai pradės nerti tinklą. Įdėk jam į dėžutę negyvų musių, kad jis turėtų maisto. Tada žiūrėk, kaip jis praryja savo auką! Kai jau būsi pakankamai prisižiūrėjęs voro gyvenimo, paleisk jį į laisvę!



BALTI DANTYS

Kad ir kiek tu bevalytum šepe-
tėliu dantis, jie vis tiek atrodo
gelsvi? Pabandyk pavalyti juos su
medžio anglimi. Iš pradžių jie pasi-
darys juodi, tačiau praskalavus, taps
akinančiai balti! Jeigu tu, kaip ir Vi-
lis, manai, kad tai per daug neskanu,
tai pabandyk valyti dantis su soda.



TAIP GYVENA GYVŪNĖLIAI

Kai kurie gyvūnėliai (tokie kaip sraigės)
nešioja savo namus ant nugaros. O dar
kiti išigudrina pasistatyti tikrus namus-
tvirtoves, kuriuose gali saugiai pasislėpti
iškilus pavojui!



Kiaukutinis krabas „skolinasi“ namą

Kiaukutinis krabas gimsta be kiau-
kuto. Jo nugarėlė būna švelni kaip slie-
ko. Tad kad apsisaugotų, jis išikuria
tuščiame mirusios sraigės kiaukute. O
kiaukutą jis išsirenka pagal savo dydį.
Paprastai tai būna spiralinė sraigės pa-
likta kriauklė. Mažasis krabas tol su-
kinėjasi kriauklėje, kol įlenda į ją visas.



Kurmio labirintas

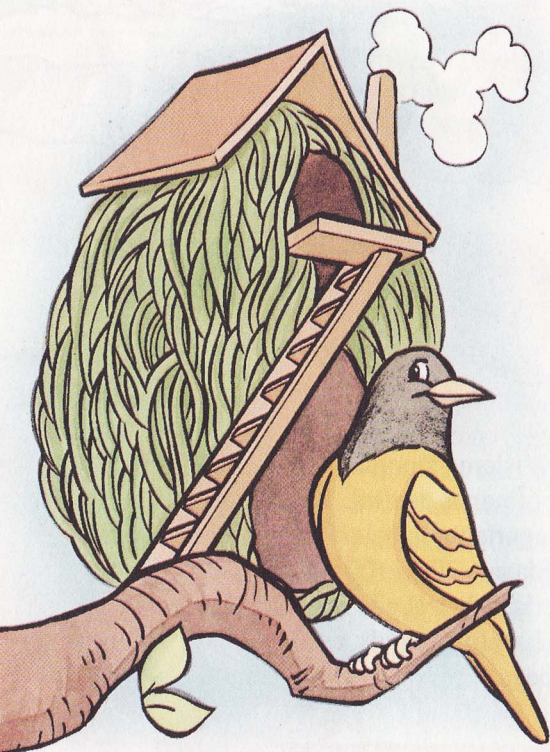
Žmonės mano, kad kurmiai – trumparegiai. Šie žvėreliai rausia ilgiausius kanalus ne tik, kad juose galėtų gyventi. Šimto metrų kanalai – tai taip pat ir jų maisto sandėliai. Kur slypi tokio uolumo paslaptis?



Visiems žinoma, kad kurmiai turi nepasotinamą apetitą. Kiekvieną dieną jie smaguriauja vabalais ir kirmėlaitėmis, jų suėda nuo 70 iki 100 g – tiek, kiek jie patys sveria. O beieškodami maisto, kurmiai raušia kanalus, kuriais, esant pavoju, skubiai pabėga.

Dviejų kambarių butukas

Kai kurie paukščiai taip susisuka lizdus, kad juos galima vadinti tikrais meno kūriniais. Vienas Afrikos sparnuočių audėjų būrio atstovas prieš poruodamasis susuka nuostabų dviejų kambarių lizdą: vienas kambarys skiriamas jaunikliams, o antrasis yra kaip tam tikras prieškambaris. Besidarbuodamas snapu, jis iš lapų ir medžių šakų įrengia puikiausią būstą.

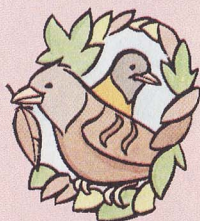


Namo apgyvendinimas

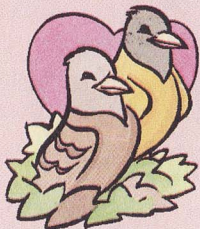
Kai šio sparnuočių audėjų būrio atstovas sukuria tokį būstą, jis pradeda garsiai skelbti apie tai patelei, kuri, išgirdusi jo kvietimą, atskrenda apžiūrėti lizdo.



Jei lizdas atitinka patelės skonį, ji sugalvoja dar padailinti būstą žolėmis ir plunksnomis ir...



... galiausiai išteka už architekto!



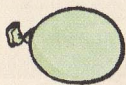
DĖDULĖS SKRUDŽO KIAULAITĖ

Jei tu turi keletą senų laikraščių, dėdulė Skrudžas tau papasakos, kaip iš jų galima pasidaryti tikrą kiaulę–taupyklę. Ir tavo kiaulė–taupyklė bus putni bei miela.



Tau prireiks:

► *pripūsto citrinos dydžio baliono*



► *1 stiklinės miltų ir 1 stiklinės vandens. Miltus ir vandenį maišyk, kol gausi „košelę“*



► *5 laikraščio puslapių, sukarpytų 10 cm ilgio bei 2 cm pločio juostelėmis*



► *stiklinės*

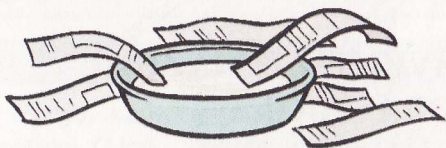


► *spalvoto popieriaus*

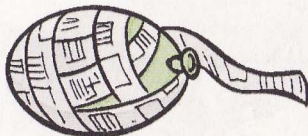


Klijavimas

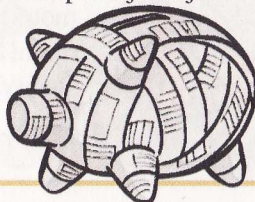
◆ *Laikraščio juosteles pamerk į „košelę“.*



◆ *Apklijuok balioną juostelėmis. Kiaulaitės nugaroje palik 3 cm ilgio neapklijuotą plotą – tai bus vieta mesti monetoms.*



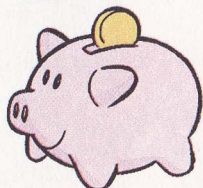
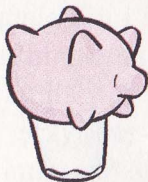
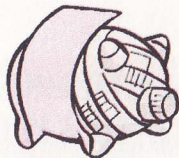
◆ *Iš mažyčių laikraščio gumulėlių padaryk kiaulaitei kojeles ir auses bei kruopščiai priklijuok jas.*



◆ Dabar atėjo eilė apklijuoti kiaulaitę spalvotu popieriumi. Taip pat nepamiršk jos auselių bei kojelių.

◆ Kai viskas bus baigta, apversk kiaulaitę aukštyn kojomis ir 3 dienas palaikyk ją taip padėtą ant stiklinės.

◆ Po 3 dienų prakirpk jos nugarėlėje siaurą plyšelį mesti monetoms. Na, o kai jau tau prireiks sutaupytų pinigų, galėsi savo kiaulaitę „skersti“.



ŠVENTIEJI MAŽIEJI DRAUGAI!

Maži kačiukai ir šuniukai yra mūsų mieliausi ištikimieji draugai. Bet ar tu žinai, kad seniau jie buvo laikomi net šventais?



Katė – Dievaitė

Egiptiečiai pirmieji prisijaukino kates prieš 2500 metų ir laikė jas šventais gyvūnais. Dievaitė Bastetė jų piešiniuose buvo vaizduojama kaip moteris katės galva. Vaikai buvo krikštijami katės krauju. O prie šios dievaitės šventyklos įėjimo budėjo tikros gyvos katės.



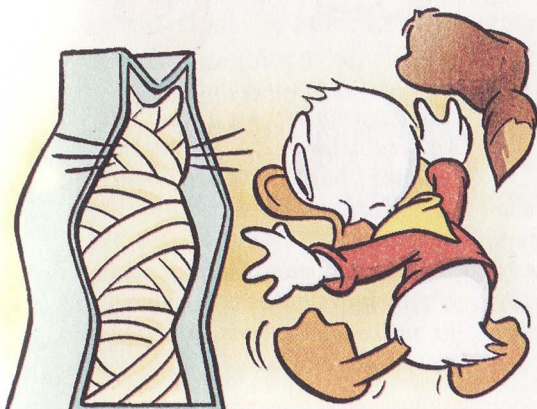


Dieviškieji šunys

Senovės egiptiečiai meldėsi taip pat ir Anubiui, dievui šuns galva. Jis buvo požemio karalystės dievas. O kasdieniniame gyvenime kurtai, basetai ir kiti šunys būdavo ištikimiausi faraonų draugai. Nugaišusiems šunims faraonai liepdavo padaryti jų mumijas, kurias palaidodavo sarkofaguose. Kaip tikrus žmones!

Mumijos

Daugelis egiptiečių tikėjo, kad katėse įsikūnija jų mirę protėviai. O kai katė namuose nugaišdavo, namų šeimininkas ją apraudodavęs. Kates, kaip ir šunis, palaidodavo kapuose, prieš tai jas išbalzamavę...



Pragaro šuo

Senovės graikai tikėjo, kad prie vartų į Pragaro karalystę budėdavęs baisus Cerberis. O romėnų ugnies dievas Vulkanas turėjęs šventą varinį šunį, saugojusį nuo žmonių įėjimą į ugnies dievo karalystę.



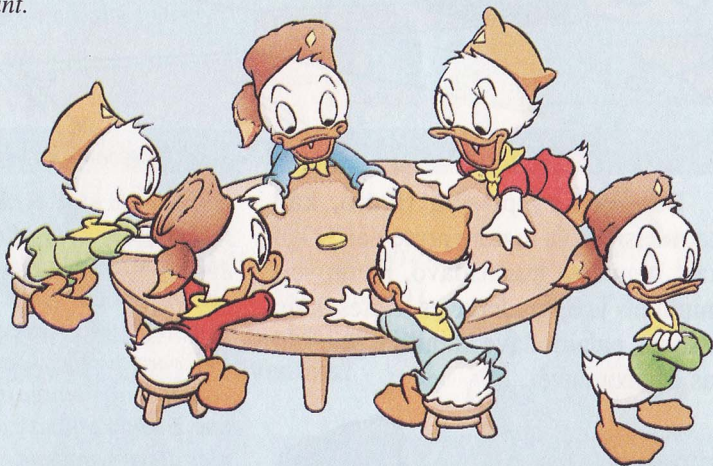
AUKSINĖ MONETA

Rankų žaidimai nėra jau tokie neįdomūs! Pasikviesk savo draugus ir kaimynus ir visi kartu pabandykite pažaisti mėgstamą Švilpikų žaidimą – „Aukstinę monetą“.



1. Visi žaidžiantys linksmuoliai susėda aplink stalą, išskyrus vyriausiąjį linksmuolį, kuris išrenkamas išsiskaičiuojant.

2. Kol linksmuoliai tariasi, kas pradės slėpti monetą – „aukstinę monetą“ – vyriausiasis linksmuolis privalo nežiūrėti.



3. Moneta eina iš rankų į rankas paslapčiomis nuo vyriausiojo linksmuolio.

5. Jei vyriausiasis linksmuolis atspėjo, tai žaidimo narys, kuris slėpė monetą, užima vyriausiojo linksmuolio vietą. Jei vyriausiasis linksmuolis apsiriko, žaidimas tęsiasi toliau.

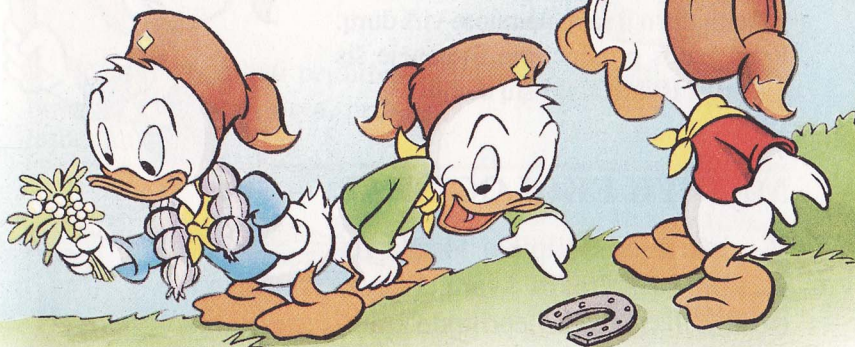
4. Jei vyriausiajam linksmuoliui staiga dingteli, jog jis žino, pas ką slepiasi moneta, jis garsiai sušunka „stop“ ir baksteli pirštu į vieną kurį linksmuolį.

Pastaba:

Jei kuris nors žaidėjas atsitiktinai parodo, kas turi monetą, jis susikeičia vietomis su vyriausiuoju linksmuoliu.

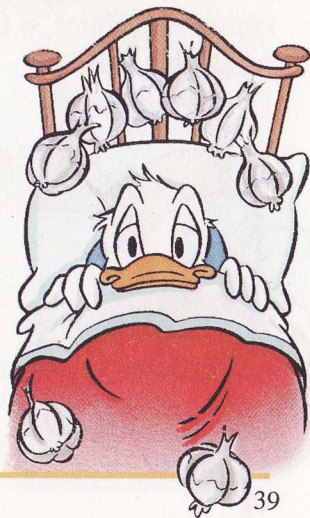
NEŠANTYS LAIMĘ

Kaip tu manai, ką bendro turi boružė, česnakas, kregždė, pasaga ir laumės šluota? Ogi visi jie neša laimę namams.



Ak, tu didelis česnake!

Jei kieno nors kambaryje tu pamatysi česnakų, tai žinok, kad jie tikrai ne valgymui. Jie kaba, kad apsaugotų namus nuo „blogos akies“. Senovėje Vidurio Europoje gyvenantys žmonės tikėjo, kad česnakas apsaugo ir nuo vampyrų. Ir dėl to virš jų lovų nuolat kabėdavo česnakų pynės... Kitose vietose žmonės tikėjo, kad česnakas saugo nuo gyvačių. Ir taip yra dėl to, kad gyvatės negali pakęsti česnako kvapo!



Laumės šluotos galia

Senovėje keltai tikėjo, kad laumės šluota – pusiau parazitinis augalas, augantis dažniausiai ant ažuolų bei obelių, – apsaugo nuo fizinių negalių, ir dėl to šis augalas buvo laikomas nemirtingumo simboliu... Lapkričio mėnesį paausotu pjautuvu žmonės nugenėdavo laumės šluotą ir pasidarę vainiką, pakabindavo jį savo namuose virš durų. Prancūzijos provincijoje Bretanėje šis paprotys išlikęs ir iki šių dienų.



MAŠTYK EKOLOGIŠKAI

Linksmieji švilpikai visada rūpinasi aplinkos švara. Pavyzdžiui, Bilis niekada neprilipdo kramtomosios gumos prie stalo, Vilis nežaidžia futbolo, spardydamas senas konservų dėžutes, o Dilis visuomet surūšiuoja šiukšles.



Kaip rūšiuoti šiukšles

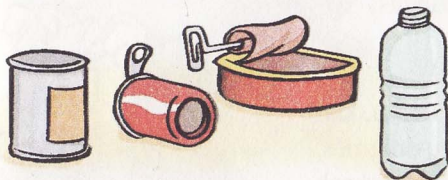
Obuolių graužtukai ar bananų žievės yra šiukšlės, kurios savaime supūna. Tačiau, pavyzdžiui, dėžutės nuo jogurtų yra pagamintos iš plastiko, ir tokios šiukšlės yra rūšiuojamos idant jas būtų galima perdirbti.



Popierius gali būti perdirbamas vėl į popierių, tiesa, prastesnės kokybės.



Metalas (skardinės ir kt.) bei plastikiniai buteliai taip pat perdirbami. Jiems tik suteikiama kita forma.

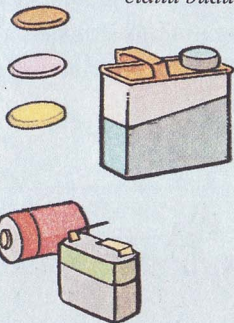


Stiklas perdirbamas į stiklą, o naujam stiklui suteikiama ir nauja forma.



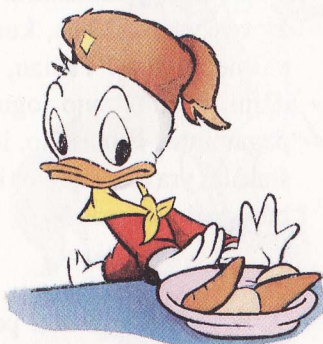
Šiukšles – iš namų!

Panaudotų baterijų, buteliukų nuo vaistų ar dažų neskubėk sumesti į bendrą šiukšlių kibirą. Verčiau surink visas šias neorganines šiukšles ir nunešk jas į artimiausią antrinių žaliavų perdirbimo punktą. Jas taip pat gali išmesti į tam tikra spalva nudažytus šiukšlių konteinerius arba nunešti į vaistinę. Visos šios šiukšlės yra perdirbamos specialiu būdu.



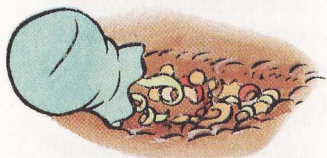
Komposto duobė sode

Jei turi sodą, nedegink jame rudenį žolės ar nukritusių lapų. Neišmesk ir daržovių, kurių nesuvalgei per pietus! Verčiau iškask visoms šioms organinėms medžiagoms duobę ir sumesk jas ten. Po kiek laiko jos supus ir virs kompostu – labai derlinga žeme.



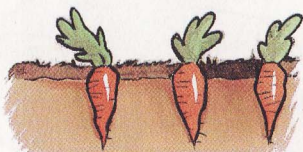
Iškask keturkampę duobę, kurios plotis būtų maždaug 1,5 m, o gylis – 30 cm.

Į duobę įmesk mažų šakelių ir akmenėlių, nes puvimo procesui reikia pakankamai oro.



Tada gali mesti jau ir organines medžiagas.

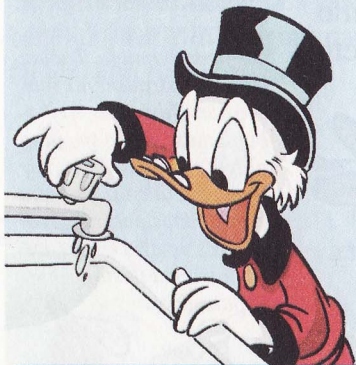
Kaskart palaistyk jas vandeniu, kad augalinės šiukšlės užtektų drėgmės. Kas antrą arba kas trečią mėnesį perkask jas šakėmis.



Po 6–9 mėnesių augalinės šiukšlės virs derlinga žeme, kuria galėsi apibarsyti augančias daržoves. Taip patręštos daržovės augs greičiau ir bus skanesnės!

Taupusis dėdulė Skrudžas

Ekologija ir ekonomija dėdulei Skrudžui – tai du dalykai, sudarantys vieną visumą. Štai keletas taisyklių, kurių jis griežtai laikosi...



Jei iš čiaupo laša vanduo, jis užsuka čiaupą iki galo – taip sutaisyti ir vandenį, ir pinigų!



Kiekvienąsyk išeidamas iš kambario, jis išjungia šviesą – bet juk tai įprasta, ar ne?



Jis du kartus panaudoja tą patį voką – atklijuoja jį virš garų, išlanksto į kitą pusę ir užklijuoja iš naujo.



Jis naudoja elektra pakraunamas baterijas. Jas pakrauna vakare – tuomet, kada elektros tarifas yra mažas.

ŽAISLIUKAS KAČIUKUI

Tavo kačiukas mėgsta žaisti. Vilis pamokys tave, kaip padaryti jam žaisliuką. Tau prireiks tvirtos gumelės, šampano butelio kamščio, ilgos vinies bei keleto plunksnų (jas rasi sode).



◆ Apvyniok kamštį gumele.



◆ Kamščio apačioje vinimi padaryk skylutes, į kurias prikišk plunksnų.



◆ Gumele pritvirtink kamštį prie durų rankenos. Užuodęs plunksnas, tavo kačiukas su didžiausiu malonumu ims žaisti, šokinėdamas aplink kamštį.



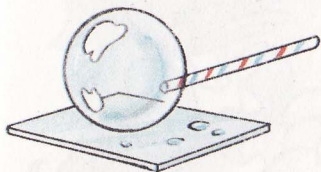
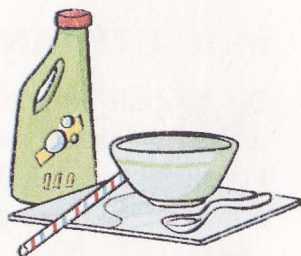
**Katinėli,
bėk šalin!**

Maži kačiukai turi įprotį draskyti ir daužyti viską, kas jiems papuola. Tačiau tu gali sudrausminti mažuosius išdykėlius, pakabindamas šviežią svogūno galvutę toje vietoje, kur jiems labiausiai patinka krėsti piktus pokštus. Svogūnas skleidžia kvapą, kurio kačiukai tiesiog nepakenčia...

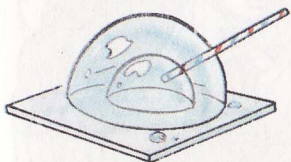


BILIO MUILO BURBULAI

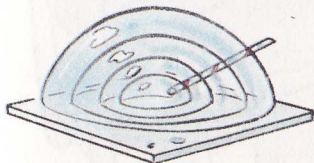
Ar nori kartu su Biliu išmokti pūsti muilo burbulus vieną į kitą? Tau prireiks: vieno šaukšto skalbimo skysčio, sumaišyto su 2 litrais vandens; dubenėlio, šiaudelio ir lygaus paviršiaus – tai gali būti tiesiog stiklas.



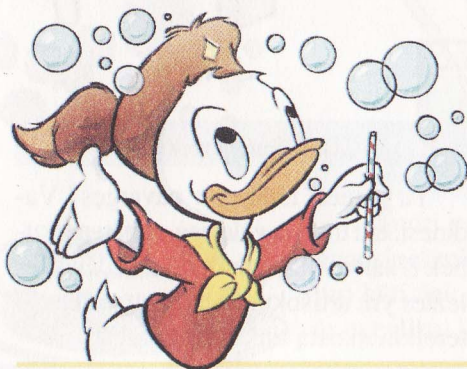
◆ Įmerk šiaudelį į muiliną vandenį, išpūsk burbulą ir atsargiai padėk burbulą ant stiklinio paviršiaus. Stiklinį paviršių sušlapink, kad jis būtų slidus.



◆ Vėl įmerk šiaudelį į vandenį, ištraukęs iškišk jį į pirmąjį muilo burbulą ir jame išpūsk naują burbuliuką.

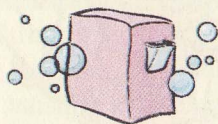


◆ Taip gali pūsti burbulus vieną į kitą, kol... jie sprogs. O kai visi burbulai sprogs, pradėk žaidimą iš naujo!



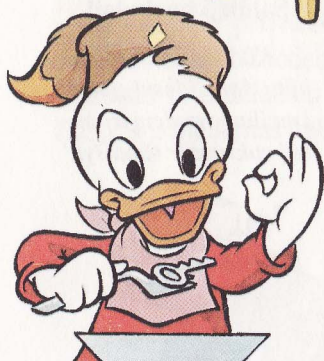
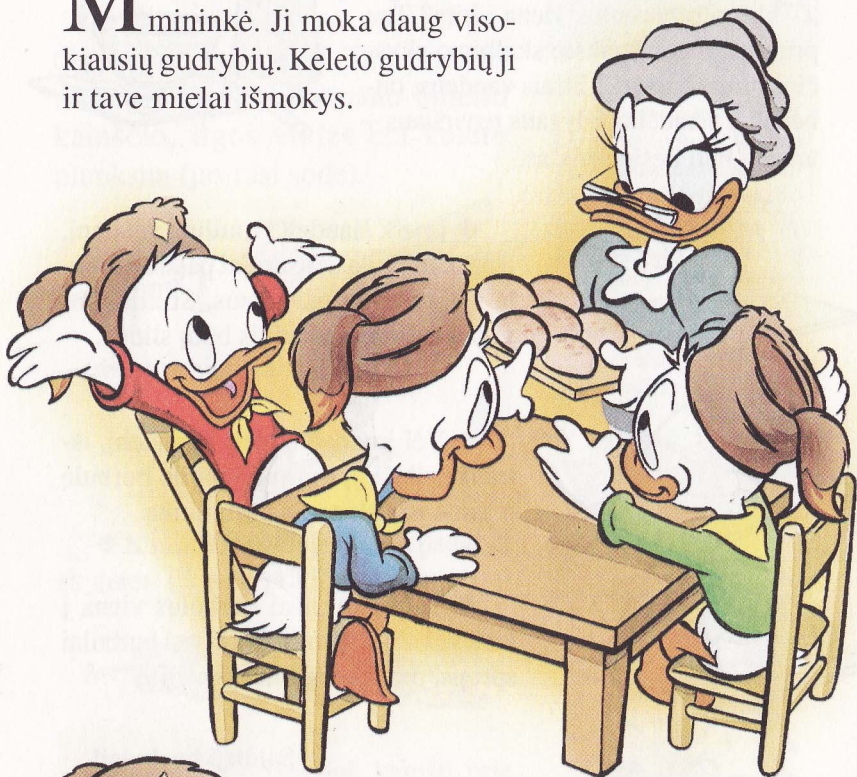
Saldieji burbulai!

Kad muilo burbulai būtų dar didesni, įmerk į muiliną vandenį truputėlį cukraus ir išmaišyk!



MOČIUTĖS ANTIES GUDRYBĖS

Močiutė Antulė yra puiki šeimininkė. Ji moka daug visokiųjų gudrybių. Keleto gudrybių ji ir tave mielai išmokys.



„Geležinė“ sveikata

Tu jautiesi išsekęs ir pavargęs? Vadinasi, tau trūksta geležies, tačiau neskubėk iš karto valgyti durų raktų – daug geležies yra artišokuose bei petražolėse – tereikia maistą tinkamai paruošti.

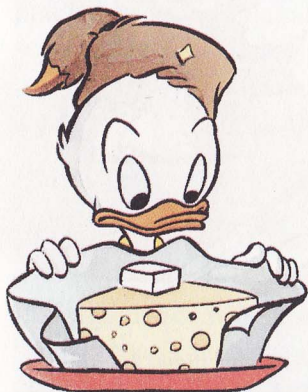
Šlapias svogūnas

Jei tau, pjaustant svogūną, upeliais teka ašaros, tereikia svogūno galvutę sušlapinti po tekančiu vandeniu.



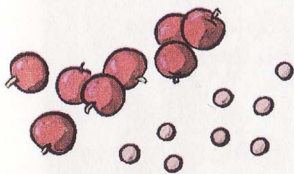
Senas sūris

Šaldytuve laikomas sūris sudžiūsta? Tuomet uždek ant sūrio gabalėlį cukraus ir apdenk jį pakavimo popieriumi.



Ledų pjaustymas

Jei nori gražiai supjaustyti ir paruošti sušalusius ledus, tereikia įmerkti peilį ar šaukštą į karštą vandenį.



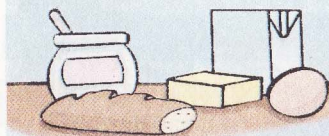
Vaisių kauliukai

Jei nori papuošti tortą vaisiais, pirmiausia išimk iš jų kauliukus. Kauliukų turi būti tiek, kiek vaisių. Suskaičiuok, ar nepalikai kurio lindėti viduje.

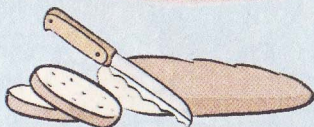


Gardžiausi skrebučiai

Kai Močiutė Antis turi senos duonos ir nedaug laiko, ji mėgsta pradžiuginti šeimą gardžia užkandėle. Jai pagaminti tereikia trupučio pieno, cukraus, sviesto ir vieno kiaušinio.

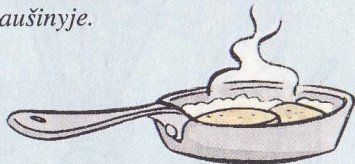


► Supjaustyk duoną 1 cm storio riekelėmis.



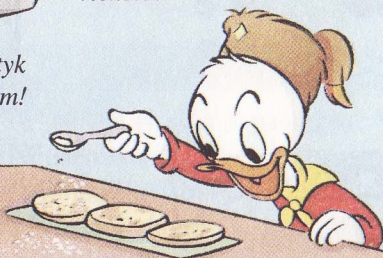
► Sumesk riekeles į pieną ir palauk 2 minutes.

► Kai pienas į riekeles susigers, suvilgyk jų puseles išplaktame kiaušinyje.



► Iššdyk keptuvėje mažą gabalėlį sviesto ir pakepink riekeles.

► Kai riekelės apkeps, pabarstyk jas cukrumi ir valgyk. Mmmmm!



SENOSIOS NAUJENOS

Tikriausiai jau gali numanyti, kad Skrudžas niekada neišmeta senų laikraščių ir žurnalų. Juos perskaitęs, dėdė Skrudžas vakarais pakuria jais židinį. Jis žino ir kitokių paslapčių, kaip naudingai galima panaudoti senus laikraščius!

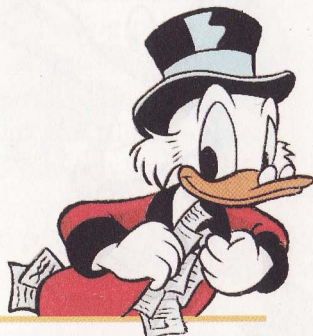


Jei kartais dēdulē Skrudžas grīžta namo šlapiais batais, tai nusiavēs juos tučtuojau prikemša laikraščiū. Laikraščiai sugeria drēgmē ir kitā rytā batai būna sausi.



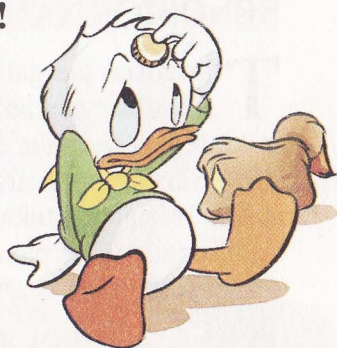
Išvalęs langu, dėdulė Skrudžas dar nublizgina juos laikraščiais. Stiklai tampa tokie skaidrūs, kad juose atsispindi pats dėdė.

Kartais, kai būna labai šalta, dėdulė Skrudžas prikiša už savo palto pamušalo laikraščią. Paltas tampa storesnis, o Skrudžui pasidaro šilčiau.



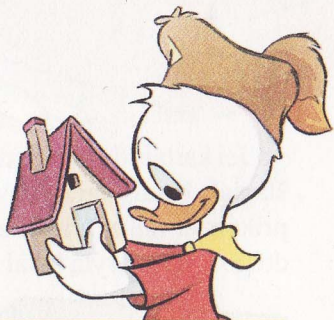
NENORIU DAUGIAU GUZŲ!

Kai Dilis susitrenkia galvą ir nenori, kad sumuštoje vietoje iškiltų guzas, jis tuojau pat atšaldo sumuštą vietą ledo gabalėliu arba moneta. O monetą Dilis laiko prispaudęs prie kaktos tol, kol jo ranka visai pavargsta.



NAMUČIAI NAMAI

Tu gyveni namuose ir turi pastogę, saugančią tave nuo šalčio ir karščio, lietaus ir vėjo...



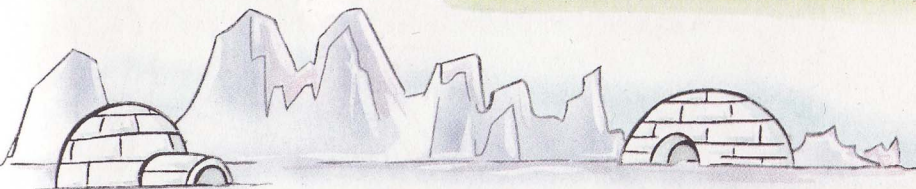
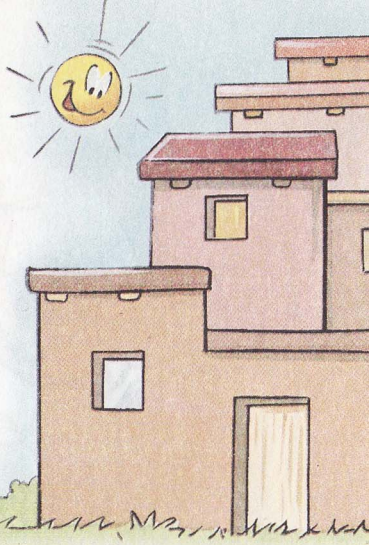
Rojus urve

Priešistoriniais laikais žmonės gyveno olose. Ir visai ne dėl to, kad negalėjo susimokėti už butą ar nemokėjo jo remontuoti, o todėl, kad temperatūra gyventi lauke buvo ideali! Olose jie susikurdavo laužą, kad būtų šilčiau ir šviešiau. Žmonės įsirengdavo ten net pilis ir bažnyčias, kurių liekanos išlikę ir iki šių dienų. Dar ir šiais laikais kai kur Afrikoje žmonės gyvena olose. Ne tik Afrikoje, bet ir Europoje, ir jų olos įrengtos su visais patogumais!



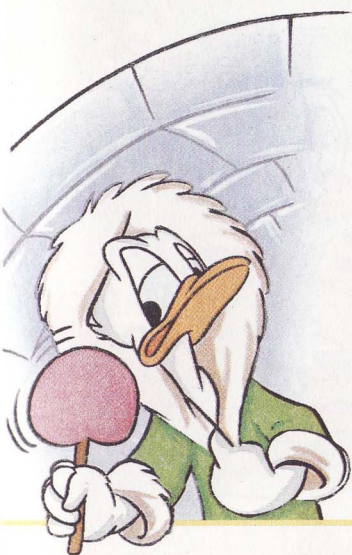
Šilumos kontroliavimas

Patys seniausi yra namai, pastatyti iš saulėje išdžiūvusio molio. Jų nereikia papildomai šildyti, nes dieną tokių namų sienos ir stogai sugeria saulės šilumą, o naktį ši šiluma šildo kambarius. Dėl to juose naktį visuomet šilta. Per naktį namų sienos atiduoda šilumą ir dieną juose vėl būna vėsu...



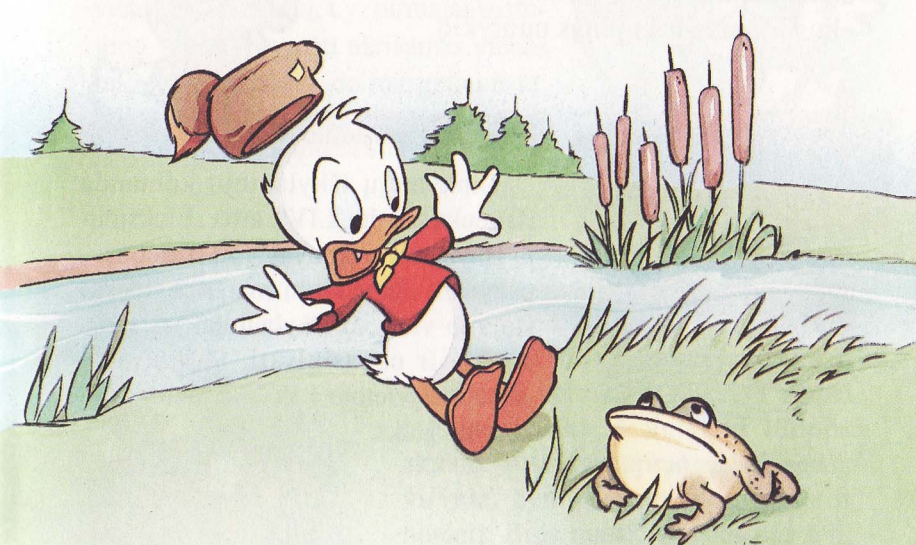
Šiluma ledo namelyje

Ledinės eskimų trobelės *iglu* pastatytos iš ledo luitų. Kad ir kaip bebūtų keista, jose niekada nešalta. Taip yra todėl, kad ledas neleidžia šalčiui įsiskverbti į vidų... Tiesiog neįtikėtina, tačiau kai lauke temperatūra nukrinta iki -40° , viduje temperatūra būna $+20^{\circ}$. Eskimai naudoja ne žibalines, o jūrų gyvūnų taukais deginamas lempas. Uždegę tokią lempą, jie vaikštinėja po namus, išsirengę iki pusės. Štai kokia gali būti šiluma ledo namelyje!



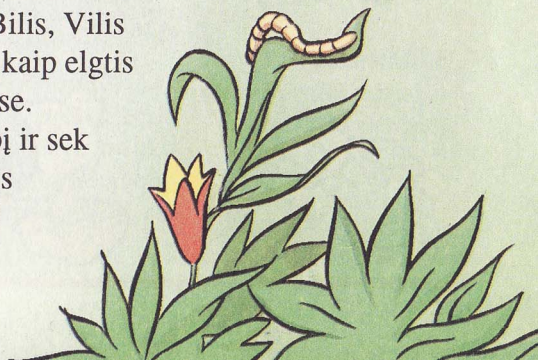


JAUNIEJI ŠVILPIKAI – GAMTOJE



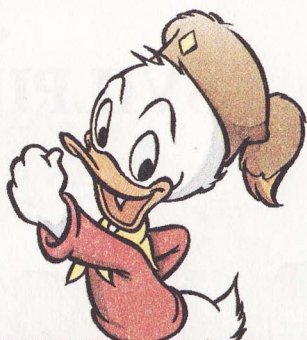
Gamta – tai atvira ir didelė žaidimų aikštelė. Tai vieta, kur galima bėgioti, dūkti ar sekti kieno nors pėdomis. Bilis, Vilis ir Dilis išmokys tave, kaip elgtis įvairiausiose situacijose.

Taigi, versk puslapį ir sek paskui savo mažuosius visažinius mokytojus!



MIŠKO TAKAIS

Jei ilgai keliaudamas pėsčiomis nepavargsti, tai tu, kaip ir tavo mažieji draugai, esi gerai pasirengęs smagiam žygiui į gamtą. Jis tikrai bus įdomus ir kupinas nuotykių.



Tau prireiks:

► 10 ilgų baltų virvelių



► spalvotų juostelių



► popieriaus lapelių



► keleto vokų

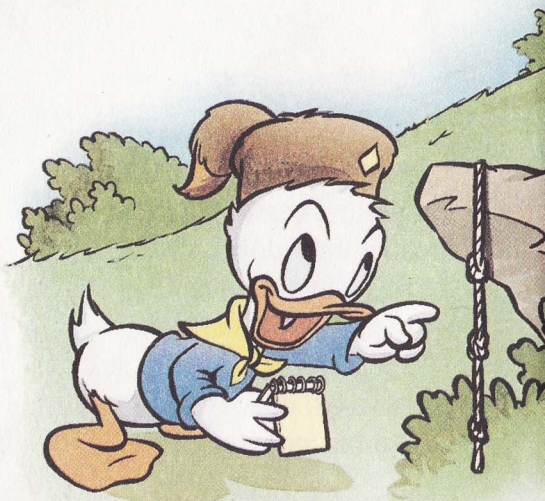


► kiekvienam po 1 plastikinį maišelį, 1 pieštuką ir užrašų knygelę



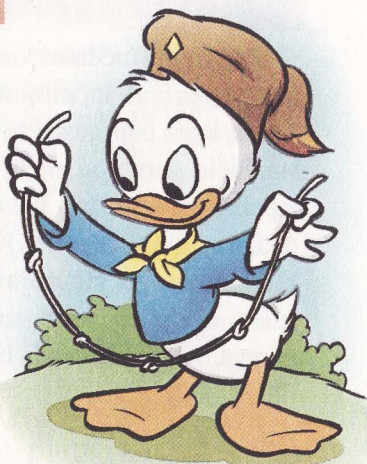
Pasiruošimas: „LIV“

Linksmųjų iškylautojų komanda išsirenka sau du „LIV“, arba „Linksmųjų iškylautojų vadovus“. Jų užduotis – pažymėti iškylautojų maršrute 10 sustojimo vietų, o iškylautojai jas turės surasti ir nepasiklysti. Paskutinėje sustojimo vietoje LIV iškylautojų nekantriai lauks.



Kaip pažymimas maršrutas

LIV pradeda rišti ant virvelių mazgelius: ant pirmos virvelės užrišamas vienas mazgelis, ant antros užrišami du mazgeliai, ant trečios – trys mazgeliai ir t.t. Virvelės mazgeliai žymi sustojimo vietos eilės numerį, t.y. pirmajai sustojimo vietai pažymėti užrišamas vienas mazgelis, antrajai – du mazgeliai ir t.t. Tai padės iškylautojams orientuotis ir neišklysti iš kelio.

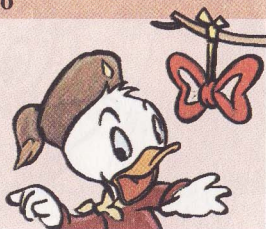


Aprišk virvele!

Jei dar neišsirinkai sustojimo vietos, apsidairyk aplink. Ji gali būti žemai palinkusi šaka, krūmas ar didelis akmuo. Visas sustojimo vietas aprišk virvele, žyminčia sustojimo vietos numerį. Bilis mano, kad jos turi būti maždaug 50 m viena nuo kitos. Tuomet jas surasti bus ne taip lengva – bet čia ir yra visas įdomumas!

Kad neišklystų iš kelio

Kad iškylautojai neišklystų iš kelio, LIV spalvotomis juostelėmis apriša šakeles prie to tako, kuris veda neteisinga linkme. Pamatę šias juosteles, iškylautojai suprantą ženklą ir pasuka kitu keliu ieškoti sustojimo vietos.



Gamtos tyrinėjimas

Prieš pažymėdami vietas, LIV turi ant popieriaus lapelių surašyti klausimus, kurie būtų susiję su iškylautojais, supančia gamta ar metų laiku. Šiuos lapelius LIV įdeda į vokus ir juos padeda sustojimo vietose. Kad atsakytų į klausimus, iškylautojai, ieškodami sustojimo vietų, kartu turės stebėti ir gamtą. Klausimai gali būti kuo įvairiausi.



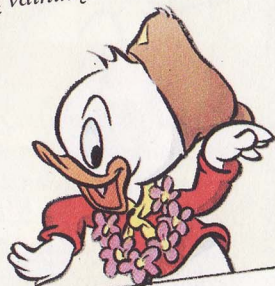
Medžio žievė

Isižiūrėk į medžio žievę. Gali ją liesti, tačiau nuplėšti žievės negalima. Savo užrašų knygelėje užsirašyk, kokios ji spalvos ir koks žievės paviršius. Taip pat užsirašyk, kodėl negalima jos raižyti.



Gėlių vainikas

Nuskink keletą gėlių ilgais koteliais (bet nerauk jų su šaknimis!), supink jas ir pasidaryk gražų vainiką. Gali net pabandyti supinti didelį, havajiską vainiką.



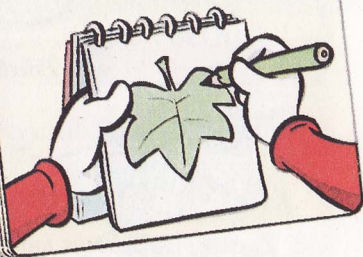
Šliaužiantys ir skraidantys vabzdžiai

Gamtoje pilna visokių
vabzdžių – šliaužiančių
ir skraidančių. Savo užrašų
knygelėje pabandyk juos
nupiešti.



Nukritę lapai

Pakelk nuo žemės nukri-
tusį gražų lapą. Apvedžiodamas jo
kontūrus savo užrašų knyge-
lėje. Parėjęs namo, galėsi jį
nuspalvinti ir palyginti su
tikruoju lapu.



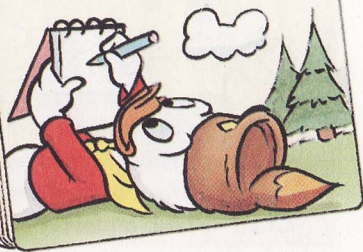
Puošnūs kankorėžiai

Surask keletą eglės ir
pušies kankorėžių. Ar žinai,
kad kai kurie kankorėžiai,
esant saulėtam orui, atsive-
ria, o lyjant – susiskleidžia?
Pasiimk juos namo ir galėsi
nudažyti, o po to – nulakuoti.
Kankorėžiai papuoš tavo
kambarį.



Žiūrėjimas į debesis

Atsigulk ant žemės ir pa-
žiūrėk į debesis. Nusipiešk
juos užrašų knygelėje. Nepa-
miršk parašyti, kokia jų for-
ma, spalva, kokių greičiu jie
plaukia.



Jei nori sužinoti daugiau

Pakankamai paiškylavęs gamtoje, tu grįši namo daug sužinojęs ir pamatęs. Tačiau jei esi smalsus, švilpikai tau papasakos ir daugiau įdomių dalykų...



Žiūrėjimas į debesis



Žemi ir pilki debesys, kurie pranašauja lietų, vadinami **sluoksniais** lietaus debesimis.



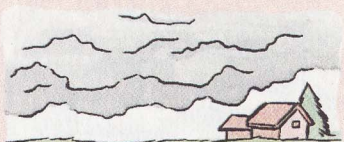
Liūtiniai debesys pranašauja smarkų vėją ir audrą. Jie iš baltų pamažu virsta pilkais ir net juodais debesimis.



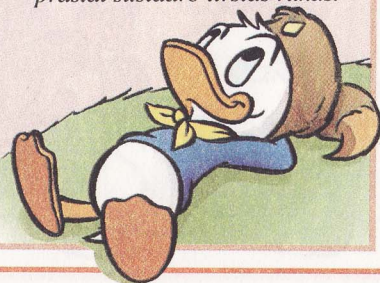
Gražią saulėtą dieną galima išvysti ir permatomus, plunksnelėmis sugulusius debesis, kurie taip ir vadinasi – **plunksniniai** debesys.



Kamuoliniai debesys – tai maži balti debesėliai, kuriuos galima matyti gražią saulėtą dieną.



Aukštieji kamuoliniai debesys yra pailgi, glaudžiai priglaudę vienas prie kito. Po jais paprastai susidaro tirštas rūkas.



Medžio žievė



eglės



kaštono



lazdyno



ąžuolo



klevo



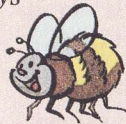
beržo

Šliaužiantys ir skraidantys vabzdžiai

Skraidantys



uodas



kamanė



boružė



musė



karkvabalis



širšė



drugelis



bitė

Šliaužiantys



skruzdė



šimtakojis



straubliukas



voras

KVAPAS, SUTEIKIANTIS JĖGŲ

Jei jautiesi išsekęs ir pavargęs, pa-uostyk pakalnučių žiedelius arba pipirmėtę (šaltmėtę). Šis kvapas iš karto suteiks tau jėgų. Mokslininkai įrodė, kad tai – ne šiaip sau išsigalvojimas, o tikra tiesa.



NUOSTABIOJI DILGĖLĖ!

Ar tu žinotai, kad dilgėlė – puikus augalas? Savo deginančiais lapais ji „globoja“ šalia augančius augalus. Be to, ji yra dar ir puikus vaistas nuo reumato, kraujoplodžio, spuogų, peršalimo, žaizdų, egzemos ir plaukų slinkimo. Švilpinkai net truputį suabejojo – ar gali dilgėlė būti tokia nuostabi?



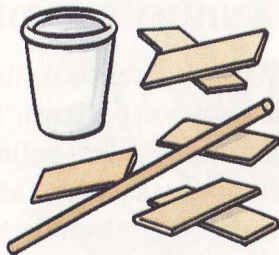
Maža pastabėlė

Paprastai, prisilietus prie dilgėlės, būna labai malonu, tačiau jos nudilginimas suteikia žmogui daugiau energijos. Senovėje žmonės net specialiai dilgindavosi, kad įgautų daugiau jėgų!



SUKASI IR SUKASI

Jei nori pasidaryti mažą vandens malūnėlį, susirask kartoninį puodelį, 50 cm ilgio tiesią lazdelę ir 6 plonas medines juosteles. Žinoma, tau prireiks ir peilio.



Taip daromas vandens malūnėlis

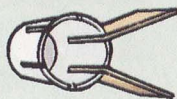
1. Puodelio dugne peiliu išpjauk apvalią skylutę. Puodelio viršuje įpjauk 6 lygiai 1 cm ilgio rėželius (tik žiūrėk, kad rėželiai būtų vienodai vienas nuo kito nutolę).



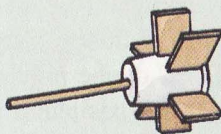
2. Visos 6 medinės juostelės turi būti 10 cm ilgio ir 1 cm pločio.



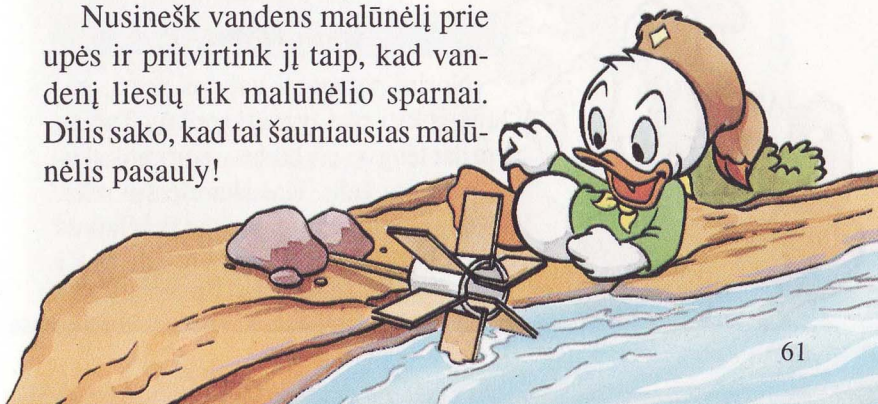
3. Įstatyk medines juosteles į puodelyje padarytus rėželius taip, kad 2 cm medinių juostelių būtų puodelio viduje.



4. Dabar įstatyk lazdelę į puodelio dugną.

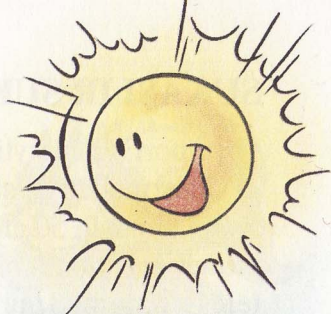


Nusinešk vandens malūnėlį prie upės ir pritvirtink jį taip, kad vandens liestų tik malūnėlio sparnai. Dìlis sako, kad tai šauniasias malūnėlis pasauly!



VANDUO! VANDUO!

Tavo vandens bakelis tuščias? Tu tuoj pat sužinosi, kaip galima gauti vandens, kai aplinkui nėra jokio vandens šaltinio. Tačiau Bilis pataria tau ieškoti vandens tik tuomet, jei yra būtinybė!



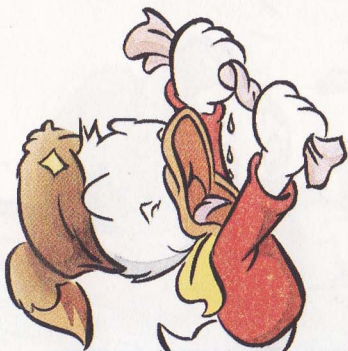
Lietaus vanduo

Jei nori paragauti lietaus vandens, tereikia išsikasti duobę ir apdengti ją plastiką. O kai duobė prisipildys vandens, tau tereiks pasilenkti prie jos ir siurbtelti keletą gaivių gurkšnelių...



Rasos lašeliai

Norint paragauti gaivios rasos, galima anksti ryte lyžtelti smilgų. Tačiau yra dar lengvesnis būdas – perbrauk skarelę rasotą žolę. Kai skarelė sudrėks, iškelk ją virš burnos ir išgręžk. Gaivūs rasos lašeliai kaptelės tiesiai tau į burną...



Sultingieji augalai

Jei nori gauti vandens kitu būdu, yra dar viena gudrybė. Šaką su daugybe žalių lapų įstatyk į maišelį ir užrišk. Po kiek laiko maišelio dugne pradės rinktis vanduo. Tačiau kad numalšintum troškulį, tau prireiks ne vieno maišelio.

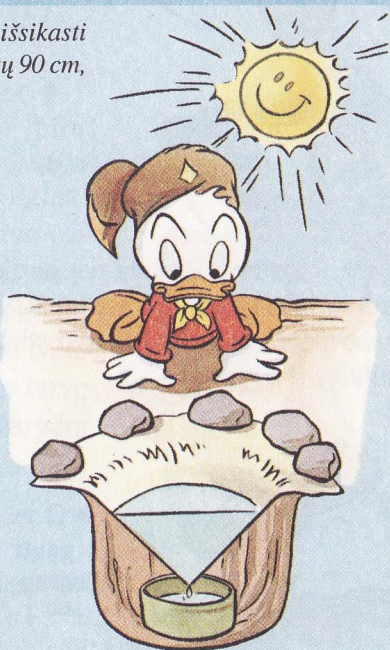


Saulės vanduo

◆ Kai diena labai karšta, tu gali išsikasti didelę duobę (kurios skersmuo būtų 90 cm, o gylis – 45 cm).

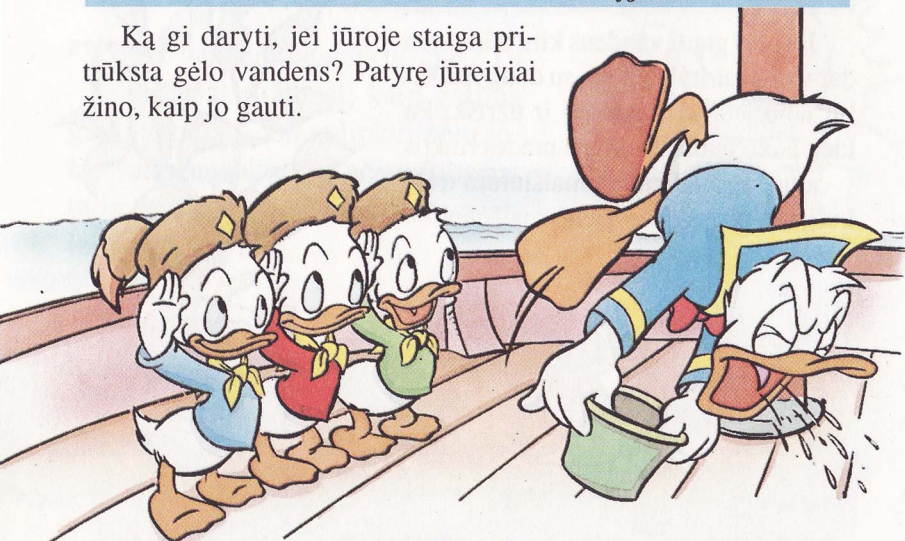
◆ Į ją įdėk dubenėlį. Ištempk virš duobės plastikinį maišą taip, kad jo dugne esanti skylutė būtų tiesiai virš dubenėlio. Plastikinis maišas turi būti savotiškas piltuvėlis. Maišą pritvirtink akmenimis. Dabar beliks tik stebėti saulės distiliacijos procesą.

◆ Ant saulės įkaitinto maišelio sienelių susidaro vandens lašeliai. Vienas po kito jie pro maišelio skylutę sutekės į dubenėlį.

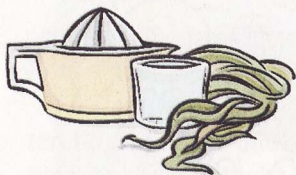


Gēlas vanduo sūriame vandenyje

Ką gi daryti, jei jūroje staiga pritrūksta gėlo vandens? Patyrę jūreiviai žino, kaip jo gauti.



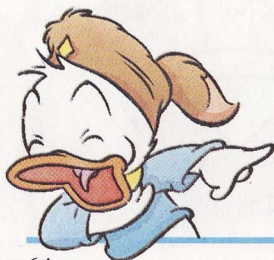
◆ Jei nėra galimybės išsivirti jūr-žolių, tu visada gali suvalgyti jas žalias... ir numalšinsi savo troškulį.



◆ Ryto rasa iškrinta net jūroje. Ją gali surinkti kempinėle nuo laivo stiebo, o dar paprasčiau – nuo laivo stiebo ją nulaižyti!



◆ O jei jau visai nebėra kitos išeities, kaip gauti vandens, lieka dar paskutinis būdas – gerti savo paties šlapimą. Sakai „fe...“? Tačiau labai mažais kiekiais gerti šlapimą yra sveikiau negu jūros vandenį!



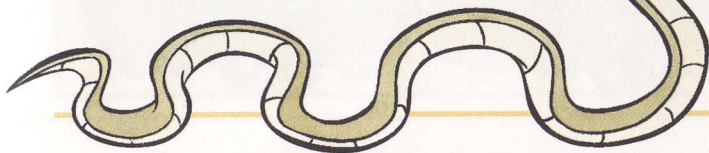
Ištirpęs sniegas

Žiemą, pajutus troškulį, tau paprastai knieti lyžtelėti sniego. Tačiau sniegu troškulio nenumalšinsi, nes jame yra daugiau oro negu vandens! Keturiuose kibiruose sniego yra tik 1 litras vandens! Į ištirpusio sniego vandenį dar gali įberti šiek tiek druskos, nes jame nėra jokių mineralų.



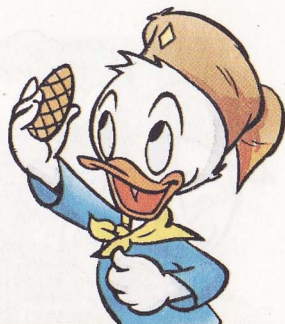
BADAVIMO PASAULIO REKORDAS

Paprasčiausia gyvatė, nieko neėsdama, o tik gerdama, gali išgyventi labai labai ilgai... Pats ilgiausias badavimo laikotarpis buvo užfiksuotas, pagavus gyvatę į nelaisvę. Ji nieko neėdė 4 metus ir neteko tik pusės savo turėto svorio. O štai Bilio pasiektas badavimo rekordas buvo 4 valandos – nuo 8 val. ryto pusryčių iki 12 val. priešpiečių!



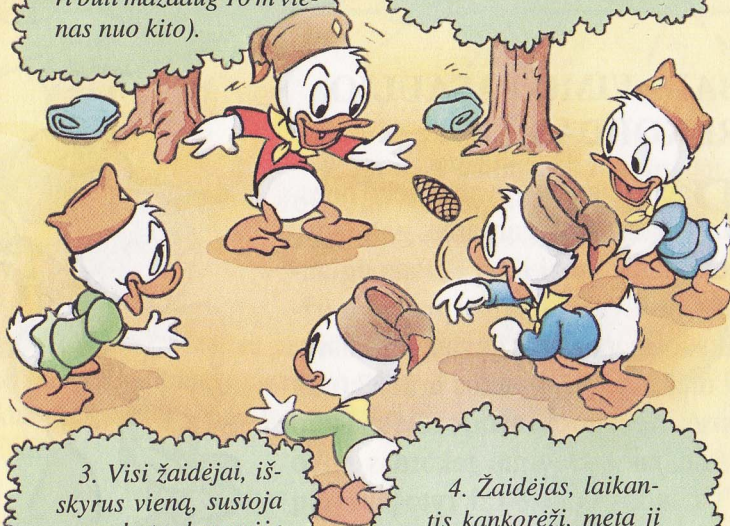
VILIO BEISBOLAS

Susirinkote šeši geri draugai, tačiau neturite ką veikti. Vilis sugalvoja jums žaidimą – beisbolą su kankorėžiu!



1. Susirask vietą, kurioje auga 4 medžiai, sudarantys keturkampį (jie turi būti maždaug 10 m vienas nuo kito).

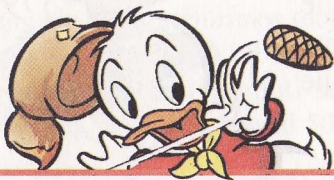
2. Prie kiekvieno medžio, kad juos atskirtumėte, pasidėkite po kokį nors savo daiktą.



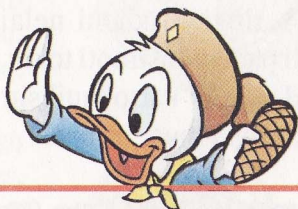
3. Visi žaidėjai, išskyrus vieną, sustoja ratu keturkampėje aikštelėje. Žaidėjai turi būti maždaug per 1 metrą vienas nuo kito. Vienas žaidėjas laiko kankorėžį.

4. Žaidėjas, laikantis kankorėžį, meta jį kitam, šis – trečiam ir t.t. Kankorėžis neturi nukristi ant žemės.

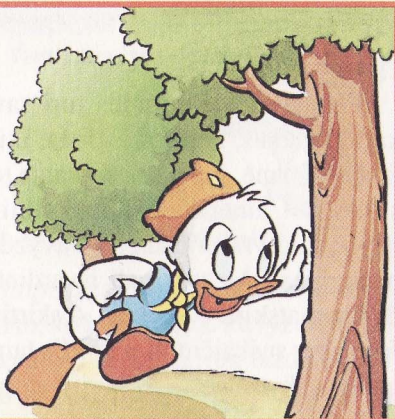
5. Jei kas nepagauna kankorėžio, tai kankorėžis grįžta į pirmojo žaidėjo rankas.



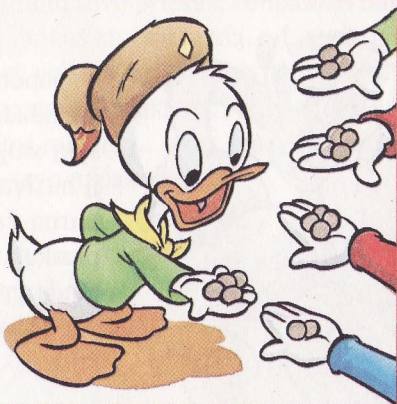
6. Kai paskutinis žaidėjas sugauna kankorėžį, jis šūkteli „stop“.



7. Kol rate stovintys žaidėjai mēto kankorėžį vienas kitam, likę už rato turi bēgti nuo medžio prie medžio ir paliesti juos (kol paskutinis žaidėjas pasako „stop“). Už kiekvieną paliestą medį žaidėjas gauna po vieną tašką. Jei žaidėjas suspēja paliesti visus 4 medžius, jis gauna keturis taškus.

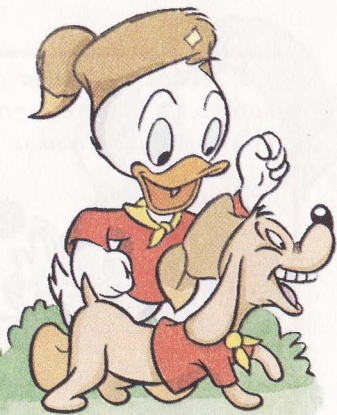


8. Žaidėjai bēga pa-eiliui, ir laimi tas, kuris surenka daugiausia taškų. Dilis pasiūlė kiekvienam žaidėjui parodyti tiek akmenukų, kiek surinko taškų. Tačiau tai juk visai nebūtina, ar ne?



GUDRIEJI GYVŪNAI

Kai kurie gyvūnai yra labai protingi. Būdami nelaisvėje, jie gali pademonstruoti tokių gudrybių, kad mes iš karto sutiksime, jog jie panašūs į mus, žmones...



Ar papūgiukas turi cukraus?

Papūgos iš prigimties turi savybę kartoti garsus, kuriuos išgirsta. Iki šiol žmonės manė, jog jos nesupranta to, ką sako. Bet amerikiečių mokslininkai ištyrė, kad yra priešingai! Pavyzdžiui, papūgiukas Aleksas gali išvardinti 23 daiktus, atskirti 5 spalvas, 4 skirtingas formas ir suskaičiuoti iki 5. Jis taip pat gali pasakyti „ne“, „aš noriu“ ir „ateik čia“!



Bulvių valytojas

Japonijoje gyvenančios beždžionės yra labai švarios ir protingos. Kiekvieną sykį valgydamos vaisių, jos iš pradžių jį nusivalo. Šios beždžionės nepaims į burną žemėtos bulvės, prieš tai nepraskalavusios jos vandenyje. O jei jos randa ant žemės grūdų, įmerkia juos tuoj pat į vandenį, ir valgo tik tuos grūdus, kurie iškyla į paviršių...



Nobelio premija

Iš visų gyvūnų į mus labiausiai yra panašios šimpanzės. Jei jos auga tarp žmonių arba prižiūrimos mokslininkų, jos gali išmokti nuo 100 iki 500 ženklų. Jos taip pat gali truputį suprasti ir žmonių kalbą bei paklusti 50 skirtingų joms duodamų komandų! Tai sužinojęs, Vilis nekantriai laukia, kada gi pagaliau bus atidaryta mokykla šimpanzėms...



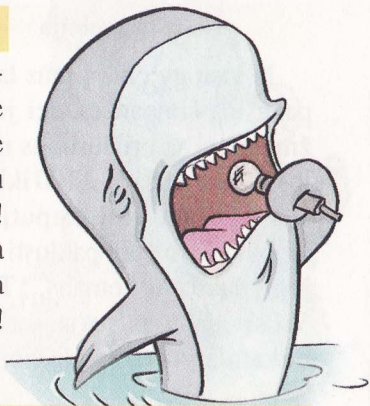
Viskas rankomis

Šimpanzės įvairiais būdais gali pasiekti to, ko joms reikia. Pavyzdžiui, užsimančiusios medaus, jos lazdele pasikopia jo iš korio arba specialiomis šakomis iškrapšto termitus iš jų lizdo. Kad išgąsdintų savo priešus, šimpanzės taip pat į rankas stveria lazda... Lapais jos valosi vaisius prieš valgydamos arba jais pasisemia vandens. Netgi atlikusios gamtos reikalus... taip, jos lapais nusivalo savo užpakaliukus!



Gilumoje gyvenantys dainininkai

Vandenynas – tai didelė koncertų salė, kurioje dainuoja didžiausi pasaulyje dainininkai. Kas jie? Ogi banginiai! Jie turi gražius balsus, kuriuos po vandeniu galima girdėti net už šimto kilometrų! Patys talentingiausieji dainininkai yra kupročiai banginiai. Jų dainose galima išgirsti net atskiras temas ir jų variacijas!



Plūduriuojantys lizdai

Tiesiog neįtikėtina! Kai kurie vandenyno paukščiai susisuka lizdus tiesiog ant vandens paviršiaus! Vienas iš tokių sparnuočių – baltaplunksnis „Moris basana“ susisuka lizdą iš medžių šakų ir jūržolių. Kadangi žmonės nenustoja teršę jūros, šie paukščiai panaudoja savo lizdams ir plastikinius butelius, maišelius bei dantų pastos tūteles. Kad apsaugotų savo jaunikius nuo pavojų, tykančių krante, šie sparnuočiai susisuka lizdus toli nuo kranto!



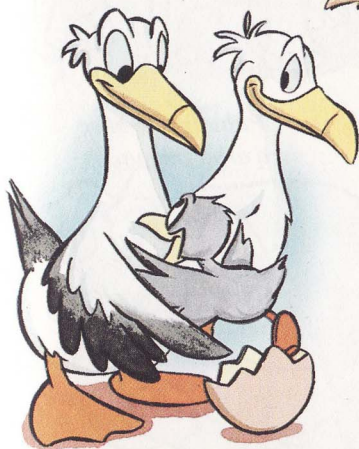
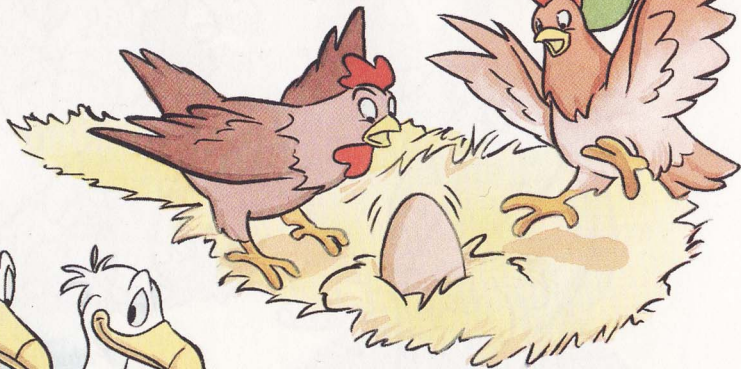
Gyventojas miesto pakraštyje

Mažas kailiniuotas lapės giminitis Amerikoje maisto sau ieško... šiukšlių konteineriuose. Dėl to jis paprastai gyvena miesto pakraštyje.



Protingieji viščiukai

Dar neišsirite iš kiaušinių, viščiukai judėdami reaguoja į savo tėvų šauksmą. Argi jie neprotingi, tie mažyliai?



Mieši žuvėdriukai

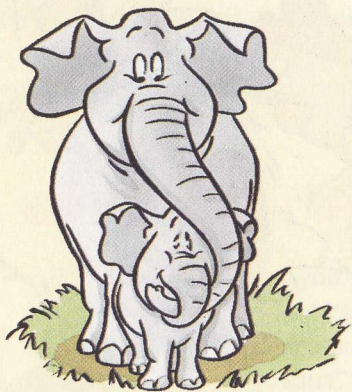
Kai tik maži žuvėdriukai išsirta iš kiaušinio, jie iškart atpažįsta savo tėvų kalbą ir tuoj pat skuba prie jų prisiglausti.

Gulbės laivas

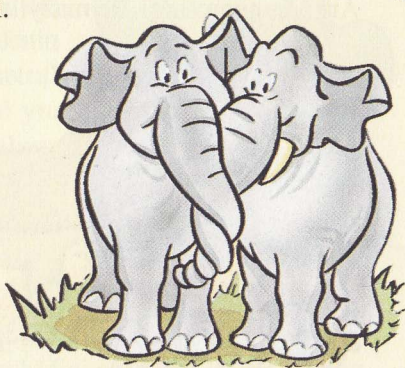
Kad nepavargtų beskrisdami, mažieji gulbiukai užsiropščia ant savo mamytės nugaros ir skrenda kartu su ja tarsi sėdėdami patogiam laive. Sėkmės kelionėje!



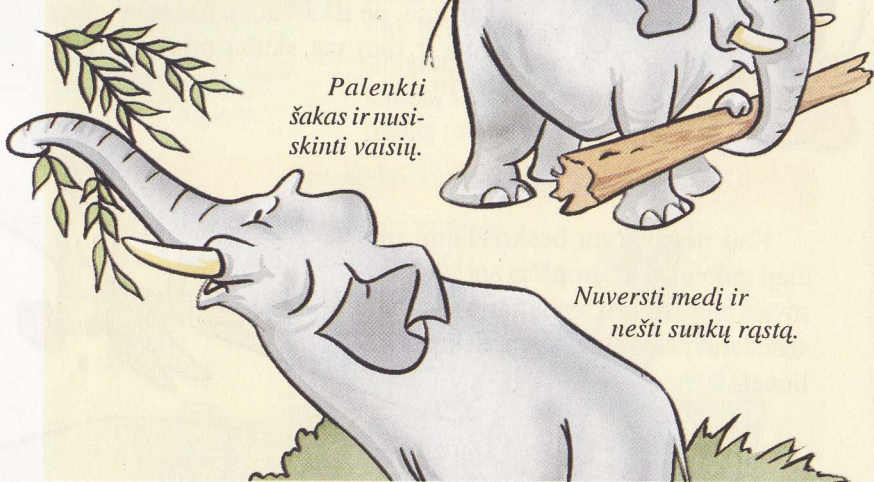
Laimingieji drambliai gamtos yra apdovanoti nuostabiu straubliu – nosimi, kuria jie gali daug ką daryti.



Paplekšnoti ar pabučiuoti mažąjį drambliuką.

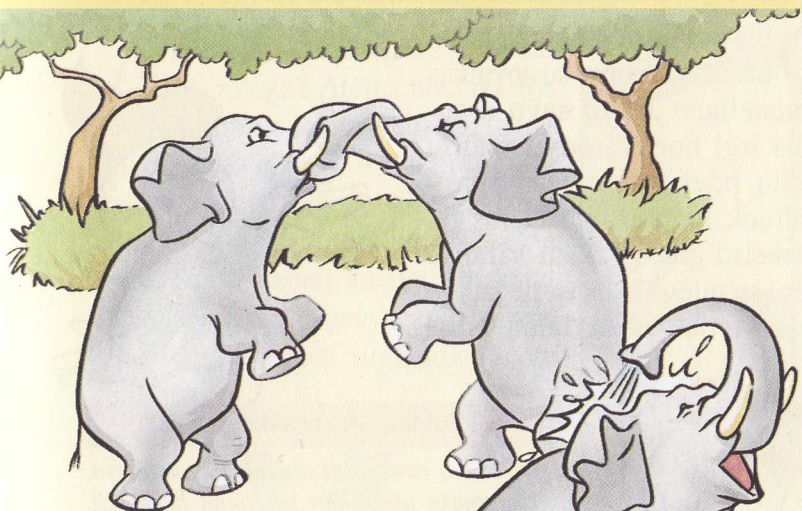


Pabučiuoti savo vyrą arba žmoną.

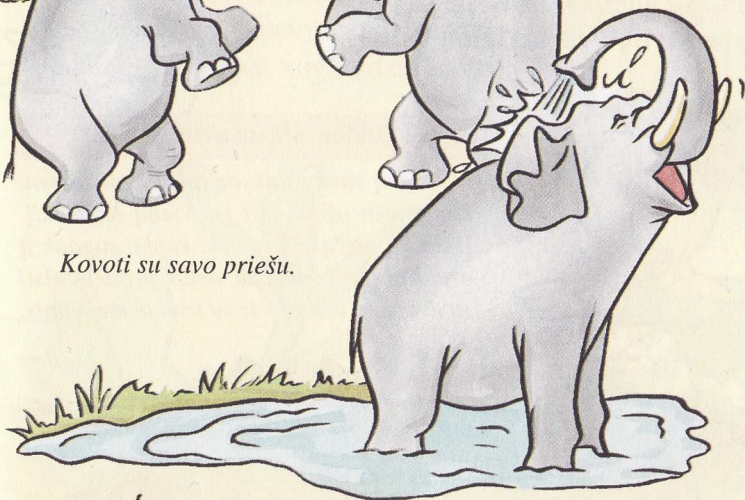


Palenkti šakas ir nusi-sinti vaisių.

Nuversti medį ir nešti sunkų rąstą.



Kovoti su savo priešu.



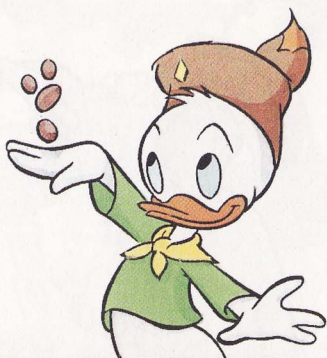
*Prisiurbti vandens, kad atsigertų
arba apsiliėtų kaip po dušu.*



*Iškvėpti orą arba uostyti, kas
tik patinka.*

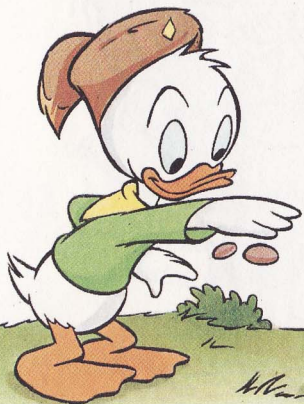
MAŽIEJI DILIO AKMENĖLIAI

Dilis yra tiesiog nepralenkiamas žaidimuose su apvaliais akmenėliais! Jei tu savo draugams irgi nori parodyti įvairių pokštų, prieš tai pirmiausia pasitreniruok. Rudenį akmenėlius gali pakeisti gilės. Tačiau Viliui ir Biliui su gilėmis sekasi ne ką geriau – vis tiek visada laimi Dilis!



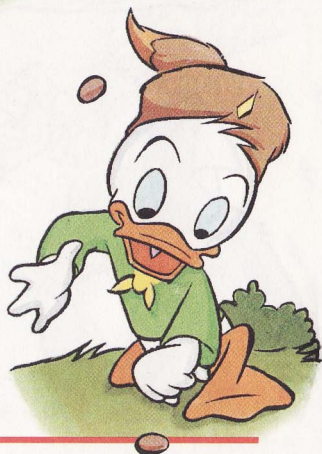
Žaidimas trim akmenėliais

Vieną ranką laikydamas delnu žemyn, kita ranka uždėk ant jos vieną akmenėlį. Išmesk į viršų ir ta pačia ranka sugauk jį ore. Kai įgusi žaisti su vienu, pradėk žaisti su dviem, o vėliau – ir su trim akmenėliais.



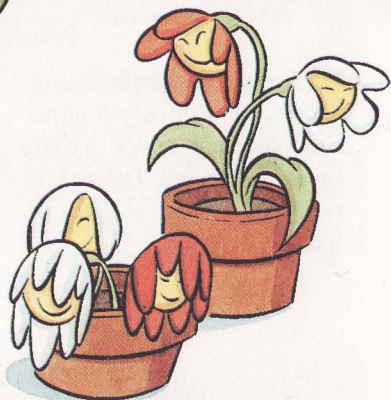
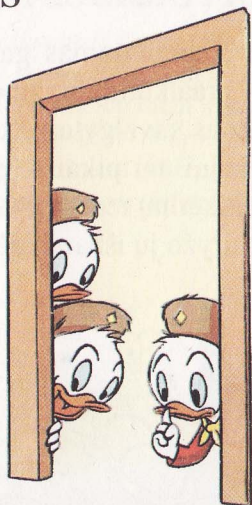
Akmenėlio mėtymas

Keturis akmenėlius padėk ant žemės, o penktąjį išmesk į viršų. Per tą trumpą laiką, kol išmestas akmenėlis nukris, kiekvienas žaidėjas turi surinkti kuo daugiau ant žemės gulinčių akmenėlių. Laimi tas, kuris surenka daugiausia. Vilio ir Bilio apmaudui, šį žaidimą beveik visada laimi Dilis.



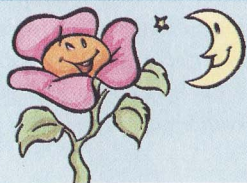
MIEGANČIOS GRAŽUOLĖS

Ar žinojai, kad daugelis gėlių naktį miega? Atėjus nakčiai, jos suskleidžia žiedelius, kaip kad tu užmerki savo akules. Anksti rytą, patekėjus saulei, jos vėl išsiskleidžia. Baltagalvės saulutės net palenkia prie žemės stiebelį, kad jis nesusaltų. Kai kurie augalai, pavyzdžiui, laukinė rūgštyinė, taip pat suglaudžia savo lapelius.



Besidžiaugiantys naktimi

Kiti augalai, atvirkščiai, atėjus nakčiai, savo žiedelius išskleidžia, o pakilus saulei – suskleidžia...



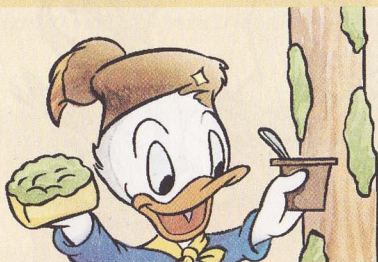
NATŪRALUS MAISTAS

Jei bebūdamas gamtoje, staiga praalktum, tu, žinoma, nedvejo-
damas suvalgytum, ką radęs. Šiam
atvejui švilpikai sugalvojo keletą
neįtikėtinų receptų, tačiau patys dar
nesiryžo jų išbandyti!



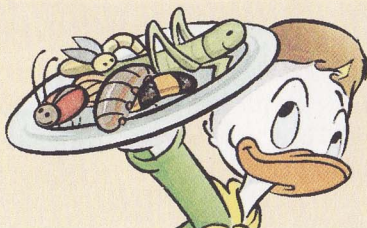
Įvairios samanos

*Samanų ar kerpių, kurias
puikiausiai gali valgyti virtas,
rasi visur ant žemės, medžio
kamieno, akmenų. Tačiau Vilis
verčiau jau išmainytų jas į šo-
koladinį sviestą!*



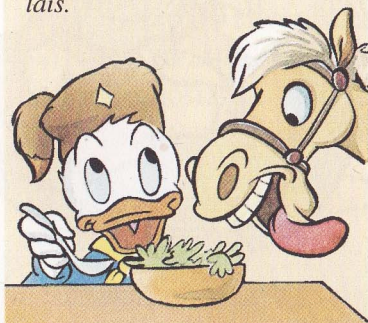
Gero apetito!

*Kas yra bendro tarp skruz-
dėlių, termitų, musių, skėrių,
žiogų, bičių, vapsvų ir visokiau-
sių lervų? Ogi tai yra vabzdžiai,
iš kurių galima pasigaminti
skaniausius patiekalus! Niam!*



Lapų salotos

Tu tikriausiai esi ragavęs pienių lapų salotų. Tačiau yra daugybė ir kitokių valgomų gėlių lapų bei šviežių daigų. Savo salotas gali paskaninti įvairiais laukiniais prieskoniniais augalais.



Šiltos sraigės

Po lietaus iš žemės išlindę sliškai bei sraigės yra nelabai viliojantys, tačiau labai maistingi. Visgi tikrieji gurmanai gerai paruoštas ar pakepintas su česnaku sraigės iš tiesų dievina!



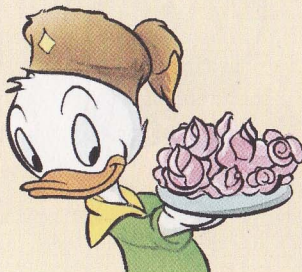
Iš skruzdėlyno – į keptuvę

Lotynų Amerikos indėnams didelis delikatesas yra keptos skruzdėlės!



Žydintis desertas

Visi žiedai, turintys keturis vainiklapius, yra valgomi (pavyzdžiui, brokoliai). O iš paprastosios piliarožės lapelių pagaminta želė kai kuriose šalyse net tepama ant duonos!



PUIKUS GALVOS APDANGALAS

Ar esi kada matęs tuos turbanus, kuriuos žmonės dėvi Sacharos dykumoje, kad apsaugotų galvą ir veidą nuo saulės? Ir tu pats gali tokį pasidaryti vasaros atostogoms. Tau tereikia dviejų 3 m ilgumo ir 30 cm platumo medžiagos juostų.

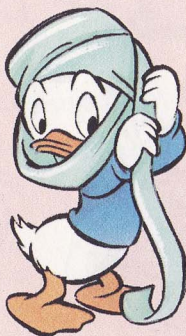


Susisuk jį!

► Pradėk taip: susisuk pirmąją medžiagos juostą ant galvos kaip turbaną.

► Susisuk antrąją medžiagos juostą apie pakaušį, skruostus, nosį ir kaklą. Palik tik mažą plyšelį akims.

► Galvos apdangalo nereikia per stipriai užveržti. Turi likti tiek vietos, kad prakaitas galėtų išgaruoti, tuomet galvai bus gaivu ir vėsu.



TEGYVUOJA AITVARAI!

Aitvarai skrenda aukštyn, bet kada nors jie būtinai nusileidžia žemyn... Kinai juos naudojo jau prieš tūkstantį metų. Kiekvieną devintojo metų mėnesio devintąją dieną visi žmonės skraidindavo aitvarus, kad išvaikytų blogąsias dvasias. Pabandyk įsivaizduoti tą nuostabų vaizdą – milijonai šviesių spalvotų dėmelių Kinijos danguje!



Tau prireiks:

▮ dviejų glotnių medinių lazdelių, kurių skersmuo 5 mm: viena jų turi būti 1 m, o kita 80 cm ilgio



▮ popieriaus pakavimui



▮ 30 m plonos virvelės



▮ klijų



▮ nagų dildės



▮ žirklių



▮ nedidelės liniuotės

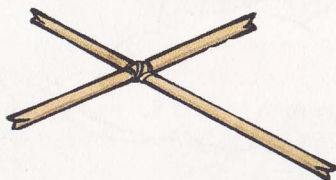


Leisk jam skristi!

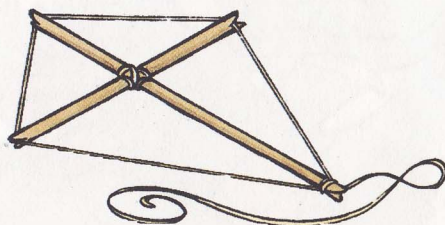
◆ Su nagų dilde įpjauk 3 mm ilgumo įpjovas abiejuose kiekvienos lazdelės galuose.



◆ Su virvele ir klijais iš abiejų lazdelių padaryk kryžį: pritvirtink trumpesnės lazdelės vidurį prie ilgosios taip, kad ji būtų nutolusi 20 cm nuo vieno iš galų.



◆ Ištempk 7 m ilgio virvelę per įpjovas visuose 4 lazdelių galuose. Apačioje surišk mazgą, o likusius 4 metrus virvelės palik laisvai kaboti kaip aitvaro uodegą.





O dabar – sunkiausia!

Pagaliau tavo aitvaras parengtas skrydžiui. Iš pradžių tu turi gerai įsibėgėti, tempdamas savąjį aitvarą iš paskos ir išvyniodamas jam vis daugiau ir daugiau virvelės, kad jis kiltų aukštin. Jei pučia vėjas, jis greitai pakils... ir sklandys aukštai aukštai danguje. Leisk jam skristi!



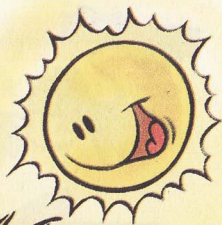
◆ Iš pakavimo popieriaus iškirpk 3 kvadratus, kurių dydis 20x20 cm, ir sulankstęs juos kaip vėduokles, sutvirtink kljais. Pririšk juos prie aitvaro uodegos taip, kad būtų vienodai nutolę vienas nuo kito.

◆ Padėk aitvaro rėmus ant pakavimo popieriaus. Iškirpk iš popieriaus aitvaro formą, palikdamas 2 papildomus centimetrus iš visų pusių. Papildomas popieriaus juosteles ištepkljais, užlenk už virvelių ir stipriai suklijuok.

◆ Dabar tau beliko pririšti prie visų 4 lazdelių galų 60 cm ilgio virveles. Pririšk jas visas prie vienos labai ilgos (maždaug 20 m ilgio) virvės, kuri turi būti užvyniota ant liniuotės. Šitokia rankenėlė leis tavo aitvarui pakilti aukštai į dangų!

TAI BENT KUPRA!

Ar žinojai, kad vienkuprio kupranugario kuproje nėra vandens? Joje kaupiasi riebalai, kuriais kupranugaris minta, kai nėra nieko kito. Labai patogiu turėti tokį nešiojamą maisto sandėliuką!



Sunkus darbas be prakaito

Kupranugariai net dvi savaites gali eiti Sacharos dykuma kepinant kaitriai saulei ir nešti sunkius nešulius, neišgėrę nė lašelio vandens. Kaip jie šitaip gali? Jie taupo vandenį neprakaituodami ir šlapindamiesi kiek įmanoma mažiau. Užtai kai pasiekia šaltinį, gali išgerti iki 150 litrų vandens, kurį paslepia pilvo atsargų skyriuose. Čia tai bent kelioninė gertuvė!

Mįslė

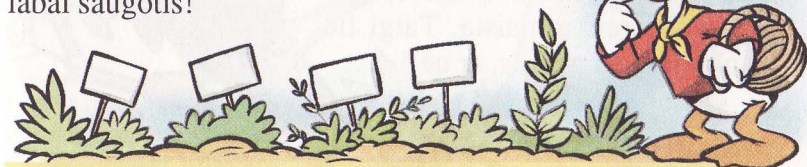
O kas gyvena šaltosiose Azijos stepėse ir turi dvi kupras?



Atsakymas
❖ Tai vienkuprio kupranugario pusbrodis dvikupris kupranugaris.

NUODINGIEJI AUGALAI

Laukuose ir miškuose švilpikai „neapsirinkinėja“, nes jie žino, kad kai kurių augalų ir uogų reikia labai saugotis!



Atsargiai!



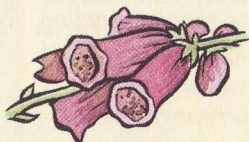
***Durnaropė** yra mirtinai nuodingas augalas. Jį lengva atpažinti pagal dantytus lapus, didelius baltus varpelio formos žiedus ir dygliuotus, saldžiai kvėpiančius vaisius.*



*Nuo **šunvyšnės** gali rimtai susirgti. Gali šį augalą atpažinti pagal žalsvus arba šviesiai violetinius varpelio formos žiedus ir blizgančias juodas uogas.*




***Pelkinis vilis** yra labai nuodingas augalas. Tai pelkių augalas, augantis arti vandens. Jo stiebas nubertas raudonais taškeliais, o žiedai – maži, balti ir dantyti. Šis augalas nemaloniai kvėpia.*



***Rusmenė** nesveika širdžiai. Šio augalo lapai yra pirštų formos, o antpirščio formos žiedai gali būti violetiniai, rausvi, geltoni arba balti. Jie prisitvirtinę ant ilgo žiedyno.*

SNAPAI BŪNA ĮVAIRŪS

Kiekvienos rūšies paukščiai turi tam tikros formos snapą, kuris skiriasi nuo kitų paukščių. Kodėl taip yra? Tai priklauso nuo to, kaip paukščiai renka maistą. Taigi tie paukščiai gan gudrūs, ar ne?



Erelis snapas, tartum ginklas, yra aštrus ir lenktas, kad grobį būtų lengva suplėšyti į gabalus.

Kryžiasnapiai atrodo taip, tartum būtų išsinarinę snapus. Apatinė snapo dalis pasisukusi į kairę, o viršutinė – į dešinę ir šitaip jos susikryžiuoja. Toks snapas – puikus įrankis kankorėžiams lukštenti.

Garnių snapai ilgi ir aštrūs. Tokiais „peilio ašmenimis“ jie gali persmeigti žuvis, plaukiojančias giliai vandenyje.



Tukanų snapai dideli ir spalvingi. Jų forma tartum durklo, o savo dydžiu jie prilygsta trečdaliui viso paukščio. Kam šiems paukščiams reikia tokių snapų? Ogi tam, kad galėtų nukirsti tokių vaisių stiebą, prie kurių kitaip negali prieiti!

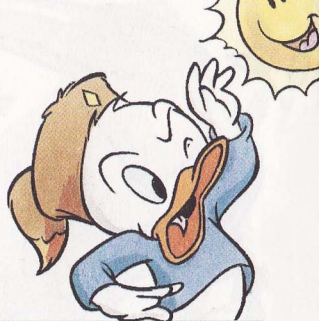
Ančiasnapių snapai ilgi, šaukšto formos. Paukščiams snapas labai reikalingas, nes juo jie gaudo mažytes žuvis, lervas ir moliuskus; tai pagrindinis jų maistas.

Svilikų snapai stori ir stiprūs. Tokiais snapais jie lengvai triuškina vyšnių kauliukus. Kaip praktiška!

NAUJI AKINIAI NUO SAULĖS?

Išbandyk beržo tošį!

Jei Vilis pamiršta savo akinius nuo saulės, jis ima ir pats pasidaro naujus. O tu gal irgi pamiršai savuosius?

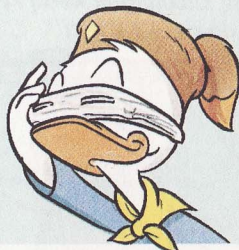
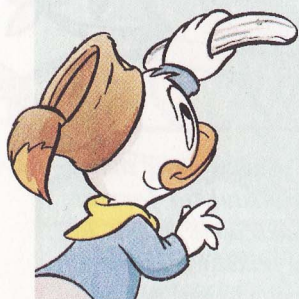


Pasidaryk sau pačius tikriausius akinius nuo saulės

► Pasidairyk ir surask ant žemės nukritusių didelę pailgą tošies juostelę.

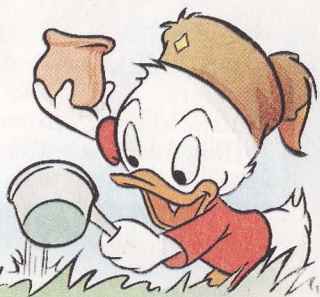
► Tošies viduryje išpjauk du horizontalius plyšelius akims ir užsidėk tošį ant nosies.

► Kadangi tošis turi savybę susivynioti, tavo naujieji akiniai nuo saulės būtinai užsiries galuose palei tavo galvą ir šitaip gerai laikysis.



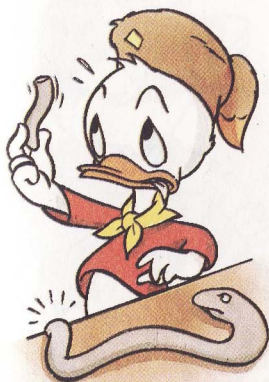
PIKTŽOLIŲ NAIKINTOJAS

Norėdamas išnaikinti piktžoles, pabandyk užpilti jas pasūdytu verdančiu vandeniu. Tai daug pigiau ir saugiau nei naudoti chemines piktžolių naikinimo priemones.



MEISTRAI IR SAUSUMOJE, IR VANDENYJE

Visi žinome, kad didieji gyvūnai bijo mažųjų, ir jiems tenka būti gan gudriems, kad jų išvengtų.



Bekojai stebuklai

Gluodenas – tai driežas be kojų, atrodantis visiškai kaip gyvatė. Nors jie atrodo bjauriai, žmonės žino, kad jie nieko pikta nedaro, ir dažnai bando juos sugauti. Bilis irgi kartą pabandė, bet jo rankose teliko nutrūkusi uodega. Neprireikė net klijų, nes šių gyvūnų uodegos atauga pačios!

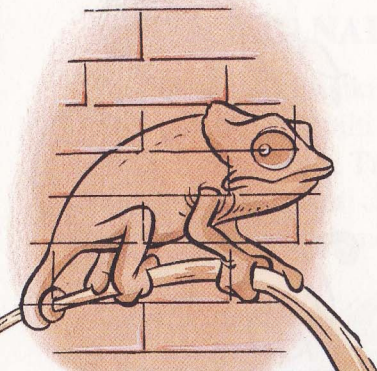
Aštuonkojis fokusininkas

Kai aštuonkojis bando pasprukti, jis po savęs palieka juodą rašalo dėmę. O jei kartais rimtai išsigąsta, gali akimirksniu pakeisti ir spalvą, ir išvaizdą. Kaip jam tai pavyksta? Jis pasinaudoja savo geltonais, oranžiniais, raudonais ir rudais pigmentais, kuriuos paprastai saugo kūne, mažuose sandėliukuose. Tikras fokusininko maišas su visais instrumentais!



Apsimeta negyvu

Jeigu kas užpuola miškų peliūkštį, jis apsimeta negyvu. Užpuolėjas, nenorėdamas būti dvėsėlienės, traukia medžioti toliau.



Dryžuotas arklys

Gražūs zebro dryžiai apsaugo jį nuo baisingosios musės cėcė, kuri savo aukas užkrečia miego liga. Bet kaipgi toks paprastas raštas gali apsaugoti nuo mirtino vabzdžio? Tai visai paprasta. Sulipusios musės akys galbūt ir yra natūraliosios technologijos stebuklas, tačiau zebro dryžių nuo jų supančios žolės atskirti negali!

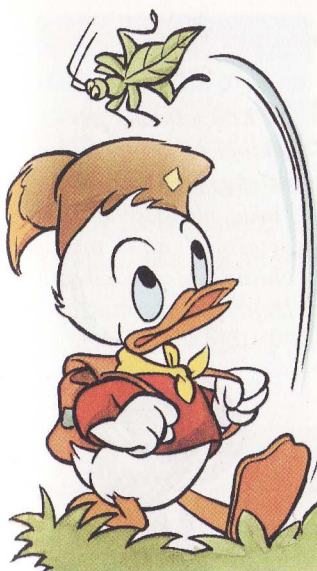


Fokusininkai

Chameleonai yra tokie gudrūs driežai, kurie žaidžia dvigubą žaidimą. Visų pirma, jie gali įgauti tokią spalvą, kaip ir juos supanti aplinka. Moksliskai tai vadinama „mimikrija“. Šitaip priešai negali jų pastebėti. Be to, jų mėgstamiausios aukos – paprastai tai būna vabzdžiai – irgi jų nemato, taigi jie kartu juos gauda ir valgo. „Gerai sugalvota!“ – sako Bilis.

Nematomieji vabzdžiai

„Zabilius Aridus“ – tai ne Romos imperatoriaus vardas. Tai tokios rūšies žiogai, kurie šokinėja nuo vieno lapo ant kito. Dėl tokio savo įpročio ilgainiui šie gyvūnai patys ėmė atrodyti kaip lapai ir visiškai su jais susitapatino. Todėl jie ir vadinami „žiogais lapeliais“.



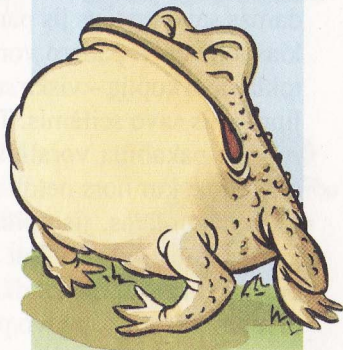
Toks pat kaip aplinka

Jau žinome, kad aštuonkojis yra kitas gabus fokusininkas. Jis keičia išvaizdą ir susilieja su apinka akimirksniu, kai patenka į naują vietą. Jis tuoj pat nusidažo smėlio spalva, kai atsiduria ant smėlio. O jei jis atplaukia į tokią vietą, kur pilna akmenų, tai pasidaro panašus į uolos nuolaužą per pusę sekundės!



Išsipūtusi

Jei rūpūžė jaučia pavojų, ji išsipučia ir stengiasi atrodyti dar didesnė ir bjauresnė nei yra iš tikrųjų. Juk tai apgavystė su užmačiomis!



Kailiniai kiekvienam metų laikui

Baltasis kiškis tampa baltu kaip sniegas žiemą ir yra visiškai nepastebimas. Bet kai ateina pavasaris, jo kailis tampa rudas, visai kaip žemė. Tuomet priešai negali jo atskirti nuo žemės kauburėlio.



Gudrus voras

Uloborido voras užima pirmą vietą kaip gudriausias gyvūnas. Apgauginėdamas savo priešus jis panaudoja visokias atliekas ir padaro vorą-apgaviką – tokią savo kopiją – viską suklijuodamas lipniomis savo seilėmis. Tada savo kopiją jis pakabina voratinklio centre ir pasislepia kur nors netoliese. Kai pasirodo užpuolėjas, jis pamato vorą-apgaviką ir jį užpuola. Bet tikrasis Uloborido voras sėdi sau ir džiaugiasi slėptuvėje: dar kartą apgavo priešą!



Pilnos kelnės

Kai šeškiuką persekioja kuris nors jo priešų, jis turi gerą ginklą: nusišlapina ant priešo. Kvapas toks baisus, kad užpuolikas tuojau pat pasitraukia!

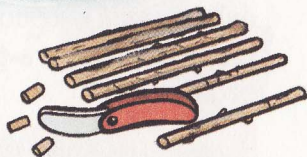


PLAUSTŲ LENKTYNĖS

Kai švilpikams pasiseka atsidurti prie upelio, jie labai mėgsta surengti mažųjų plaustelių lenktynes. Jei tu irgi norėtum pabandyti, tau tereikia maždaug dešimties plonų šakelių, peilio ir saujos ilgų žolės stiebelių (arba ilgų gėlių stiebelių, šiaudų).



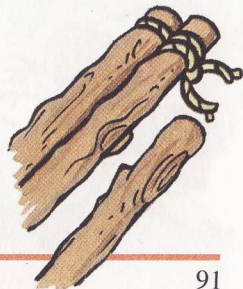
◆ Sulygink peiliu visas šakeles, kad jos visos būtų 20 cm ilgio, ir išdėliok jas visas šalia viena kitos.



◆ Supink du žolės stiebelius kartu ir gausi virvelę.



◆ Paimk dvi šakeles ir surišk jas virvele, aštuoniuke apvyniodamas ją aplink šakeles. Kai pirmosios dvi šakelės tvirtai surištos, nupink naują virvelę ir pririšk trečiąją šakelę prie antrosios tuo pačiu būdu. Šitai surišk visas šakeles.



Plaustas baigtas. Dabar tau belieka suteikti savo plaustui ypatingą ženklą, kad lengviau galėtum jį atpažinti per lenktynes. Na ir, žinoma, tikėtis, kad tavasis bus pats greičiausias!

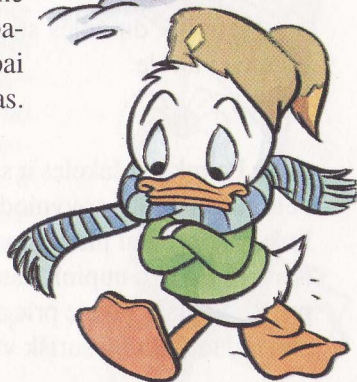


BJAURUSIS ŠALTIS

Švilpikai puikiai žino – jau daugelį kartų yra girdėję – kai lauke tikrai šalta, reikia visiškai atsipalaiduoti, ramiai kvėpuoti ir atpalaiduoti raumenis. Lengva pasakyti, sunku padaryti!

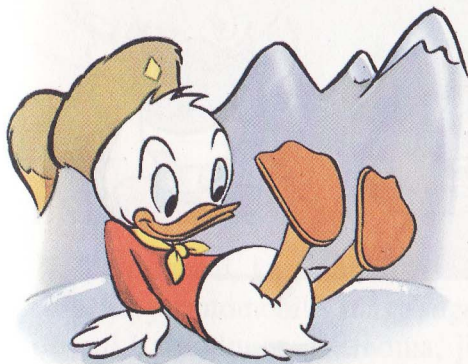
Išlik ramus!

Nors visi mano priešingai, geriausia ne mosikuoti rankomis, ne trypti, ne bėgioti ir ne šokinėti, kai stengiesi palaikyti šilumą, nes šitaip sunaudoji labai daug energijos ir sumažėja atsparumas.



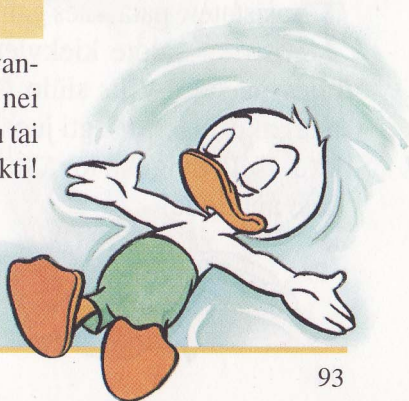
Tegyvuoja nešvara

Vienintelis būdas apsaugoti kojas nuo nušalimo yra jas ištepti kokiais nors riebalais. Tiks viskas: vaškas, sviestas, netgi aliejus iš šprotų konservų dėžutės! Biliui labiausiai patinka tai, kad tai puikiausia priežastis neplauti kojų net ir ilgesnį laiką. Būtent po poros dienų atsiranda riebaluotų nešvarumų sluoksnių, puikiausiai apsaugančių kojas! Tai senas triukas, naudotas kopiant į Himalajus... Visada pavyksta!



Ant vandens

Šaltis yra dar pavojingesnis ant vandens. Judėdamas sušalsi greičiau nei plūduriuodamas ant nugaros. Tačiau tai nereiškia, kad nereikia mokytis plaukti!



Judėk!

Kai šaltukas spaudžia taip, kad nebejauti nei kojų pirštų, nei pėdų, tai reiškia, kad tau gresia nušalimas. Vienintelis dalykas, galintis tave išgelbėti: nesiliauk ejęs!



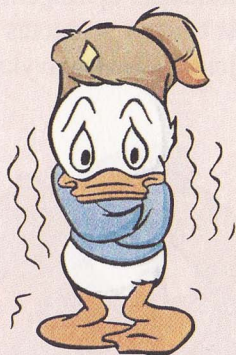
TEGYVUOJA TAUKAI!

Taukus galima pavadinti kūno maisto sandėliuku, kuris padeda apsiginti nuo šalčio. Tiesą sakant, tai ir yra eskimų paslaptis, leidžianti jiems nebijoti šalčių: jie kaupia taukus! Jie yra nutukę it banginiai, ruoniniai ar baltosios meškos ir turi storą apsauginį riebalų sluoksnį po oda. Tačiau tai visai nereiškia, kad tu turi pradėti kimšti daugybę maisto – na nebent jei ruoštumės į poliarinę ekspediciją!



Brrrrr!

Pametei pirštines ir nežinai, kaip sušildyti pirštus? Sukryžiuok rankas ir pasižišk jas po pažastimis. Tai labai praktiška, šitaip gali eiti ilgą laiką!

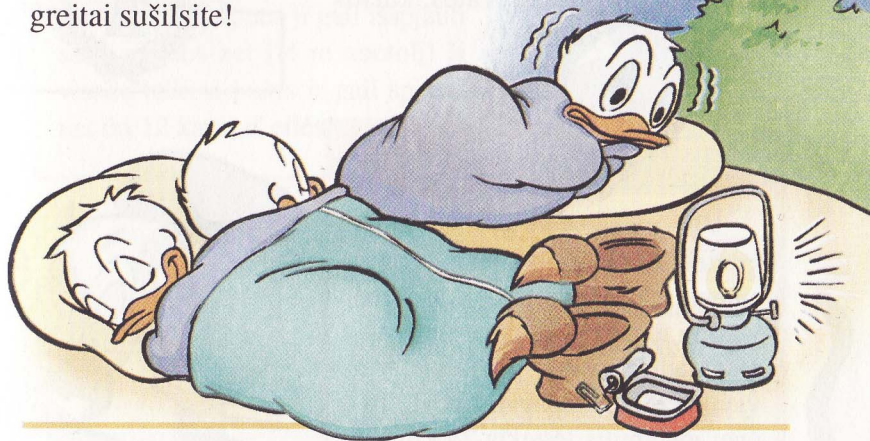


DRAUGE ŠILČIAU

Pasistatėte palapines gamtoje ir... brrrr... šalote kiekvienas savo miegmaišyje. Vilis siūlo ištiesti du miegmaišius ir susegti juos vieną su kitu. Išėjo dviguba lova su viena didele antklode!



Bilis siūlo kitą išeitį: miegokite dviese viename miegmaišyje, o antruoju užsiklokite iš viršaus. Šitaip tikrai vienas kitą sušildysite! Galbūt tai ne pats patogiausias būdas, tačiau greitai sušilsite!



SNIEGO KOJINĖ

Kaip manai, ką Donaldas darė, kai jo automobilis staiga sugedo aukštai kalnuose? Žinoma, jis klaikiai išsigando. O vėliau? Išsikasė sniege duobę, kuri savo forma panėšėjo į kojine ir išsiropštė į ją... tarytum pėda. Miegojo kietai it akmuo, nes kaip bebūtų keista, sniegas puikiai apsaugo nuo šalčio!



GYVAČIŲ REKORDAI

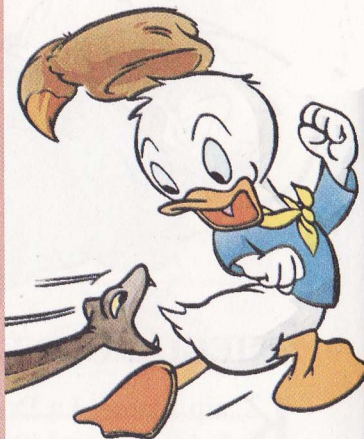
Pasaulyje yra mažyčių, mielų gyvačiukių, yra labai didelių gyvačių, yra protingų ir piktų gyvačių. Švilpikai čia aprašė gyvates, kurios kuo nors pasižymi.



1

Kas greičiausias?

Visi mano, kad gyvatės labai greitos. Tačiau tai – gryniausi prasmynimai. Fantastiškoji afrikinė juodoji mamba – greičiausia ir agresyviausia gyvatė pasaulyje, yra vienintelė galinti pavyti žmogų. Tačiau jos greitis tesiekia 24 km per valandą. Žmogus gali bėgti daug greičiau (mažiausiai 30 km per valandą), ypač kai vejasi gyvatę!



2

Kas pats greičiausias žudikas?

Juodoji mamba yra ir pati greičiausia žudikė. Jos nuodai suveikia per 10 min. Kobra užima antrąją vietą: jos įgeltas žmogus, jei jam nesuteikiama pagalba, miršta per 2–7 val.



3

Nuodų patranka

Paprastoji kobra, dar žinoma kaip indiška kobra, turbūt yra pati baisiausia gyvatė pasaulyje. Jai nereikia net sučiupti savo aukos, kai ruošiasi žudyti, nes ji gali išspjauti savo nuodus net į 4 m nuotolį! Ji visada taikosi į akis ir gali spjauti net iki 12 kartų iš eilės!



4

Sunkiausioji

Brazilinė anakonda yra sunkiausia pasaulyje. Ji sveria beveik 500 kg, jos ilgis 11 m, o storis – 1 m! Ši gyvatė neturi jokių nuodų, tačiau jai jų ir nereikia. Ji tokia stipri, kad gali užmušti jaguarą akimirksniu, negyvai uždusindama, o po to praryti jį visą visutėlį!



5

Ilgiausioji

Ilgiausias pitonas – dar viena ne-nuodinga gyvatė – kurį pasisėkė aptikti žmonėms, buvo 10 m ilgumo ir svėrė 155 kg! Na, bet jam buvo jau 70 metų!



6

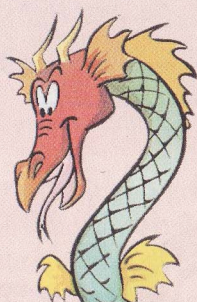
Nuodingoji milžinė

Pietryčių Azijos džiunglėse gyvena baisūnė karališkoji kobra, ji labai didelė ir nuodinga. Šis šliužas užauga net iki 5 m ilgio. Kai ji atsistoja, gali būti žmogaus aukščio. Jos nuodai tokie pavojingi, kad gali numarinti net dramblių!



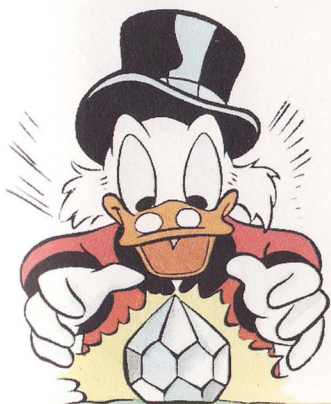
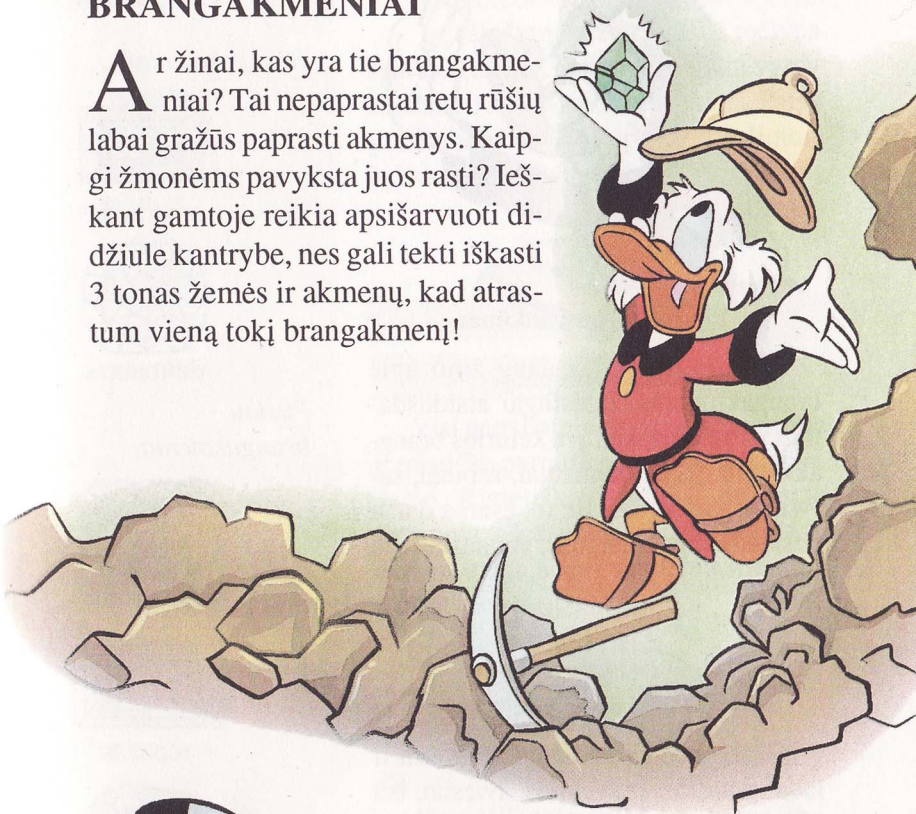
Jūrų gyvatės – ne tik pasakose

Jūrų gyvatės nėra prasimanymas. Vandenyse gyvena 50 jūrų rūšių, pati ilgiausia – net 3 m ilgio. Jų plokščia uodega atstoja pelekus. Jos taip pat gali būti nuodingos. Pati pavojingiausia – „*Hydrophis belcheri*“ – gyvena Timoro jūroje prie šiaurės vakarinių Australijos pakrančių. Jos nuodai 100 kartų stipresni už visus taip gąsdinančios Taipan gyvatės, kurios nuodų pakanka 125 tūkstančiamsusių užmušti!



BRANGAKMENIAI

Ar žinai, kas yra tie brangakmeniai? Tai nepaprastai retų rūšių labai gražūs paprasti akmenys. Kaipgi žmonėms pavyksta juos rasti? Ieškant gamtoje reikia apsišarvuoti didžiule kantrybe, nes gali tekti iškasti 3 tonas žemės ir akmenų, kad atrastum vieną tokį brangakmenį!



Ir blizga, ir žiba

Ilgą laiką brangakmeniai būdavo tiesiog poliruojami. Vėliau imta juos raižyti. Tokio briaunų šlifavimo paslaptis yra ta, kad apdirbant kiekvieną briauną ar kampą, akmuo gali sugerti ir atspindėti daugiausia šviesos. Kaip tik tokie brangakmeniai ir pasiekia blizgėjimo ir žibėjimo rekordus!



Viliojantis pasirinkimas

Dėdulė Skrudžas daug žino apie brangakmenius. Ilgesingai atsidusdamas jis aiškina, kad yra keturios brangakmenių rūšys: deimantai, rubinai, safyrai ir smaragdai. Be to, esama dar ir pusiau brangakmenių ir, galiausiai, yra perlai.

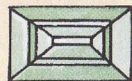
Pasakiškas žodis

Gražiausieji smaragdai yra kartu ir labai skaidrūs, ir švelnios, šviesiai, bet intensyviai žalios spalvos. Kai kurie žinovai labiau vertina melsvą ar auksinį atspalvį turinčius smaragdus. Iš visų brangakmenių smaragdai lengviausiai dūžta. Turbūt ir tu norėtum pasirinkti tokių šukių?



Spindintis

Brangakmeniai



smaragdas

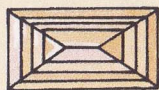


deimantas

Pusiau brangakmeniai



ametistas



topazas



opalas

Perlai



rinkinys



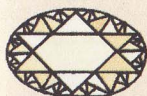
rubinas



safyras



akvamarinas



turmalinas

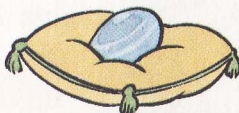


granatas



Tamsiai mėlyna

Safyrai įžymūs savo tamsiai mėlyna spalva. Tamsiai mėlyni vadinami vyriškaisiais, o žydri – moteriškaisiais. Patys gražiausieji safyrai spindi it tolimos, žybsinės šešiakampės žvaigždės.



Spindintis raudonis

Visi gėrasi rubiniais dėl jų skaidrumo ir mistiško purpurinio raudonumo spindesio. Rytietiškieji rubinai liepsnote liepsnoja, o kiti yra šviesiai rausvi. Andersina svajoja apie raudoniu spindintį rubiną.



Grynas ir paprastas

Grynieji deimantai yra patys gražiausi. Jie turi būti visiškai skaidrūs ir bespalviai, be jokių nešvarumų, trukdančių šviesos žaismui. Visgi kartais pasitaiko nepriekaištingų deimantų su švelniu aukso, melsvumo, rausvumo ar raudonio atspalviu.



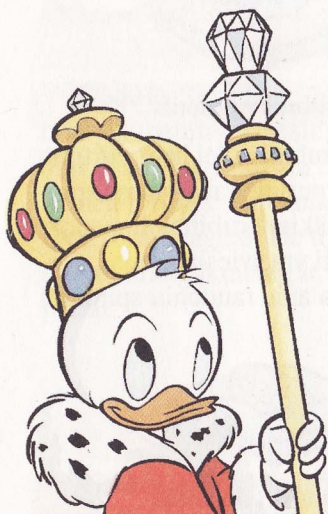
Kietuoliai

Nieko nėra kietesnio už deimantus. Kaip tik todėl deimantai, turintys per daug nešvarumų ir netinkami papuošalams, naudojami pramonėje. Pavyzdžiui, jais galima brėžti metalą arba raižyti stiklą. Tikrai!



Sunkiasvoris

Didžiausias pasaulyje rastas deimantas buvo Culinano deimantas, svėręs 600 gramų. Iš jo buvo išrėžti 95 maži ir 9 dideli briliantai. Du iš tų briliantų galima pamatyti Anglijos karalienės apdaruose: vieną – jos karūnoje, kitą – skeptre. Bilis mano, kad tai ją puošia, o Diliui atrodo, kad ji tiesiog panaši į milijoną!



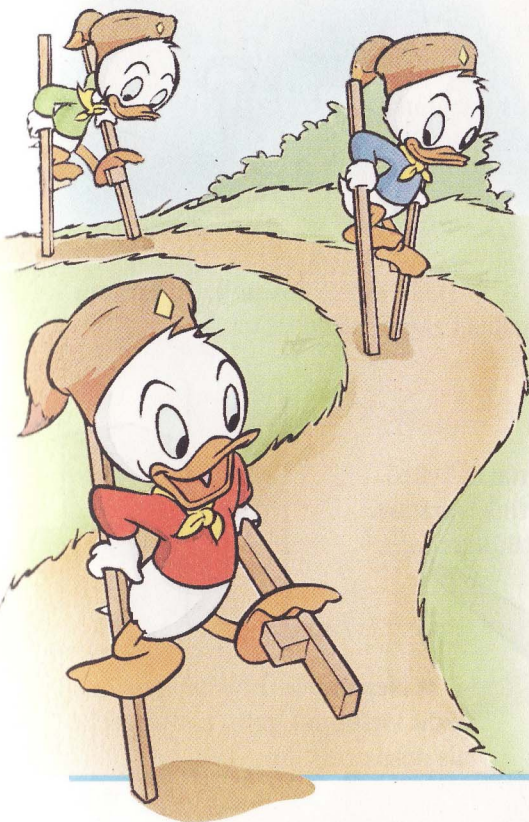
Magiškieji akmenys

Senovėje žmonės tikėjo, kad akmenys turi antgamtinių jėgų. Akmenyse netgi buvo raižomi magiški ženklai, kad sustiprėtų jų galia.



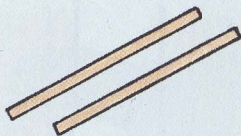
PIEMENYS ANT KOJŪKŲ

Ar tau nepatiktų akimirksniu imti ir užaugti pusę metro? Jei taip, tai imk ir pasigamink porą kojūkų! Bilis yra girdėjęs, kad avių piemenys pietvakarių Prancūzijoje lig šiol juos naudoja, kai reikia suginti avių bandą, pelkėse nesušlampant kojų!

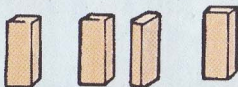


Tau prireiks:

▮ dviejų didelių stiprių keturkampių lazdų, 5 cm storio ir 2 m aukščio



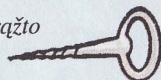
▮ 4 fanieros gabaliukų, 20 cm ilgio ir 4 cm pločio



▮ 2 medžio gabaliukų, 4 cm skersmens ir 15 cm aukščio



▮ grąžto



▮ keletą varžtų



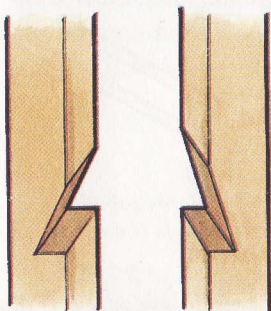
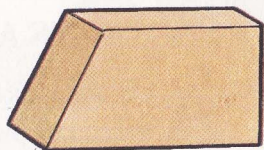
▮ atsuktuvo



▮ dildės

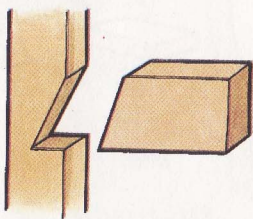
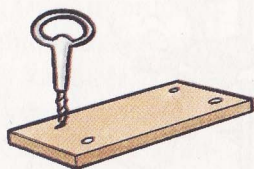


◆ Pirmiausia pasidaryk kojų atramas. Tegul tau kas nors padeda įstrižai nurėžti kiekvieno medžio gabaliuko šoną kaip parodyta paveikslėlyje.



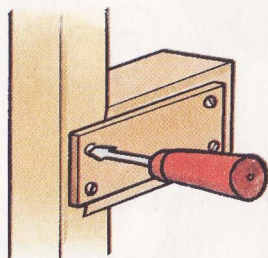
◆ Išpjauk įstrižas įpjovas, kurios yra 1,5 cm gylio ir 4 cm aukščio, 50 cm nuo kiekvienos lazdos galo. Būk labai atidus! Abi lazdos turi būti visiškai simetriškos!

◆ Kiekviename faneros gabaliuke grąžtu išgręžk 4 skylutes, kaip parodyta paveikslėlyje.



◆ Įkišk smailiuosius kojų atramų galus į abiejų lazdų įpjovas.

◆ Kad kojų atramos tvirtai laikytųsi, iš abiejų pusių jas pritvirtink varžtais prisukdamas faneros gabaliukus taip, kad abi atramų pusės būtų uždengtos.



◆ Nepamiršk dilde užapvalinti lazdų viršutinių galų, kad netyčia jais nesusižeistum.

Štai ir viskas! Kad lengviau būtų užlipti ant kojūku, iš pradžių atsišliek į sieną ar tvorą. Žiūrėk, kad lazdos visada būtų už pečių, nes kitaip tuoj pat išsitiesi ant žemės. Žinoma, iš pradžių būtinai teks pagriuvinėti. Tačiau po keleto treniruočių galėsi net bėgioti, šokinėti, leistis žemyn ar kopti aukštyn. Galbūt sugebėsi net žaisti futbolą!





LINKSMAS JAUNIMĖLIS

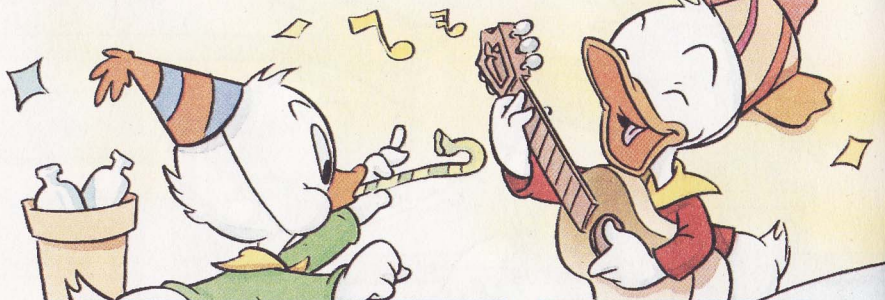


Ko reikia linksmiams sumaniems jaunuoliams, kad jie galėtų gerai pasilinksinti, rastų slaptus susisiekimo būdus, smagiai pažais-tų... ir galėtų bendrauti naudo-damiesi nauja moderniąja tech-nika? Kitų sumanių jaunuolių, žinoma! Švilpikai taip pat tau šiek tiek papasakos apie gyvūnus ir jų neįprastus tar-pusavio bendravimo būdus!



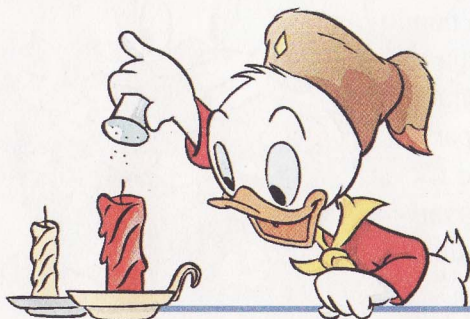
PASILINKSMINKIM!

Nieko nėra linksmiau už pačių surengtą vakarėlį. Bet iš pradžių reikia jam pasiruošti. Švilpikai žino daugybę smulkmenų, kurios garantuos visišką vakarėlio pasisekimą!



Pasūdytos liepsnelės

Žvakės visuomet suteikia vakarėliams žavesio. Tačiau dažniausiai jos per greit sudega, o vaškas srovelėmis teka žemyn. Jei nori, kad žvakės degtų ilgiau ir gražiau, apibarstyk jas druska iš visų pusių.



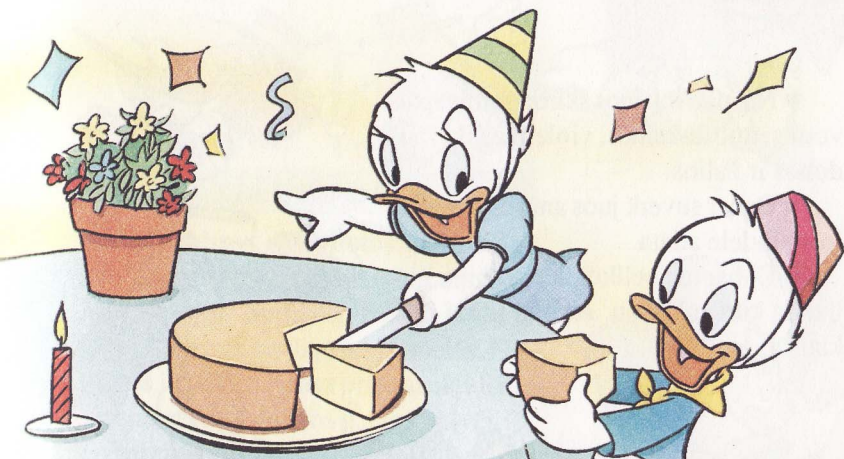
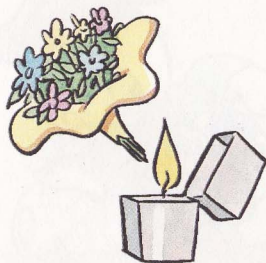
Kvapnus vakarėlis



Užlašink po porą savo mėgstamiausių kvapalų lašų ant kiekvienos užgesintos lemputės. Kai uždegsi šviestas, kvapai sušils, ir namai prisipildys puikaus kvapo...

Degančios puokštės

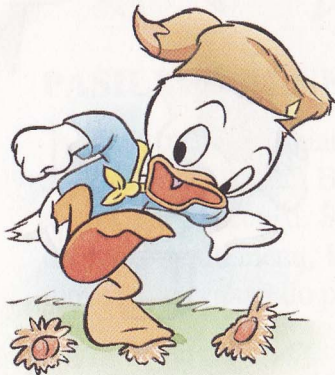
Gavai daug gėlių ir nenori, kad jos per greit nuvystų? Apsvilink kotų galus su žiebtuvėliu, tuomet sultys iš stiebų neištekės į vandenį vazoje.



Papildomas šaldytuvas

Šaldytuvas perpildytas, o dar liko gėrimų, kuriuos nori išlaikyti šaltus. Susirask didelį molinį gėlių vazoną ir užkimšk skylutę dugne (pavyzdžiui, kramtomąja guma). Pripilk vazoną šalto vandens ir pastatyk vėsioje vietoje. Įdėk butelius ir uždenk juos rankšluosčiu. Po valandos tavo gėrimai tebebus šalti. Vilis žino kodėl taip yra: vanduo vazone garuoja ir palaiko šaltį.





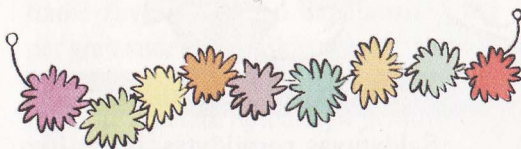
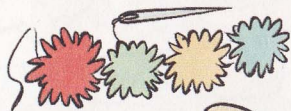
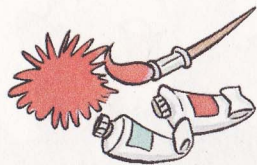
Linksmieji kaštonai

Rudenį, kai kaštonai krinta žemėn, šalia mėtosi jų spygliuoti lukštai. Prisi-
rink kaštonų lukštų ir leisk jiems iš-
džiūti. Vėliau galėsi pasidaryti iš jų gir-
liandą vakarėliui.

◆ Nuspalvink juos skirtingomis spal-
vomis, nuo auksinės, violetinės iki rau-
donos ir žalios.

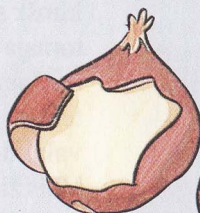
◆ Dabar suverk juos ant stipraus siū-
lo su didele adata.

◆ Dabar tau beliko tik pakabinti gir-
liandą kuo aukščiau. Atrodo tikrai pui-
kiai!

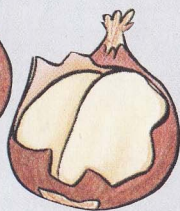


Skirtingi kaštonai

Kurie kaštonai yra laukiniai, o kurie tikrieji? Laukiniai kaštonai yra apvalūs ir vientisi. Mūsų kraštuose jų pasitaiko dažniausiai. Tikrieji kaštonai yra smailūs ir suskilę į dvi dalis. Be to, jie dar ir valgomi. Bilis mėgsta juos paskrudintus, Vilis dievina kaštonų tyrę, o Diliui kaštonai labiausiai patinka marinuoti.



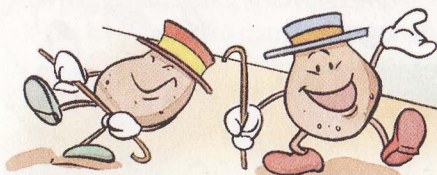
laukiniai



tikrieji

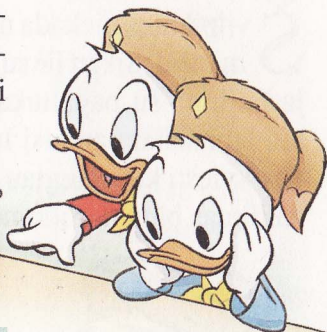
TEGYVUOJA BULVĖS!

Linksmas vakarėlis su draugais būtinai paliks pėdsakus, rodančius visas jūsų linksmybes. Nesijaudink dėl to, nes viskam išvalyti tau teprireiks senos geros bulvės!



Dėmių išėmiklis

Visos durys nuterliotos mažais nešvariais pirštų atspaudais? Kaipgi tu juos išvalysi? Supjaustyk žalią bulvę ir jos skiltelėmis gerai įtrink dėmeles. Netrukus jos dings it rasa prieš saulę! Bilis išpėja: nesugalvok tos pačios bulvės išsivirti pietums!



Bulvės tinka viskam

Bulvės tinka ne tik bulvių traškučiams gaminti. Išnaudok jų stebuklingą valomąją galią. Jei nori išvalyti puodus ar virdulį, kuriuose yra kalkių, pavirink juose bulvių lupenas. O jei teks valyti labai nešvarius langus, plauk juos vandeniui, kuriame virė bulvės.



NAUJAS ŽAIDIMAS SU PAGALIUKAIS!

Švilkams niekada netrūksta gerų idėjų. Šįkart jie sugalvojo naują žaidimą su pagaliukais. Pasirink tau labiausiai patikusį ir nepamiršk pasikviesti kuo daugiau draugų, kad žaidimas būtų dar įdomesnis.



Pagaliuką po pagaliuko

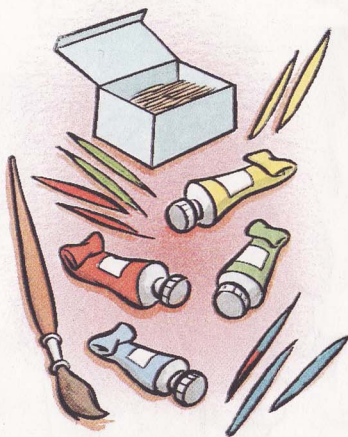
Tau prireiks 15–20 pagaliukų. Surink juos visus į saują ir vienu ypu mesk žemėn. Dabar reikia rinkti pagaliukus po vieną nepajudinant kitų. Laimi tas, kuris surenka daugiausia pagaliukų!

Mini Mikado

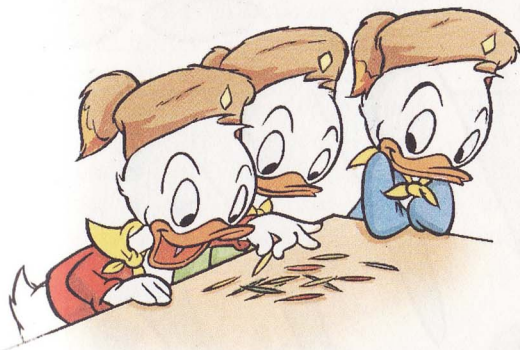
Tai mėgstamiausias Bilio žaidimas. Tau prireiks 40 dantų krapštukų ir keturių tūbelių vandens dažų.

Pirmiausia nudažyk dantų krapštukus: 20 geltonai, 12 žaliai, 4 mėlynai, 3 raudonai, o vieną – pusiau mėlynai ir raudonai, jis ir bus Mikado.

Taigi, mini Mikado pagaliukai paruošti, jei dantų krapštukai jau išdžiūvo.



Bilis aiškina žaidimo taisykles: kiekvienas žaidėjas stengiasi rinkti pagaliukus, nepajudindamas kitų pagaliukų. Žaidėjai, kuriems tai pavyksta, žaidžia toliau. Tik raudonuosius pagaliukus ir Mikado pagaliuką galima pajudinti. Kai žaidimas baigiasi, žaidėjai skaičiuoja taškus pagal pagaliukų spalvą. Laimi tas žaidėjas, kuris surinko daugiausia taškų.



Taškai skaičiuojami taip:

► geltoni – 3 taškai



► žali – 5 taškai



► mėlyni – 10 taškų



► raudoni – 20 taškų



► Mikado pagaliukas –
30 taškų



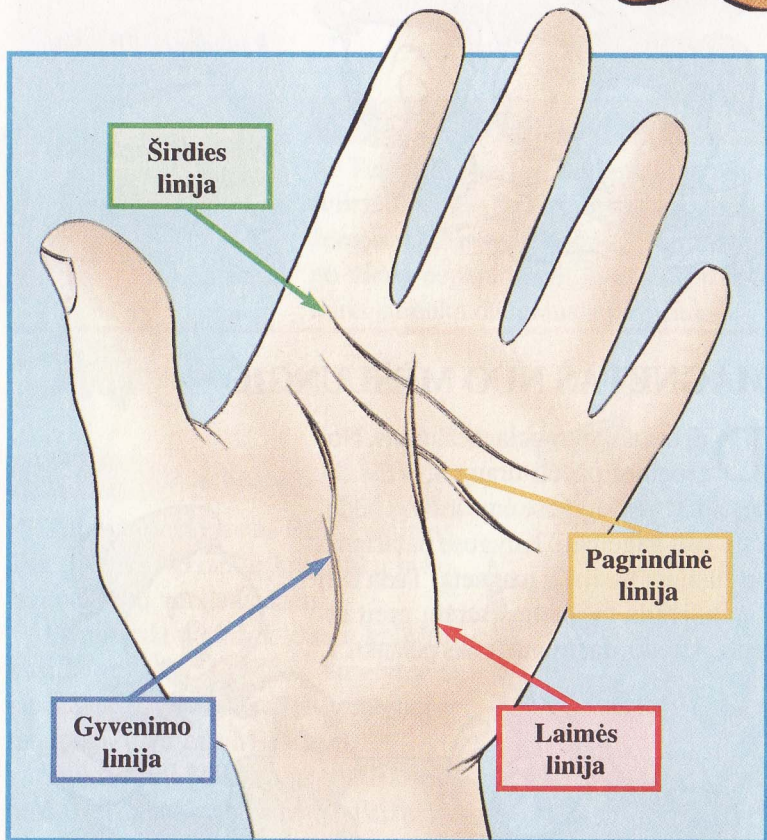
MAGNETAS NUO MĖŠLUNGIO

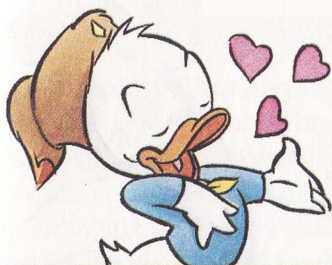
Dilį dažnai sutraukia mėšlungis. Norėdamas padėti draugui, Vilis senose magijos knygose ėmė ieškoti būdų, kaip jam pagelbėti. Knygose patariama po čiūžiniu pasikišti magnetą! Tada Dilį kamuojantis mėšlungis turėtų greit atlėgti. Atrodo, dar truputį reiks palaukti...



SKAITYMAS IŠ RANKOS

Norėdamas pralinksminti savo draugus, Bilis išmoko skaityti žmonių ateitį iš rankos – visada iš kairiosios! Nors Vilis ir Dilis juo ne visai tiki, jiems tai vis vien patinka, nes Bilis gali būti tikrai labai išradingas!





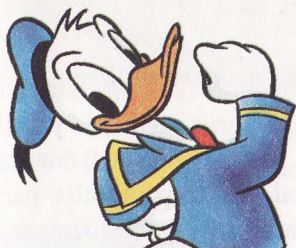
Širdies linija

Ši linija pasakoja apie jausmus. Tolygi linija reiškia pastovumą ir ištikimybę, lygi linija – atsargumą. Dviguba linija kalba apie neištikimybę, stora – apie blaškymąsi. Vilis žiūri į savąją per padidinamąjį stiklą, kad žmonės jį laikytų atlapaširdžiu!



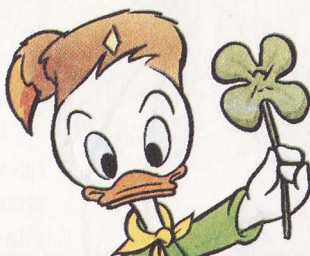
Pagrindinė linija

Ši linija parodo tavo tikrąją prigimtį. Jei ji banguoja, tai reiškia, kad esi išdidus. Jei ši linija sutrūkusi, vadinasi, esi sukalbamo būdo. Dilio linija – lygi ir aiški, tai stiprios valios ženklas. Visai nenuostabu – juk Dilis labai kietas vyrukas!



Gyvenimo linija

Ilga gyvenimo linija reiškia labai ilgą gyvenimą. Gili linija rodo didelę energiją ir puikią dvasinę pusiausvyrą. Jei ši linija itin trapi, esi drovus ir nedrąsus. Gyvenimo linija ryški kaip Skrudžo reiškia daugybę energijos. Bet tu turbūt jau ir pats tai pastebėjai.

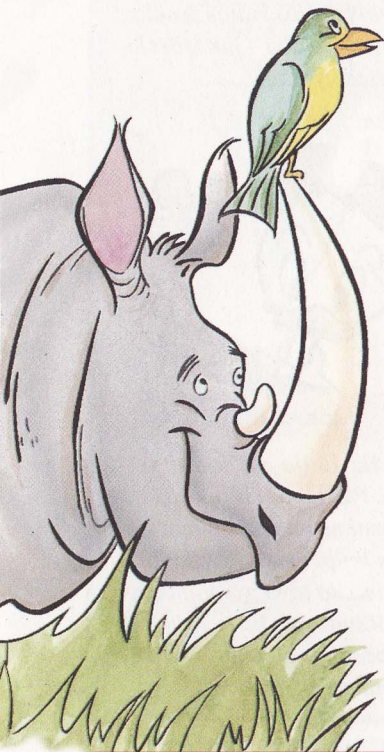


Laimės linija

Ryški linija reiškia didelę sėkmę. Plati linija rodo, kad tavo gyvenimą nulems likimas. Jei laimės linija visai neryški, likimo vaidmuo tavo gyvenime nebus reikšmingas. Bilio linija yra lygi, todėl jis gali tikėtis ramaus ir laimingo gyvenimo!

KEISTOS POROS

Kai kurie žvėrys keistai „poruojasi“ su visai kitų rūšių žvėrimis. Jie tartum papildo vienas kitą, o ne įsimyli. Šios nenatūralios sąjungos praverčia abiejų rūšių žvėrimis. Kartais tokie partneriai susidraugauja. Bet tikrieji egoistai kartais elgiasi taip, kad Bilį net šurpas krečia!



Keistas paukštis

Didysis pikčiurna raganosis yra tikras vienišius, jis turi vienintelį draugą – sparnuotį. Tai mažytis paukštelis – parazitas, gyvenantis ant raganosio nugaros, kuris ten besikapstydamas suėda muses, uodus ir erkes nuo raganosio nugaros. Paukštelis yra ir žvalgas, kai reikia įspėti apie besiarťinančius priešus. Pirmas juos pamatęs, jis garsiai čirkšdamas įspėja savo storulį draugą. Šiedu bičiuliai tikrai niekada nesirengia skirtis!

Yra tokios rūšies žuvis, kurios gyvena pavojingą gyvenimą besislapstydamos netoliese nuo baisingai pavojingo gyvūno – Jūrinio anemono, kuris savo nuodingais čiuptuvais gauda visus ir viską. Jau vien tai, kad žuvytei pakanka drąsos įsikurti siaubūno viduje, ten poruotis ir daugintis, kelia susižavėjimą!!!



Negana to, šis siaubą keliantis šeimininkas pats žuvyte pasirūpina, ją apgina ir parūpina maisto. Žinoma, žuvytė – nepakeičiama namų šeimininkė, nuolat švarinanti anemono čiuptuvus ir burną. Be to, ji dar ir jaukas kitoms, didesnėms žuvims, kurios priartėjusios amikirksniu patenka į anemono čiuptuvų gniaužtus.

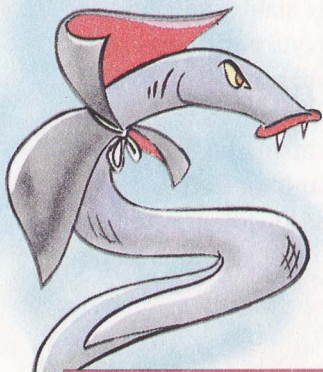
Jūros valytojas

Romoras arba „žuvis–pilotas“ gali būti vadinamas jūros šiukšliavežiu. Ant jo galvos yra čiuptuvos, kuriuo jis prisitvirtina prie ryklių. Šitaip prilipęs jis gyvena misdamos ryklio parazitais ir... išmatomis! Fiū!



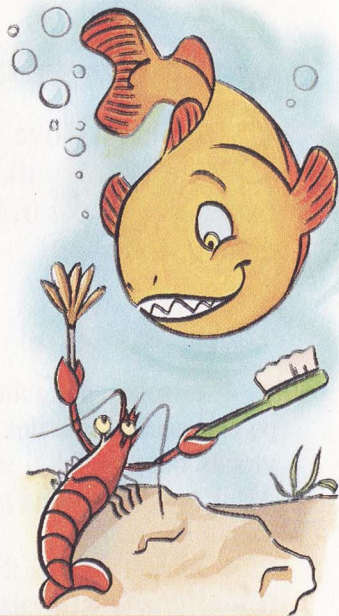
Jūros vampyrai

Dilis tiki vampyrais. O tu? Ar esi kada girdėjęs apie žuvį devynakę? Tikrai ne pati mieliausia žuvytė! Ji prisisiurbia prie kitų žuvų, pavyzdžiui, silkų, menkių ar lašių, ir čiulpia jų kraują! Brrr! Dilis vadina jas jūrų vampyrais!



Krevetė – mano namų šeimininkė!

Krevečių rūšis, turinti labai įspūdingą vardą *Pereclimenes petersoni* dažnai „dirba“ kaip didesnių žuvų namų šeimininkė! Žinoma, viskas vyksta labai žavingai: sutikusi kokią žuvį *Pereclimenes* ima prieš ją maivytis, stengdamasi jai patikti. Žuvis, žinoma, nesugeba atsisipirti pagundai ir ima artintis... bet ne tam, kad prarytų krevečiukę... Žuvis plačiai išsižioja ir praskečia pelekus. Tada krevetė viską kruopščiai išvalo suėsdama visus parazitus ir maisto liekanas!



Valytojas sausumoje

Ponas Skarabėjus, gražusis vabalas, kurį garbino egiptiečiai, yra kaprofagas. Kitaip tariant, jis gyvena iš karvių mėšlo. Karvių išmatas jis suvynioja į mažus gražius rutuliukus ir slinkdamas atbulas suridena juos į savo urvelį. Ponia Skarabėja deda kiaušinėlius tiesiai į išmatų rutuliukus. Jaunikliai ten ir išsirita, ir minta išmatomis. Diliui įdomu, ar šie vabalai nemano kada išbandyti ir arklių išmatų?!



VAIZDAI ANT SIENOS

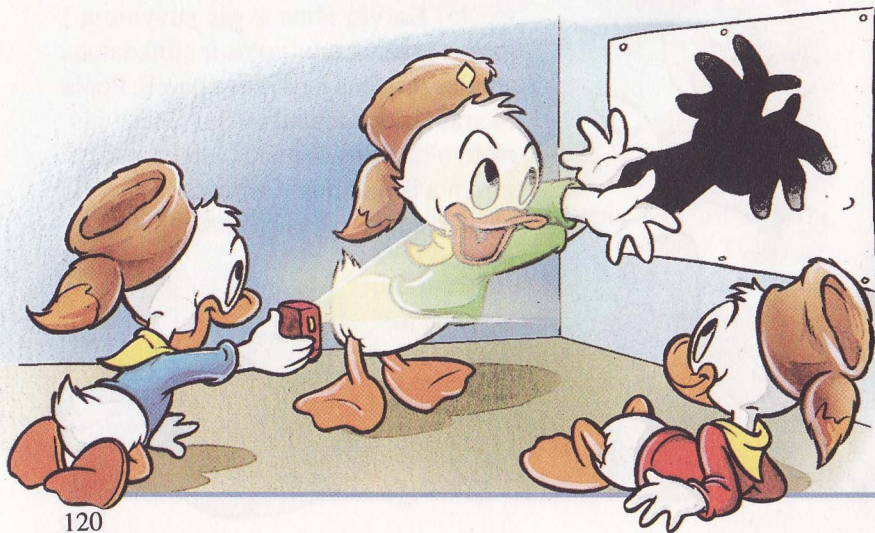
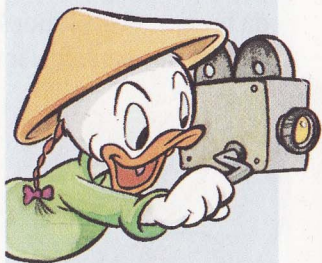
Švilpikams šovė puiki mintis. Tam prireiks tik balto popieriaus lapo, lempos ir, žinoma, keleto draugų.

◆ Segtukais prikabink popieriaus lapą prie sienos. Ištiesink jį taip, kad paviršius būtų be jokių susiraukšlėjimų. Atsuk lempos šviesą į popieriaus lapą.

◆ Priešais lempą iš rankų sudaręs figūrą, jos šešėlinį atvaizdą pamatysi ant popieriaus. Tegul kiekvienas paeiliui pavaizduoja savo sugalvotą figūrą, o kiti... tegul pamėgina ją atspėti.

Šešėlių teatras

Ar žinai, kas pirmas sugalvojo Šešėlių teatrą? Žinoma, kinai. Prieš du tris tūkstančius metų jie išrado šį nuostabų dalyką. Ir tai, be abejo, yra pati kino teatro pradžia.

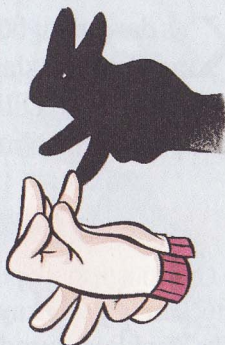


Šešėlių figūros

Švilpikai tau gali parodyti, kaip pasidaryti keletą jų sugalvotų figūrų. Pats gali sugalvoti jų dar daugiau – nesustok!



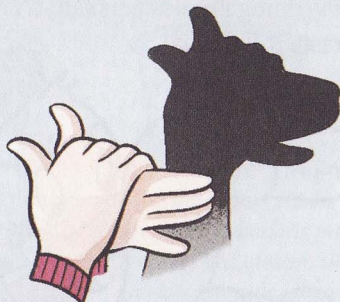
kiras



triušis



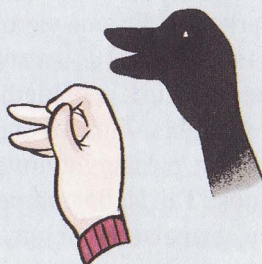
katė



vilkas



arklys



antis

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Kas dar galėtų būti nuostabiau už pasikeitimą slapta informacija? Biliui, Viliui ir Diliui šis žaidimas niekuomet nenusibosta.

Pažodžiui

Gali nusiųsti slapta žinutę draugui, turinčiam tą pačią knygą kaip ir tu. Treiks ženklais nurodyti toje knygoje esančius žodžius, kuriuos sujungęs į sakinį, draugas galės perskaityti žinutę. Paprasta ir linksma!



Nematomas užrašas

Parkeriu, kuriame vietoj rašalo – citrinos sultys, užrašyk ant atvirutės slapta žinutę ir nusiųsk ją draugui. Užrašo neturėtų matytis. Žinantis šią gudrybę išvys užrašą, palaikęs atvirutę virš žvakės liepsnos. Tai vadinama nematomuoju rašalu, o smalsioms akims – nėra čia ką veikti.



Ženklų knyga

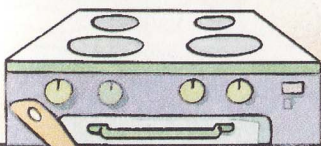


- 1 – puslapio numeris
- 2 – raidė, nurodanti eilutę, kurioje yra tas žodis (A = 1 eilutė, B = 2 eilutė ir t.t.)
- 3 – numeris, nurodantis žodį eilutėje (3, 9, 10 ir t.t.)



VISKAS APIE KIAUŠINĮ

Ypatingai švieži, švieži ar nebe-
švieži? Močiutė Antis visada ga-
mina valgį ant didelės viryklės ir gali
nedvejodama atskirti šviežią kiaušinį
nuo nešviežio. Netgi prieš jį nau-
dodama. Visa gudrybė – įdėti kiaušinį
į puodą su šaltu vandeniu.



*Nugrimzdę į dugną
kiaušiniai – patys švie-
žiausi. Juos gali išsi-
virti minkštai.*



*Truputį panirę
kiaušiniai tiks tik
kiaušininiam
pyragui.*



*Kiaušiniai, plūdu-
riuojantys vandens pa-
viršiuje, yra niekam tikę.
Geriau jau juos išmesti.*



Sunkiai lupamas kiaušinis



*Kad kietai verdamo kiaušinio
lukštas netrūkinėtų, įberk į van-
denį truputį druskos.*

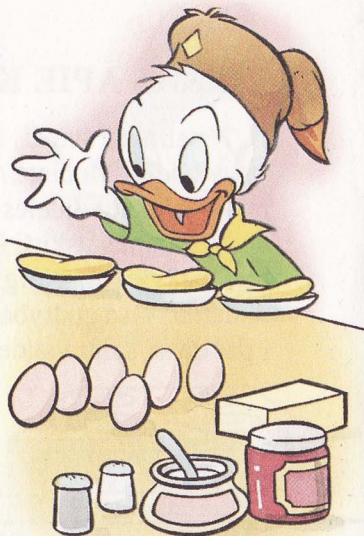


*Išvirusį kiaušinį minutėlei
panardink į šaltą vandenį. Nu-
lupti bus daug lengviau.*

Omletas su uogiene

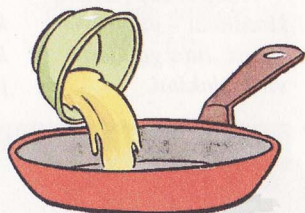
Omletas su sūriu, kumpiu ar moliuskais – nieko nuostabaus. Tačiau omletas su uogiene – viliojantis desertas tokiems gardumynų mėgėjams... kaip tu.

Omletui trims saldumynų išsiilgusiems švilpikams prireiks 6 kiaušinių, 30 g sviesto, žiupsnelio druskos ir pipirų, 30 g cukraus ir 1/2 stiklinės uogienės.

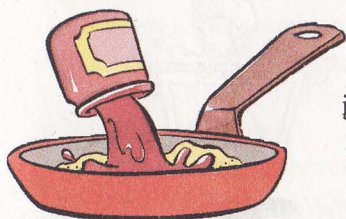


◆ Ištirpus sviestui, į keptuvę supilk visą paruoštą masę.

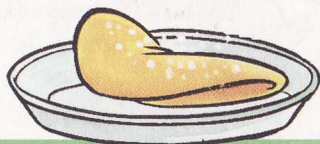
◆ Įmesk į keptuvę gabaliuką sviesto. Kol jis lydysis, išplak kiaušinius, įdėk žiupsnelį druskos ir pipirų.



◆ Pakepinęs omletą iš abiejų pusių, įdėk uogienės.

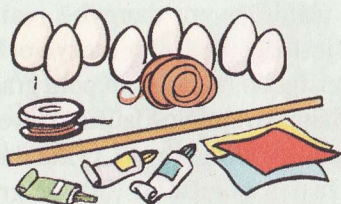


◆ Susukęs omletą į ritinėlį, įdėk į lėkštutę. Prieš patiekdamas ant stalo, pabarstyk cukrumi.



Šokantys kiaušiniai

Šiai nuostabiai girliandai pasidaryti tau prireiks 8 žalių kiaušinių, adatos, tvirto siūlo, 30 cm juostelės, 90 cm ilgio medžio lentelės, dažų, spalvoto popieriaus ir klijų.



1. Viename kiaušinio gale pradurk mažą skylutę, kitame – kiek didesnę. Pučiant į mažesnę, pro kitą išbėgs kiaušinio turinys.

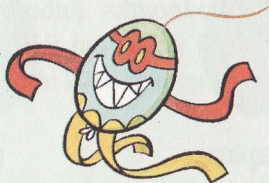
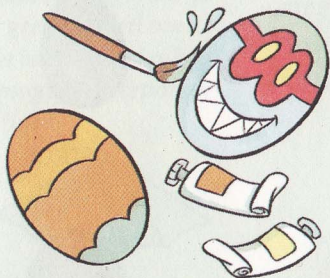


2. Ant kiekvieno kiaušinio nupiešk veidą. Kokį tik sugalvosi...

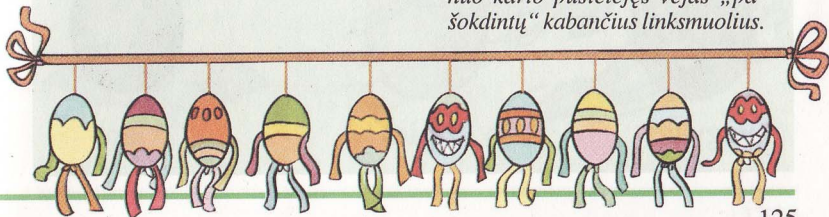
3. Rankų ir kojų vietoje priklijuok iš popieriaus iškirtas juosteles.



4. Užrišęs ant siūlo galo kaspinėlį, adata siūlą perverk pro didesniąją, paskui pro mažesniąją skylutę ir galą pririšk prie lentelės. Kiaušinius kabink 10 cm atstumu, kad jie vienas į kitą nesidaužytų.

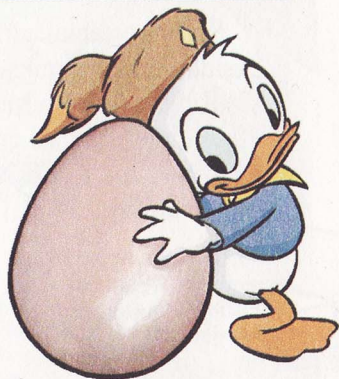


5. Pritvirtinęs ant medžio lentelės išmargintus kiaušinius, pakabink ją tokioje vietoje, kur karts nuo karto pūstelėjęs vėjas „pašokdintų“ kabančius linksmuolius.



Kiaušinių būna visokių

Gamtoje yra daugybė įvairiausių rūšių kiaušinių: nuo mažyčio žvirblio kiaušinėlio (sveriančio porą gramų) iki milžiniško stručio kiaušinio (sveriančio vieną–du kilogramus). O kur dar vištos ir žąsies kiaušiniai (50–80 gramų ir beveik 300 gramų). Taigi ir iš vieno vienintelio žąsies kiaušinio švilpikams išeitų neblogas omletas.



gegutės



raudongurklės



žvirblio



kurapkos



tulžio



šarkos



pingvino



žąsies



kiro

GYVŪNAI, ĮKVEPIANTYS ŽMOGŲ

Žmogus labai didžiuojasi savo išradimais. Daugelis jų, pasirodo, yra sukurti pagal gyvūnų modelį.



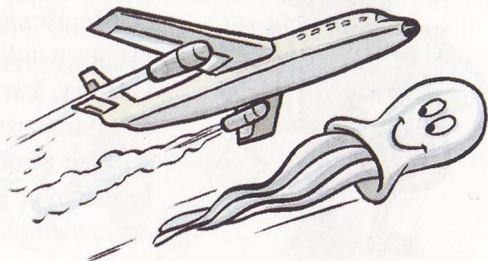
Keisti paukščiai

Inžinieriai, norėdami pagerinti lėktuvus, atkreipė dėmesį į paukščių ir žuvų formą. Jei šie gyvūnai gali greitai judėti ore arba vandenyje, kodėl gi žmogui to nepabandžius?



Puiki reakcija

Jėgos sistemos, naudojamos moderniuose reaktyviniuose lėktuvuose ir atominiuose povandeniniuose laivuose yra sukurtos pagal kai kurių vandens gyvūnų jėgos modulį. Aštuonkojai, medūzos, dvigeldžiai moliuskai juda didele jėga išstumdami kūne sukauptą vandenį.



Radiolokatorius

Kai žmogus Antrojo Pasaulinio karo metais išrado radiolokatorių, šikšnosparniai į šią sistemą panašiu vadinamuoju garso lokaciniu principu naudojami jau milijoną metų. Sonaras – tai ultragarso detektorius, padedantis šikšnosparniui surasti namus. Skristi nepaprastai tiksliai net ir tamsiausią naktį. Delfinai, kai kurių rūšių banginiai ir kai kurie kiti gyvūnai plaukioja taip pat tiksliai, naudodami mechanizmus, panašius į sonarą.



Prašom popieriaus!

Iki XIX a. popierius būdavo gaminamas iš senų skudurų. Širšės yra lyg ir koks popieriaus, gaminamo iš medžio plaušų, išradėjos. Statydamos savo būstus, jos naudoja kažką panašaus į ploną kartoną, kuris pagaminamas medžio dalelytes susmulkinus į popieriaus masę. Gali atrodyti, kad žmogus, išstudijavęs širšių gyvenimą, pasinaudojo ta pačia technika.



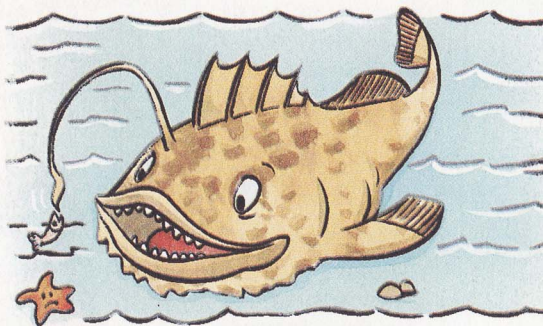
Plaukmenys

Narų naudojami plaukmenys yra tikslūs ančių, žąsų, kormoranų ir kitų vandens paukščių plaukmenų kopijos.



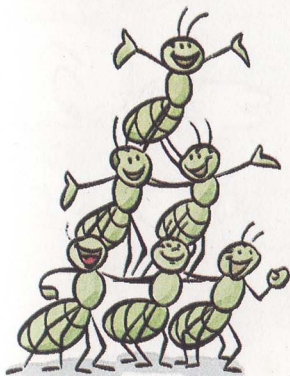
Klastinga žuvis

Būtent šamas išrado žvejybą valū. Ši virpulį sukelianti žuvis galvoje turi kirminą primenančią ir jauko funkciją atliekančią ataugą. Ją judindamas šamas prisivilioja smulkias žuvytes, manančias, kad tai – tikras kirminas. Šios nieko neįtardamos griebia ataugą ir pačios pakimba ant „meškerės“.



Mažieji jaukintiniai

Dar prieš žmogui prisijaukinant arklius, karvę ar vištą, skruzėlės jau laikydavo ištisas amarų bandas. Amarų išskiriamas saldus tarsi medus skystis joms būdavo tikras pasigardžiavimas.



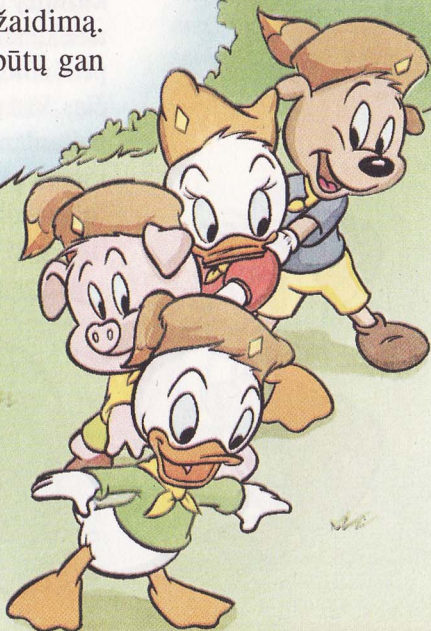
ŽAIDIMAS „TUNELIS“

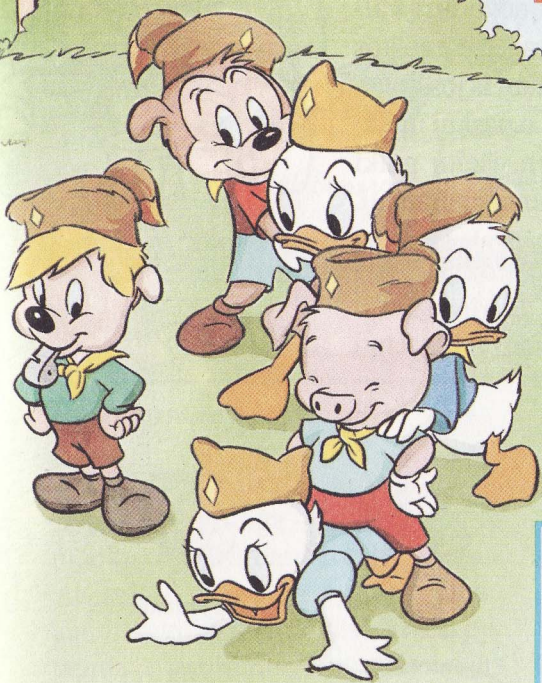
Karts nuo karto, kai susirenka daug draugų (apie 10 žmonių), švilpikai pasiūlo žaisti šį žaidimą. Tik gerai būtų, kad kojos būtų gan stiprios.

1. Žaidėjai susiskirsto į dvi vienodas komandas ir išrenka teisėją.

2. Akmeniu, gile ar šaka kiekviena komanda ant žemės nubrėžia ratą, kurio skersmuo 1 metras.

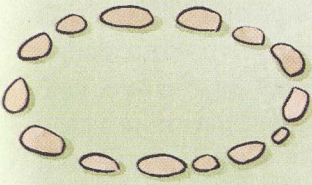
3. Abiejų komandų žaidėjai sustoja į eilę, uždeda rankas ant priešais stovinčio žaidėjo pečių. Visų kojos turi būti išžergtos. Komanda turi stovėti 3 m atstumu nuo rato.





6. Laimės greičiausioji komanda.

5. Jiems atsidūrus savo vietoje, paskutinieji eilių žaidėjai turi kartoti tą patį veiksmą.



4. Teisėjui davus signalą, eilių paskutinieji žaidėjai turi lįsti pro kitų savo komandos žaidėjų kojas, bėgti iki rato, suglaudę kojas išokti į jį, pasisukti, grįžti prie savo komandos ir atsistoti pirmieji savo eilėje.

FIGŪRĖLĖS IŠ TEŠLOS

Ką gausi, jei dvi stiklines miltų sumaišysi su viena stikline druskos ir vandens? Ogi lėkštę... gerai pasūdytos tešlos! Jos negalima valgyti, kaip picai ar pyragui paruoštos tešlos, bet jei nulipdytum iš jos kokią figūrėlę, iškeptum ją, o paskui nudažytum ir glazūruotum, išeitų puiki dovana ir tau pačiam, ir tavo draugui.



Figūrėlių pavyzdžiai

Štai kiek figūrėlių. Išsirink labiausiai patinkančią ir nulipdyk. O gal turi sugalvojęs geresnę?



prespapjė



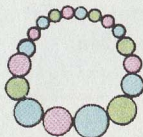
segė



lėlė



apyrankė



vėrinys



lėkštė



medalis

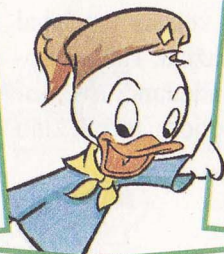


vaza



girlianda

Peiliu, šakute ar šukomis Bilis nuostabiai išraižo figūrėles. Ir niekuomet, prieš dėdamas jas į orkaitę, nepamiršta išbadyti skylių, kad figūrėlės neiškiltų.



Savo nulipdytas figūrėles Dilis į orkaitę įdėda mažiausiai vienai valandai. Įjungia silpną ugnį ir laukia. Jis niekuomet neužmiršta karts nuo karto į ją žvilgterti.

Vietoj glazūros Vilis naudoja Rožės nagų laką. Ir, jos nelaimei, niekuomet jo netaupo!

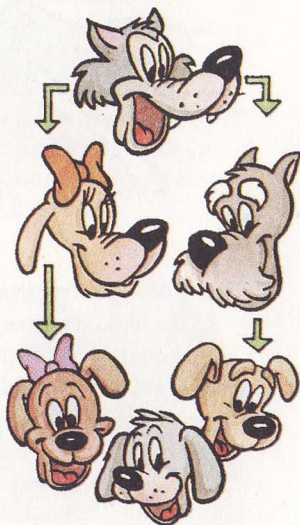


Nudažęs figūrėles, Vilis laukia, kol jos išdžius. Kad figūrėlės greičiau džiuūtų, Vilis išsitraukia plaukų džiovinimo aparatą.



ŠUO IR ŽMOGUS

Ir tu turbūt namie turi žmogaus ištikimą draugą – šunį. Gal ilgaplaukį, o gal garbanių, gal stačiomis ausimis, o gal nulėpusį. O ar žinai, kad jis – vilkų palikuonis? Vilkai gyvendavo gaujomis ir buvo žmogaus varžovai, nes medžiodavo toje pačioje teritorijoje tą patį grobį kaip ir žmogus. Bet ilgainiui žmogus ir vilkas medžioklėje tapo bendrininkais: vilkas surasdavo grobį, o žmogus nukaudavo jį. Atsidėkodamas medžiotojas vilkui atiduodavo aukos dalį. Per šimtmečius iš vilko išaugo 334 šiandien žinomos šunų veislės.



Kai kurios šunų veislės yra labai garsios, kai kurios mažiau. Tačiau protinguosius šunis, padedančius žmonėms įvairiose situacijose, turbūt žino kiekvienas.

Senbernarai

Šie šunys gali surasti sniego lavinos užverstus žmones, padėti sužeistiesiems. Garsi yra ir jų po kaklu nešiojama statinaitė.



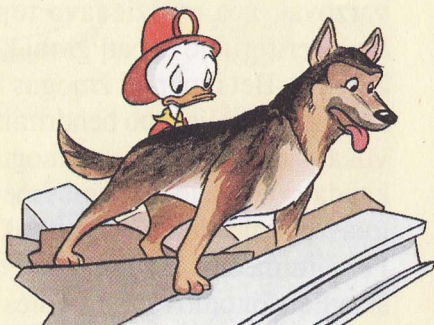
Kurtai

Tai vadinamieji superatletai, atkaklūs bėgimo varžybų dalyviai, džiuginantys žiūrovų ir, žinoma, savo šeimininkų širdis.



Vokiečių aviganiai

Šie šunys dresiruojami užuosti narkotikus, surasti nusikaltėlius. Policijai jie – nepakeičiami pagalbininkai dar ir todėl, kad padeda surasti žmones.



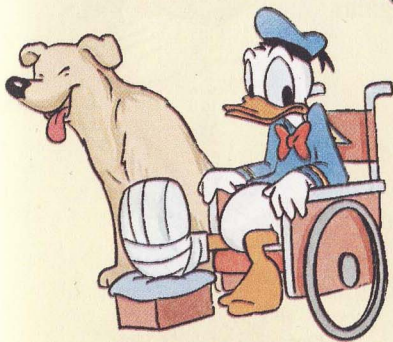


Niufaundlendai

Šie nepaprastai stiprūs šunys užsitarnavo garsų vardą gelbėdami skęstančiuosius. Jų tankus kailis neleidžia jiems sušalti net ir lediniame vandenyje.

Eskimų šunys

Ši šunų veislė – nepa-
mainomas eskimų pagal-
bininkas. Būtent šie šu-
nys – paprastai ištisa jų
virtinė – traukia eskimų
roges tolyn į šiaurę.

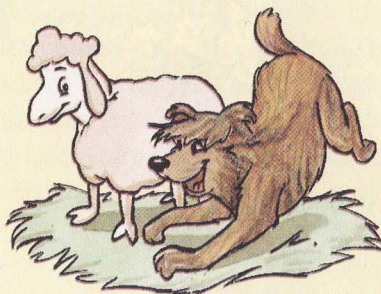


Labradorai

Labradorai yra ak-
lųjų vedliai, ištikimi in-
validų pagalbininkai
kasdieninėse situacijo-
se, po dvejų metų dresi-
ravimo galintys įvykdyti
20 komandų.

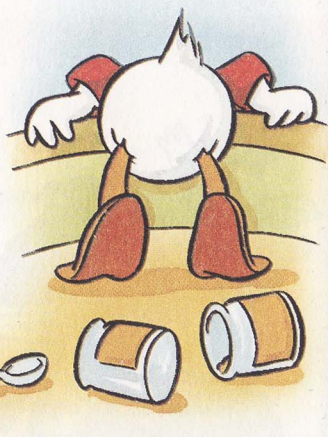
Pirėnų aviganiai

Nors šiuo metu pirėnų
aviganiai dažniau lydi
žmogų, tikroji jų paskirtis
yra kalnuose saugoti avių
bandas.



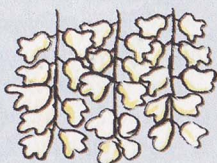
APSIVALGĖS MEDAUS

Kai Viliui važiuojant pasidaro negera, kai jis apserga jūros, netgi oro liga, Dilis jam pataria kas 20 minučių sučiulpti šaukštą medaus. Dilis įsitikinęs, kad tai padės. Bet jei kelionė ilga, Viliui gali nepagelbėti suvalgius ir visą stiklinę medaus!



Gėlės, turinčios medaus

Ar žinai, kad medžių ir gėlių žiedadulkes bei nektarą bitės surenka tam, kad paskanintų savo medų, kurį taip mėgsta švilpikai. Kiekvienas augalas suteikia ypatingą skonį.



akacija



apelsinai



levanda



melsvoji eglė



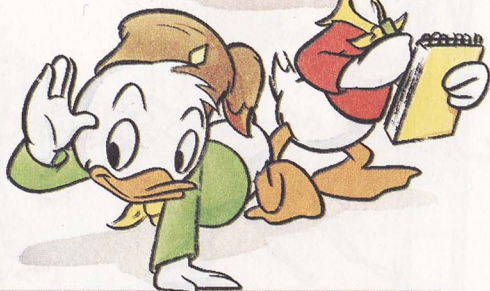
dobilai



liepžiedžiai

POKALBIŲ BIURAS

Gyvūnai vieni su kitais bendrauja lygiai taip pat, kaip tu su savo draugais: balsu arba judesiais. Kiekviena gyvūnų rūšis turi savo kalbą. Švilpikai patyrinėjo kai kurias jų. Ir tai jiems visai neblogai išėjo.



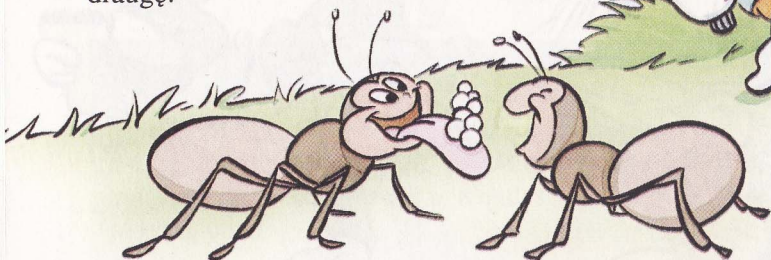
Bendravimas šokiu

Kartais kokia viena bitutė ima labai keistai skraidyti aplink avilį. Šiuo keistu šokiu ji, pasirodo, praneša kitoms bitutėms suradusi maisto. Šokis ratu reiškia, kad maistas yra kažkur netoliese. O šokdama įstrižai – lyg vedžiodama ore aštuoniukę ir tuo pat metu ritmiškai judindama pilvelį, bitutė tarsi pasako, kad maistas yra tolėliau ir parodo, kur reikia skristi. Po šokio visos avilio bitutės išskrenda ieškoti maisto nurodyta kryptimi.



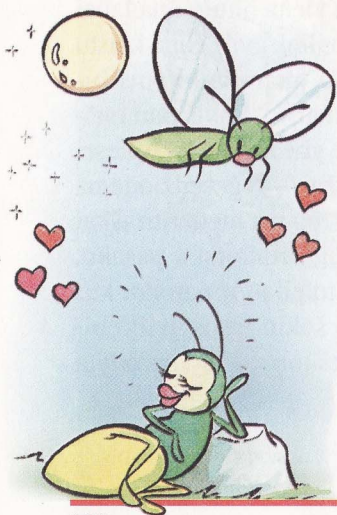
Skruzdėlės taip pat bendrauja kūno kalba

Gerai išsižiūrėk į skruzdėles, laktančias tai pirmyn, tai atgal. Kartais viena kuri sustojus suduoda savo čiuptuvėliais kitai per galvą, paplekšnoja priešakine kojele per skruostus, aplaižo burną. Toks jos elgesys reiškia „aš alkana“. Sustabdytoji skruzdelytė iškiša liežuvelį su kokių skanėstu ir pamaitina išalkusią draugę.



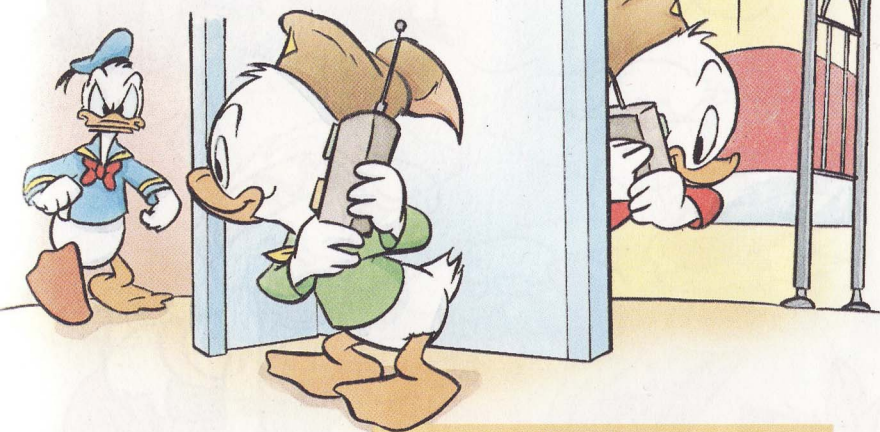
Naktiniai meilės prisipažinimai

Naktį kaime išėjęs pasivaikščioti, turbūt ne kartą ant žemės pastebėjai mažas, žibančias žalias dėmeles. Tai – jonvabalčiai, kitaip dar vadinami žibukais, vabalėliai minkštu pilveliu. Ar kada nors pagalvojai, kodėl jie taip šviečia? Pasirodo, užžiebdami savo šviešes, skirtingai ritmiškai jomis blinkčiodami, kiekvienas jų tarsi Morzės abėcėlė siunčia kitiems jonvabaliams meilės ženklus, taip pasakydami, kas jie tokie ir kur jie yra.



EIDAMI, BĖGDAMI AR NET ŠLIAUŽDAMI

Nuo neatmenamų laikų žmonės siuntinėjo vieni kitiems pranešimus į tolimiausias šalis. Eidami, bėgdami ar net šliauždami – ir kaip tik jie nebandė susisiekti!



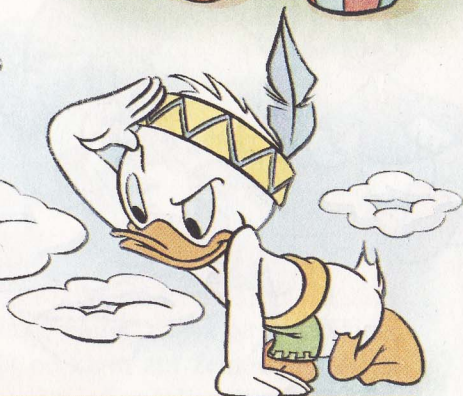
Maratonas

490 m. prieš Kristų Maratono kautynėse graikų armija laimėjo prieš persus. Tuoj pat buvo išsiųstas pasiuntinys pranešti šią džiugią žinią atėniečiams. Pasiuntinys 42 kilometrus iki Atėnų bėgo taip greitai, kad pasiekęs miestą, tesuspėjo ištarti pergalės žodžius ir išsekęs krito negyvas.



Džiunglių būgnas

Dar gerokai prieš išrandant telefoną, afrikiečiai, norėdami pranešti žinią iš vieno kaimo į kitą, pasiimdavo į rankas būgną. Grėsmingas būgno garsas reikšdavo „Atsargiai! Ateina priešas“. Kiek minkštesnis – galbūt „Artinasi stambus žvėris“. Taip žinia akimirksniu pasiekdavo tolimuosius kaimus.



Dūmas nuo laužo nekyla

Seniau indėnai perduodavo vieni kitiems signalus laužo dūmais. Ant kalno viršūnės uždegti laužai, mojuodavo virš jų kilimėliu, kad susidarytų dūmų ratilai, matomi iš tolimiausių vietų. Dūmų ratilų skaičius turėdavęs reikšmę. Kaip antai: „Mes ką tik sumedžiojome 10 bizonų!“.



Paštas oru

Eidami į karą, vyrai pasiimdavo ir savo pašto karvelius. Prireikus perduoti žinią artimiesiems ar draugams, jie pririšdavo laišką prie žiedo, užmauto ant karvelio kojos. Karveliai vieni patys rasdavo kelią į gimtuosius namus.

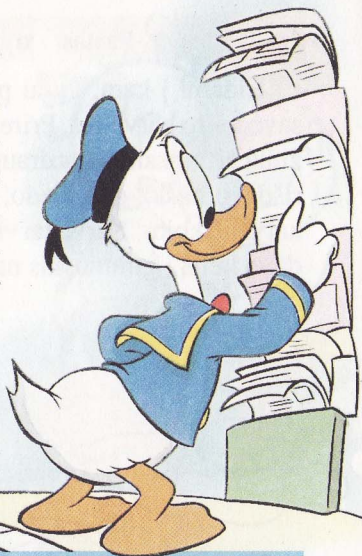


Bėgimas su estafetėmis

Australijos aborigenai senovėje siųsdavo žinią perduodami vienas kitam mažą medinę lazdelę, taip nešamą iš vieno kaimo į kitą. Joje skirtingu atstumu būdavo išraižomi skirtingų dydžių ženklai. Tik žmogus, žinojęs kodą, galėdavo perskaityti pranešimą.

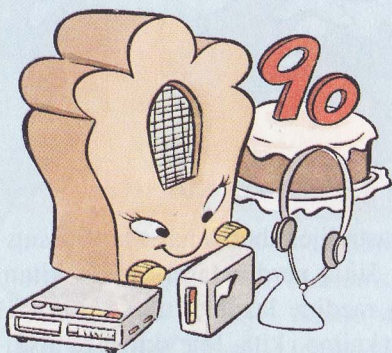
BANGOMIS

Ar kas galėtų įsivaizduoti savo gyvenimą be knygų ir laikraščių? Tik jau ne Donaldas, laikraščius perkantis kiekvieną rytą. Tačiau informaciją gauti, sužinoti ką nors naujo ir mėgautis galima, pasirodo, ir kitaip!

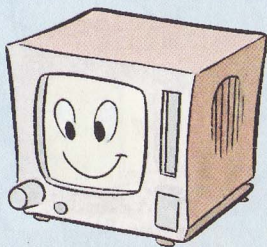


Ponas radijas ir ponია televizija

Jie vis dar tokios pat geros formos!



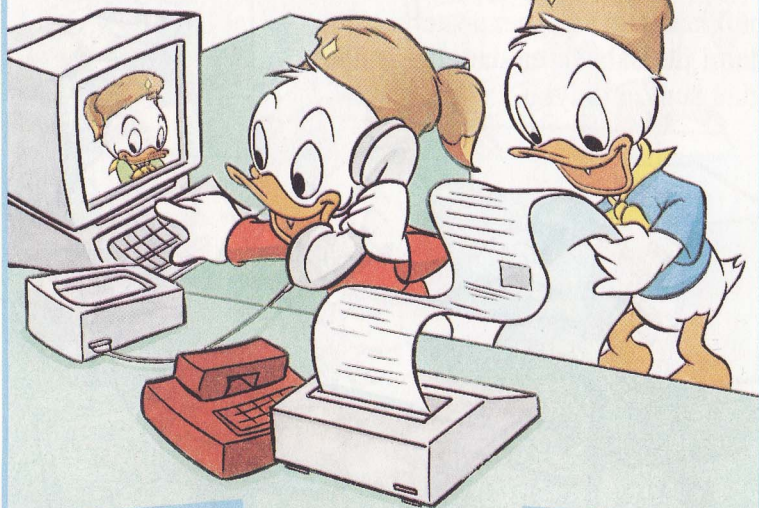
Ponas Radijas yra pagyvenęs vyriškis. Jei būsime tikslūs – jam jau 90. Jo vaikaičiai – tranzistoriai, automobilių radijās bei radiožadintuvai.



Ir ponia Televizija jau nebe tokia jauna. Jai tuoj teks švęsti savo 70 gimtadienį.

Alio! Alio!

Švilpikai telefonu naudojasi kiekvieną dieną. Mūsų laikais nėra nieko nuostabaus paskambinti žmogui į kitą žemyną, tačiau XIX a. žmogaus balsas laidais tesklisdavo 3 km. Ir patys telefonai per šimtmetį neatpažįstamai pasikeitė. Anksčiau jie buvo daug didesni.



Vaizdo telefonas

Šis telefonas yra su ekranu, kuriame gali matyti žmogų, kuriam skambini. Tarsi jis būtų tame pačiame kambaryje. Laimei, gali vaizdą išjungti, jei tau taip norisi.



Telefaksas

Turint telefaksą, telefono laidais draugų siunčiami laiškai Vilį pasiekia vienu akimirkiniu. Telefaksu galima siųsti ir piešinius bei paveikslus.

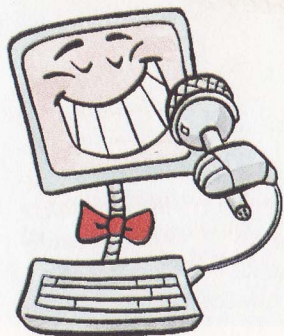
NAUJAS PAGALBININKAS – KOMPIUTERIS

Pirmasis elektroninis robotas dienos šviesą išvydo 1946 metais. Vadinasi, šiekie tokie kompiuteriai gyvavo jau nuo tada. Ir vis dėlto Donaldas nuo to netapo atlaidesnis, matydamas prie kompiuterio Vilį, Dilį ir Bilį. O švilpikai kompiuterį išmano puikiai! Ir tai visai nenuostabu. Augdami jie išsiaiškina daugiau ir daugiau sunkių dalykų.



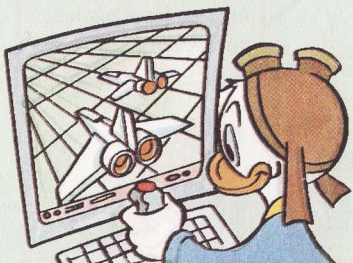
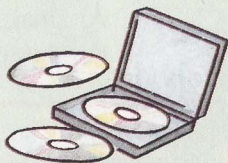
Elektroninis balsas

Turbūt dabar nebesistebi, kad kompiuteriai – jau kasdienybė. Jie valdo kelio eismą, bilietų užsakymą. Jie dar negali kalbėti, tačiau žiūrėk, nepraeis daug laiko ir vieną dieną jie prabils į tave savo elektroniniu balsu.



Prašom meniu!

Mūsų laikų asmeniniai kompiuteriai išstūmė didžiagalvius 1960-ųjų mechanizmus. Švilpikai tiesiog nebegali nuo jo nueiti. Į nieką kitą pasaulyje jie neiškeistų savo eilės pasėdėti prie kompiuterio.



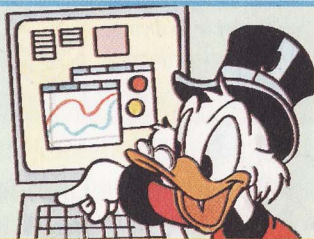
Vilis įsivaizduoja esąs žymus lėktuvo pilotas, ore atliekantis įvairiausias figūras. Jam neprailgsta laikas, praskvajotas priešais kompiuterio ekraną.



Diliui niekuomet nenusibosta ieškoti pasaulio meno turtų. Turėdamas disketę ar CD-ROM jis turi po ranka tikrą meno kūrinių muziejų.



Bilio moto „tik nereikia jaudintis“. Kas bus vakarienei? Gal afrikietiškas, o gal azijietiškas meniu? Telioka kompiuteryje susirasti skaniausio patiekalo receptą.



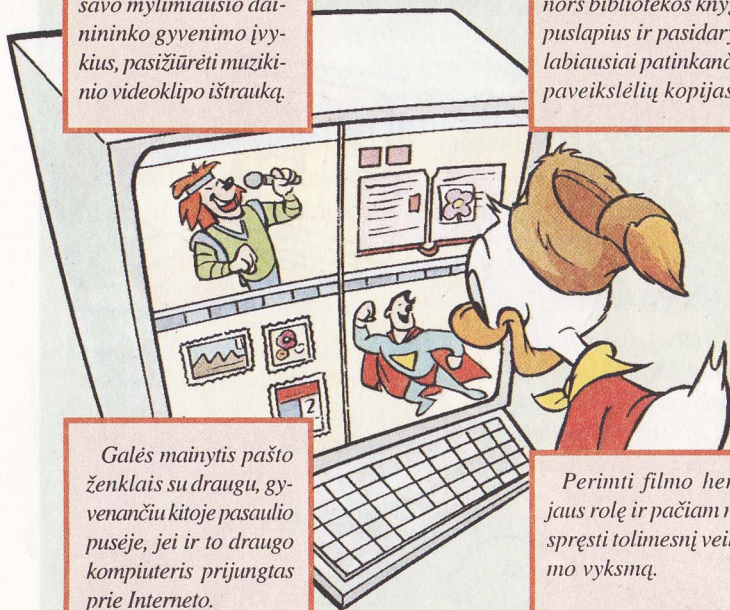
Dėdulė Skrudžas brėžia skiltis, sudarinėja schemas tam, kad padidintų savo kapitalą. Ir vis todėl, kad taip myli pinigus. Vilis, Bilis ir Dilis tai puikiai supranta.

Milijonai draugų Interneto kanalu

Ar žinai, ką galės Dilis, jei jo kompiuteris bus prijungtas prie Interneto tinklo?

Jis galės peržvelgti savo mylimiausio dainininko gyvenimo įvykius, pasižiūrėti muzikinio videoklipo ištrauką.

Pasklaidyti kokios nors bibliotekos knygų puslapius ir pasidaryti labiausiai patinkančių paveikslėlių kopijas.



Galės mainytis pašto ženklais su draugu, gyvenančiu kitoje pasaulio pusėje, jei ir to draugo kompiuteris prijungtas prie Interneto.

Perimti filmo herojaus rolę ir pačiam nuspręsti tolinesnį veiksmo vyksmą.

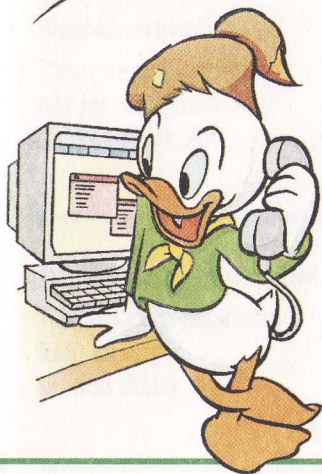
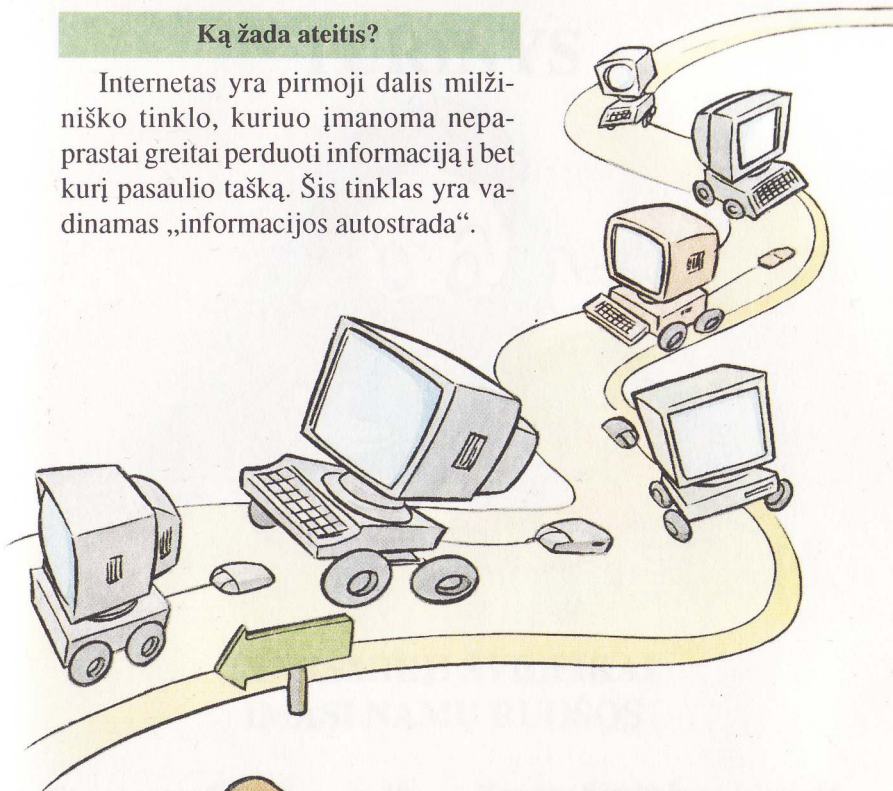


Visa tai ir dar daug daugiau įmanoma vien dėl to, kad pasaulį apima milžiniškas tinklas, jungiantis kompiuterius, kurie yra prijungti prie telefono tinklo. Daugiau nei 130 šalių šiandien kalba viena su kita per Internetą. Internetas jungia apie 30 milijonų abonentų. Ir jų vis daugėja.



Ką žada ateitis?

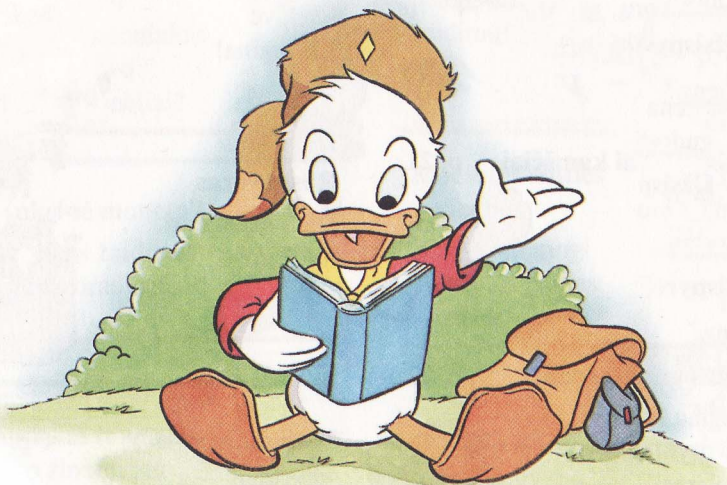
Internetas yra pirmoji dalis milžiniško tinklo, kuriuo įmanoma nepaprastai greitai perduoti informaciją į bet kurį pasaulio tašką. Šis tinklas yra vadinamas „informacijos autostrada“.



Milžiniškas ekranas

Greitai kompiuteris, telefonas ir televizorius bus sujungti į vieną didelį ekraną. Tu galėsi apsipirkti, prieš vykdamas į kelionę sužinoti apie orą ar nusipirkti bilietus, neišeidamas iš namų. Vilis, Bilis ir Dilis jau dabar džiaugiasi tomis staigmenomis, kurias atneš ateitis.

TURINYS



LINKSMIEJI ŠVILPIKAI IMASI NAMŲ RUOŠOS

Namai namučiai

Tavo namai geriausi,
net jei ir įvyksta
kažkas netikėto.

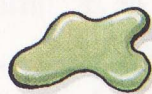
p. 10



Kova su dėmėmis

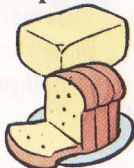
Išmok panaikinti
atsiradusią
dėmę!

p. 14



Džiaugsmingi pusryčiai p. 12

Keletas gerų patarimų,
kaip teisingai
pradėti dieną.



Riešutinė lėlė

Pasidaryk
riešutinę
lėlę.

p.16



Nekviesti svečiai namuose

Nebijok vorų,
musių ir uodų.



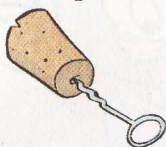
Truputį kitaip...

Išsisuk,
kai tave
kas erzina!



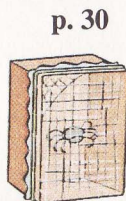
Užsispyrėliai kamščiai p. 21

Viena Vilio
gudrybių.



Rūsio voras

Dilis džiaugiasi
turedamas
svečią...



Mažas gražus sodas p. 22

Daugiau šilumos
tavo mylimiems
augalams!



Balti dantys

Taip tavo
dantys taps
baltesni.



Mažytis šiltnamis p. 25

Žolė po
stiklainiu.



Taip gyvena gyvūnėliai p. 32

Sužinok apie
gyvūnus, negalinčius
savęs apsaugoti,
tačiau randančius
išeitį!



Šokinėjančios pupelės p. 26

Vilis išdykauja!



Pašėlęs riedukas p.26

Pats pasidaryk
ši linksną
žmogutį.



Dėdulės Skrudžo kiaulaitė

Kiaulė—taupyklė
visiems, norintiems
pradėti taupyti ir...
greitai praturtėti.

p. 35



Šventieji mažieji draugai

Ar žinai, kad
kačiukas ir šuniukas
kažkada buvo
šventi gyvūnėliai?

p. 36



“Auksinė moneta”

Linksmas žaidimas
visiems draugams.

p. 38



Nešantys laimę

Česnakas ir amalas
buvo žinomi jau
nuo seniausių
laikų.

p. 39



Mąstyk ekologiškai

Švilpikai moko,
kaip surūšiuoti šiukš-
les ir jas perdirbti.
Netgi dėdulė
Skrudžas turi ką
čia pasakyti.

p. 40



Žaisliukas kačiukui

Tu juk myli savo
kačiuką. Tai kodėl
jam nepadarius
žaisliuko?

p. 44



Bilio muilo burbulai

p. 45

Bilis žino ir...
netepančių
žaidimų!



Močiutės Anties gudrybės

p. 46

Keli paslaptingi
Močiutės Anties
receptai.



Senosios naujienos

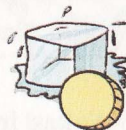
p. 49

Dėdulė Skrudžas
nemėgsta išmesti
senų laikraščių.
Jis juos panaudoja
kam kitam.



Nenoriu daugiau guzų! p. 50

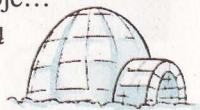
Kuo greičiau
griebk ledo
gabaliuką arba
monetą!



Namučiai namai

p. 50

Susikurk rojų oloje...
nuo priešistorinių
laikų iki
mūsų dienų.



JAUNIEJI ŠVILPIKAI – GAMTOJE

Miško takais

Jei esi gamtos
mylėtojas, ši
atradimų kelionė
tikrai tau
ir tavo draugams!

p. 54



Vanduo! Vanduo!

Nebeturi vandens?
Užtai Švilpikai
turi keletą
„šlapių“ idėjų.

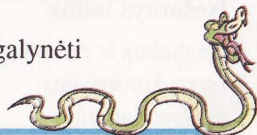
p. 62



Badavimo pasaulio rekordas

Nenori pasigalynėti
su gyvate?

p. 65



Kvapas, suteikiantis jėgų

Sužinok apie
svaiginančias gėles
ir kitus augalus!

p. 60



Nuostabioji dilgėlė!

Jos dilgina.
Bet dar jos turi ir kitų
neįtikėtinų savybių!

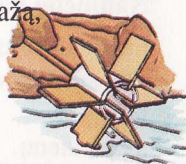
p. 60



Sukasi ir sukasi

Vilis parodys,
kaip sumontuoti mažą,
bet šaunų
vandens
malūnėlį.

p. 61



Vilio beisbolas

6 žaidėjai, 4 medžiai
ir 1 kankorėžis.

p. 66



Gudrieji gyvūnai

Kai kurie gyvūnai
yra tokie pat
protingi kaip
ir žmonės.

p. 68



Mažieji Dilio akmenėliai

Dilis yra toks sumanus,
kad visuomet laimi.

p. 74



Miegančios gražuolės p. 75

Žinome, kad augalai
kaip ir žmonės
miega, tik nežinome,
ar jie sapnuoja?



Natūralus maistas p. 76

Švilpikai siūlo keletą
neįtikėtinų patiekalų,
pagamintų iš natūralių
produktų. Turbūt
tuo netiki, tačiau
tai – tiesa.



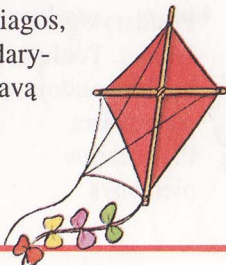
Puikus galvos apdangalas p. 78

Tai – turbanas,
apsukamas aplink
galvą, kad
apsisaugotum
nuo saulės!



Tegyvuoja aitvarai! p. 79

Susirask medžiagos,
draugų ir pasidary-
kite savo nuosavą
aitvarą.
Gero
skrydžio!



Tai bent kupra! p. 82

Vienakupris kupranugaris
maistą kaupia kuproje.
Spėk, o kur
vandenį?
Ogi, pilve!



Nuodingieji augalai p. 83

Jie gal ir atrodo
viliojančiai, tačiau
venk jų!



Snapai būna įvairūs p. 84

Paukščių snapų būna
pačių neįtikėčiausių.
Bet net ir tokie
yra ne be reikalo.



Nauji akiniai nuo saulės p. 86

Dilis išrado
raujoviškus
nemokamus
akinius nuo saulės.



Piktžolių naikintojas p. 86

Paskelbk piktžolėms
karą. Pasitelk
pagalbon
vandenį ir
tirpią druską.



Meistrai ir sausumoje, p. 87 ir vandenyje

Gyvūnai yra vikrūs,
išradingi ir protingi.
Jie visų sričių
pasaulio meistrai!



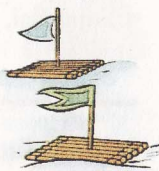
Sniego kojine p. 95

Gili duobė, iškasta
sniege – puikus
būdas apsisaugoti
nuo šalčio.



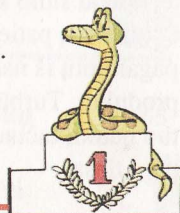
Plaustų lenktynės p. 91

Pats pasidaryk
mini plaustą
ir paleisk
jį plaukti.



Gyvačių rekordai p. 96

Greičiausia...
Nuodingiausia...
Bjauriausia...
Sunkiausia...
Ilgiausia...



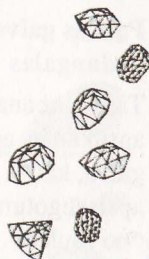
Bjaurusis šaltis p. 92

Švilpikai įsitikinę:
tik atsipalaiduok...
ir nebebus
taip šalta!



Brangakmeniai p. 99

Švytintys ir
įvairiausiom
spalvom žerintys
deimantai, rubinai,
safyrai, smaragdai.
Daugiau sužinok
apie juos!



Tegyvuoja taukai! p. 94

Garbė kalorijoms!



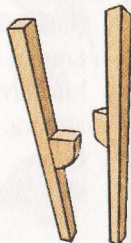
Drauge šilčiau p. 94

Keletas patarimų,
kaip, miegant
miegmaišiuose,
ilgiau išlaikyti
šilumą.



Piemenys ant kojukų p. 103

Pasidaryk porą
kojukų. Tokių,
kokius naudoja
pietvakarių
Prancūzijos
piemenys.

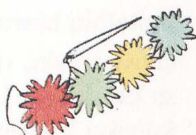


LINKSMAS JAUNIMĖLIS

Pasilinksminkim!

p. 108

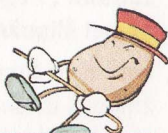
Išpuošk namus,
pakviesk draugų
ir linksminkis!



Tegyvuoja bulvės!

p. 111

Ir ne vien todėl,
kad iš jų
daromi čipsai!



Naujas žaidimas su pagaliukais!

p. 112

Pasirink labiau
tau patikusį
žaidimą.



Magnetas nuo mėšlungio

p. 113

Padėk jį po
čiuožiniu
ar kilimu.



Skaitymas iš rankos

p. 114

Biliui patinka taip
užiminėti savo
svečius. O ir
ateitis juk
tokia svarbi!



Keistos poros

p. 116

Keista, kai skirtingų
rūšių gyvūnai
ima ir
susiporuoja.



Vaizdai ant sienos

p. 120

Šis žaidimas
tau tikrai
neprailgs...



Sutartiniai ženklai

p. 122

Švilpikai tave išmokys
keleto slaptų agento
metodų. Galėsi
tuomet siųsti
informaciją savo
draugams.



Viskas apie kiaušinį

p. 123

Kiaušinius galima
valgyti, jais galima
žaisti, o gamtoje –
juos tiesiog
tyrinėti!



Gyvūnai, įkvepiantys žmogų p. 127

Daugelis didžiųjų žmogaus išradimų, pasirodo, yra sukurti pagal kai kurių gyvūnų modelį.



Žaidimas „Tunelis“ p. 130

Šiam žaidimui prireiks 2 komandų. Ir saugok kelius!



Figūrėlės iš tešlos p. 132

Figūrėlės iš gerai pasūdytos tešlos. Jų nevertėtų valgyti...



Šuo ir žmogus p. 133

Šuo – vilko palikuonis ir geriausias žmogaus draugas!



Apsivalgęs medaus p. 136

Pabandyk šaukštelį medaus.



Pokalbių biuras p. 137

Gyvūnai kalba vienas su kitu tiek pat, kiek ir švilpikai. Tik kitaip...



Eidami, bėgdami ar net šliauždami p. 139

Per ištisus šimtmečius žmogus išbandė nesuskaičiuojamą galybę būdų, kaip perduoti žinią.



Bangomis p. 142

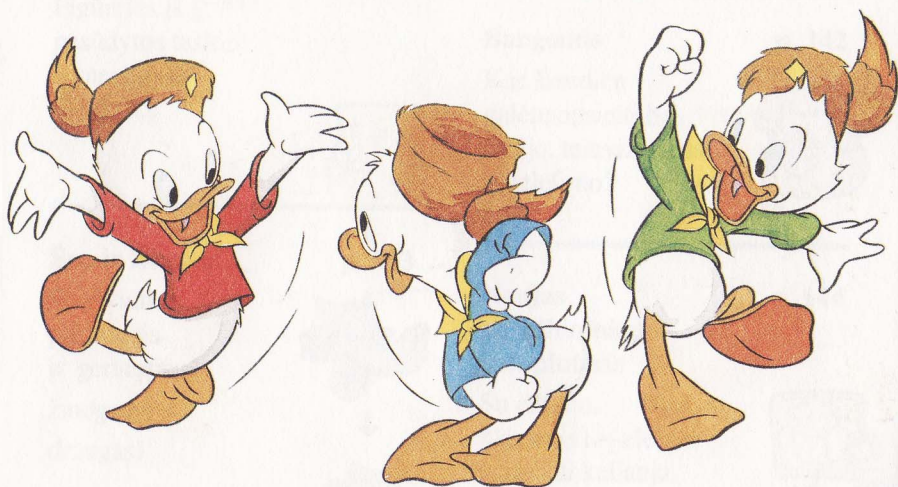
Kas šiandien galėtų apsieiti be radijo, televizoriaus ar telefono?

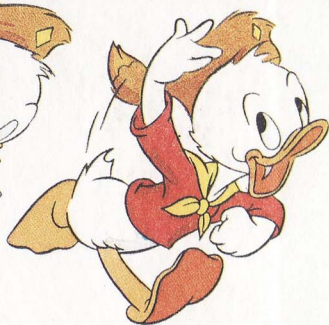
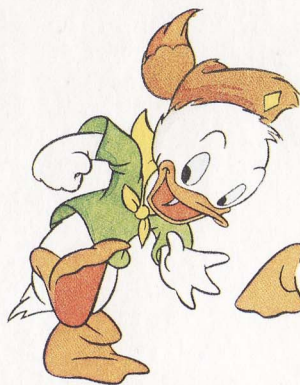
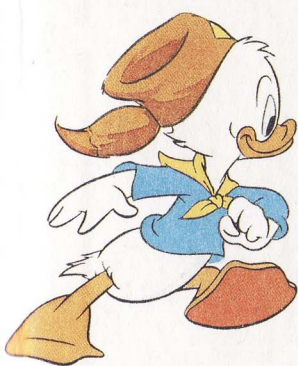


Naujas pagalbininkas – kompiuteris p. 144

Su ekranu, klavišais ir pele švilpikai keliauja po visą pasaulį!







Tau įgrįso televizorius? Nusibodo vis tos pačios pramogos? Tai imk trečiąją “Jaunųjų švilpikų enciklopedijos” tomą! Pamatysi, kad laisvalaikį – ir namie, ir gamtoje – galima praleisti daug įdomiau. Kova su dėmėmis, šokantys žemės riešutai, rūšio voras, mažytis šiltnamis, šokinėjančios pupelės, gudrieji gyvūnai, nauji akiniai nuo saulės, sniego kojine, skaitymas iš rankos... – tai tik dalelė įdomybių, laukiančių tavęs šioje knygoje. Na, o žaidimų tikrai užteks visiems metams!

